

"CROVE MNE" d.o.o.
Broj 98/25
Podgorica, 16. 04. 2025. god.

HIPOTEKARNA BANKA A.D. PODGORICA

**Finansijski iskazi za 2024. godinu i
Izvještaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 5
FINANSIJSKI ISKAZI	
Bilans uspjeha	6
Iskaz o ukupnom ostalom rezultatu	7
Bilans stanja	8
Iskaz o promjenama na kapitalu	9
Iskaz o novčanim tokovima	10
Napomene uz finansijske iskaze	11 - 104
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	1 - 29

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Hipotekarne banke AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Hipotekarna banka AD Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspjeha, iskaz o ukupnom ostalom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski iskazi”).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembar 2024. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih iskaza kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke</i>	
Na dan 31. decembra 2024. godine, bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata iznosila je EUR 287.059 hiljada (31. decembra 2023.: EUR 266.107 hiljada), dok je ukupan iznos ispravke vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata iznosio EUR 17.494 hiljada na dan 31. decembra 2024. godine (31. decembra 2023.: EUR 17.696 hiljada).	Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja industrije, ispitali smo troškove obezvrjeđenja datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke, i procijenili primjenjenu metodologiju, kao i korišćene pretpostavke, a u skladu sa opisom ključnog revizorskog pitanja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke Odmjeravanje troškova umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansne stavke smatra se ključnim revizorskim pitanjem, s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtjeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje trenutka priznavanja umanjenja vrijednosti kao i iznosa umanjenja vrijednosti. Najznačajnija rasudjivanja se odnose na: • Pretpostavke koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • Pravovremena identifikacija izloženosti sa značajnim povećanjem izloženosti kreditnom riziku i kreditnom obezvređenju; • Vrednovanje kolaterala i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti po kreditima; Rukovodstvo je objelodanilo dodatne informacije o troškovima umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke u napomenama 3.8.8, 5.2, 7, 17.2 i 23 uz finansijske iskaze.	Naše testiranje je obuhvatilo sljedeće elemente: • procjena ključnih kontrola nad pretpostavkama koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • detaljno testiranje obračuna parametara rizika, na bazi zvanične metodologije banke koja je predmet ocjene usaglašenosti sa računovodstvenim zahtjevima. Navedeno testiranje podrazumeva i ocjenu pretpostavki modela; • procjena ključnih kontrola i testiranje njihove efikasnosti nad pravovremenom identifikacijom izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika i blagovremenom identifikacijom izloženosti umanjenih vrijednosti kredita; • prikupljanje i detaljno testiranje dokaza na uzorku koji podržavaju odgovarajuće određivanje pretpostavki za troškove obezvređenja kredita i rezervisanja za garancije, uključujući vrednovanje kolaterala i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti umanjene vrijednosti kredita; • procjena ključnih kretanja portfolija visokog rizika iz prethodnog perioda u odnosu na industrijske standarde i istorijske podatke; • procjena adekvatnosti različitih identifikovanih odluka Rukovodstva koji se tiču pretpostavki vezanih za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za individualno procjenjivane kredite, kao i odluka o pristupu procjene očekivanih kreditnih gubitaka za kolektivno procjenjivane kredite, kao i evaluacija primjenjenih metodologija korišćenjem našeg znanja i iskustva u industriji; • procjenu tačnosti i potpunosti objelodanjivanja u finansijskim izvještajima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta Banke

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta, ali ne uključuje finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Crne Gore. Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izvještajima, sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procjenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtjevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Crne Gore u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahtjeva moglo uticati na prosuđivanja donijeta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocijenimo, izvještavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izvještajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izvještajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumijevanja Banke stečenih u reviziji, izvijestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nijesmo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene. Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj meri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usljed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih iskaza tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Đorđe Dimić.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica

16. april 2025. godine

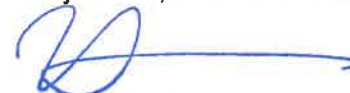

Đorđe Dimić, Ovlašćeni revizor

Pero Đuričković, Ovlašćeni revizor

Marija Dašić, Ovlašćeni revizor

Vladimir Kavarić, Ovlašćeno lice

BILANS USPJEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

(Iznosi u hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi od kamata	3.1, 6	32.150	24.383
Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane		790	903
Rashodi od kamata	3.1, 6	(2.096)	(2.169)
NETO PRIHODI OD KAMATA		30.844	23.117
Prihodi od naknada i provizija	3.2, 9	32.226	28.998
Rashodi naknada i provizija	3.2, 9	(18.670)	(17.334)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		13.556	11.664
Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(171)	(41)
Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	3.3.	2.521	901
Neto dobiti od kursnih razlika	3.4.	1.271	1.244
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine		208	273
Ostali prihodi	14	171	135
Troškovi zaposlenih	10	(8.636)	(7.040)
Troškovi amortizacije	12	(2.979)	(2.572)
Opšti i administrativni troškovi	11	(12.596)	(9.310)
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	3.8, 7	(1.993)	(3.561)
Troškovi rezervisanja	3.14, 8	64	(148)
Ostali rashodi	13	(144)	(129)
OPERATIVNI PROFIT		22.116	14.533
Porez na dobit	3.6, 15	(3.655)	(2.276)
NETO PROFIT		18.461	12.257
Zarada po akciji	31	1,8	1,2

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Predsjednik Upravnog odbora

Ana Golubović
Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić
Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
Član Upravnog odbora

Nataša Lakić
Članica Upravnog odbora

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

(U hiljadama EUR)

	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Neto profit	<u>18.461</u>	<u>12.257</u>
Ukupni ostali rezultat		
Efekti promjene vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	475	492
Aktuarski dobici od dugoročnih benefita zaposlenima	(17)	6
Porez na prihod po osnovu stavki ukupnog ostalog rezultata	<u>(55)</u>	<u>(53)</u>
Ukupan ostali rezultat za tekuću godinu	<u>403</u>	<u>445</u>
UKUPAN OSTALI REZULTAT	<u>18.864</u>	<u>12.702</u>

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Predsjednik Upravnog odbora

 Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora

 Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora

 Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

 Nikola Špadijer
 Član Upravnog odbora

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2024. godine

(U hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>31. decembra 2024.</u>	<u>31. decembra 2023.</u>
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.7, 16	274.038	224.223
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti		792.966	674.299
Kredit i potraživanja od banaka	3.8, 17.1	118.561	77.265
Kredit i potraživanja od klijenata	3.8, 17.2	269.565	248.411
Hartije od vrijednosti	17.3	401.517	345.861
Ostala finansijska sredstva		3.323	2.762
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		6.817	6.368
Hartije od vrijednosti	18	6.817	6.368
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.5, 3.10, 19	10.403	9.129
Nematerijalna sredstva	3.10, 20	2.770	2.306
Odložena poreska sredstva	15c	22	43
Ostala sredstva	21	4.785	5.037
UKUPNA SREDSTVA		1.091.801	921.405
OBAVEZE			
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti		952.501	803.438
Depoziti banaka i centralnih banaka	22.1	36.195	2.415
Depoziti klijenata	22.2	897.102	788.852
Kredit banaka i centralnih banaka		4.500	-
Kredit klijenata koji nijesu banke	22.3	14.257	11.928
Ostale finansijske obaveze		447	243
Rezerve	23	1.542	924
Tekuće poreske obaveze		3.507	2.233
Odložene poreske obaveze	15c	72	15
Ostale obaveze	3.5, 24	26.917	26.381
Subordinisani dug	26	13.271	13.261
UKUPNE OBAVEZE		997.810	846.252
KAPITAL			
Aksijski kapital	25	52.362	52.362
Neraspoređena dobit		22.614	10.383
Dobit/gubitak tekuće godine		18.461	12.257
Ostale rezerve		554	151
UKUPAN KAPITAL	3.11.	93.991	75.153
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		1.091.801	921.405
VANBILANSNA EVIDENCIJA	28	1.087.319	957.066

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Predsjednik Upravnog odbora

Ana Golubović
Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić
Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
Član Upravnog odbora

Nataša Lakić
Članica Upravnog odbora

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

U hiljadama EUR	Aksijski kapital	Emisiona premija	Neraspoređena dobit	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje, 1. januara 2023. godine	52.362	-	10.383	(294)	62.451
Efekat svođenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	439	439
Dobit tekuće godine	-	-	12.257	-	12.257
Aktuarski dobici/gubici, neto	-	-	-	6	6
Stanje, 31. decembra 2023. godine	52.362	-	22.640	151	75.153
Stanje, 1. januara 2024. godine	52.362	-	22.640	151	75.153
Efekat svođenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	418	418
Drugi uticaj hartija od vrijednosti na kapital	-	-	(26)	-	(26)
Dobit tekuće godine	-	-	18.461	-	18.461
Aktuarski dobici/gubici, neto	-	-	-	(15)	(15)
Stanje, 31. decembra 2024. godine	52.362	-	41.075	554	93.991

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Predsjednik Upravnog odbora

Ana Golubović
Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić
Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
Član Upravnog odbora

Nataša Lakić
Članica Upravnog odbora

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

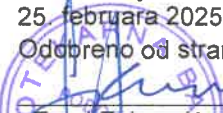
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024.

U hiljadama EUR

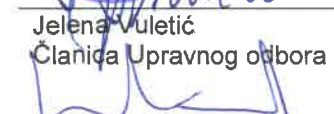
	2024.	2023.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	32.681	24.565
Odlivi po osnovu kamata i slični odlivi	(1.580)	(2.040)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	32.226	28.997
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(18.670)	(17.334)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače	(39.659)	(33.099)
Povećanje/smanjenje kredita i ostale aktive	(21.169)	(16.102)
Prilivi/odlivi po osnovu depozita i ostalih obaveza	142.429	87.757
Plaćeni porezi	(3.184)	(2.069)
Ostali odlivi	(66.659)	(107.608)
Neto prilivi/odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	56.415	(36.933)
Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja		
Kupovina nekretnina i opreme	(2.331)	(1.885)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(1.036)	(795)
Državni zapisi	30.000	(20.358)
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	42	13
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	26.675	(23.025)
Tokovi gotovine iz finansijskih aktivnosti		
Povećanje pozajmljenih sredstava	6.831	(3.835)
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	6.831	(3.835)
Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente	1.270	1.245
Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	91.191	(62.548)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	290.193	352.741
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	381.384	290.193

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

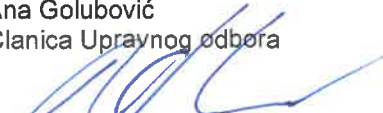
Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
 Predsjednik Upravnog odbora

Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora

Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora

Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
 Član Upravnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Hipotekarna banka AD, Podgorica (u daljem tekstu „Banka“) je od 1991. godine registrovana kao akcionarsko društvo i registrovana je u Centralnom registru Privrednog suda pod registracionim brojem 4-0004632. Banka je kod Komisije za tržište kapitala upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 3 (Rješenje broj 02/3-1/2-01). Od Centralne banke Crne Gore, Rješenjem broj 0101-75/1-2002 od 18. decembra 2002. godine, Banka je dobila odobrenje za rad.

U skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja poslove primanja novčanih depozita i odobravanja kredita za sopstveni račun.

Pored poslova iz prethodnog stava, Banka pruža osnovne i dodatne finansijske usluge.

Osnovnim finansijskim uslugama, smatraju se:

- primanje depozita ili drugih povratnih sredstava;
- odobravanje kredita, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite i zajmove za finansiranje komercijalnih poslova, otkup potraživanja sa ili bez regresa (faktoring), uključujući izvozno finansiranje na bazi otkupa sa diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja obezbjeđenih finansijskim instrumentima (forfeting);
- finansijski lizing;
- pružanje platnih usluga u skladu sa posebnim zakonom;
- izdavanje garancija ili drugih jemstava;
- trgovanje za svoj račun ili za račun klijenta:
- instrumentima tržišta novca (čekovima, mjenicama, certifikatima o depozitu),
- prenosivim hartijama od vrijednosti,
- stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
- finansijskim fjučersima i opcijama,
- valutnim i kamatnim instrumentima;
- usluge neposredno povezane sa poslovima kreditiranja, kao što su: prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih lica i preduzetnika;
- izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje tim instrumentima, ako se pružanje tih usluga ne smatra pružanjem usluga, a u skladu sa zakonom;
- iznajmljivanje sefova;
- posredovanje pri zaključivanju poslova na novčanom tržištu;
- učestvovanje u emitovanju finansijskih instrumenata i pružanje usluga vezanih za emitovanje finansijskih instrumenata, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;
- upravljanje imovinom klijenata i savjetovanje u vezi sa upravljanjem tom imovinom;
- kastodi usluge, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;
- savjetovanje pravnih lica u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom i sličnim pitanjima i pružanje usluga koje se odnose na statusne promjene, sticanje akcija i udjela u drugim društvima;
- izdavanje elektronskog novca;
- investicione i pomoćne usluge i aktivnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a koje ne predstavljaju već definisane usluge u prethodnim alinejama.

Dodatnim finansijskim uslugama, smatraju se:

- poslovi zastupanja i posredovanja u osiguranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;
- pružanje usluga upravljanja platnim sistemima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet;
- druge usluge koje kreditna institucija može da pruža u skladu sa odredbama zakona;
- trgovanje zlatom;
- usluge dostavljanja podataka u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;
- druge usluge ili poslovi koji s obzirom na način pružanja i rizik kome je Banka izložena, imaju slične karakteristike kao i osnovne finansijske usluge.

Banka može, uz prethodno odobrenje Centralne banke Crne Gore, obavljati i druge poslove, u skladu sa zakonom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE (Nastavak)

Na osnovu odobrenja Komisije za tržište kapitala i Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja i sledeće poslove:

- kastodi poslove;
- poslove sa hartijama od vrijednosti:
 - brokerski poslovi
 - dilerski poslovi
 - poslovi investicionog savjetnika.

Banka obavlja i poslove zastupanja u osiguranju, koji su uređeni Zakonom o osiguranju i relevantnim podzakonskim aktom Agencije za nadzor osiguranja.

Organi Banke su:

- 1) skupština akcionara
- 2) nadzorni odbor i
- 3) upravni odbor

Skupština akcionara

Skupština akcionara je najviši organ Banke.

Skupštinu akcionara čine akcionari Banke, čije interese mogu zastupati i ovlašćeni punomoćnici.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke i čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Članove Nadzornog odbora Banke bira Skupština akcionara, uz prethodno izdato odobrenje od strane Centralne banke Crne Gore. Mandat članovima Nadzornog odbora Banke traje 4 godine i isti mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Nadzorni odbor ima najmanje 5 (pet), a najviše 9 (devet) članova, od kojih su dvije petine nezavisni članovi, saglasno odredbama Zakona o privrednim društvima.

Nadzorni odbor Banke formirao je sljedeća stalna radna tijela:

- odbor za imenovanja
- odbor za rizike
- odbor za primanja
- revizorski odbor

Upravni odbor

Upravni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje i čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, podzakonskim aktima i Statutom Banke.

Upravni odbor vodi poslove Banke i vrši nadzor nad radom zaposlenih u Banci, na dnevnoj osnovi.

Upravni odbor Banke obezbjeđuje da Banka posluje u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje Banke, te da uspostavi i sprovodi pouzdan sistem upravljanja Bankom u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama.

Upravni odbor Banke ima pet članova koji se imenuju od strane Nadzornog odbora na period od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan. Članove Upravnog odbora bira i imenuje Nadzorni odbor Banke.

Sjedište Banke je u Podgorici, u ul. Josipa Broza Tita br. 67.

Na 31.12.2024. godine, ukupan broj zaposlenih, radno angažovanih, u Banci je 283 (243 zaposlenih Banke i 40 ustupljenih), od čega je 2 doktora nauka (0,72%), 13 magistara (4,59%), 140 sa visokom stručnom spremom (49,47%), 63 sa zvanjem bečelora (22,26%), 13 sa višom stručnom spremom (4,59%) i 52 sa srednjom stručnom spremom (18,37%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)**2.4. Korišćenje procjenjivanja**

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

Procjene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procjene izvršene, su rezultat redovnih provjera. Ukoliko se putem provjere utvrdi da je došlo do promjene u procijenjenoj vrijednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izvještajima u periodu kada je došlo do promjene u procjeni, ukoliko promjena u procjeni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promjene u procjeni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promjena u procjeni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 4 su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procjene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izvještajima Banke.

2.5. Načelo stalnosti poslovanja

Rukovodstvo Banke procjenjuje sa razumnom sigurnošću da će Banka nastaviti da posluje profitabilno u doglednoj budućnosti. Saglasno tome, finansijski izvještaji Banke sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumijeva da će Banka nastaviti da posluje u budućnosti.

2.6. Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Banka je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa povjeriocima i dužnicima Banke na dan 31.12.2024. godine.

2.7. Konsolidacija

Banka nema kontrolu ni nad jednim entitetom.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)

2.8 Upporedni podaci

Upporedni podaci u ovim finansijskim iskazima predstavljaju podatke iz revidiranih finansijskih iskaza Banke na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2023. godine.

Ukoliko je potrebno, Banka reklasifikuje uporedne podatke kako bi se postigla konzistentnost u podacima iz finansijskih iskaza za tekuću godinu.

2.9 Izmjene i dopune standarda čije su stupanje na snagu i primjena obavezni u tekućoj godini

Usvajene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmijenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2024. godine:

- **MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (dopune)**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, i obavezu da se primjenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8. Cilj izmjena je da razjasni principe u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne u zavisnosti od prava koja postoje na kraju izvještajnog perioda. Na klasifikaciju ne utiču očekivanja entiteta (menadžmenta) ili događaji nakon datuma izvještavanja. Banka je procijenila da usvajanje izmjena ovog standarda nema uticaj na finansijske iskaze Banke.

- **MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja: Dugoročne obaveze – kovenanti (dopune)**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, i izmjene su poboljšale informacije koje entitet pruža u slučajevima kada njegovo pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 mjeseci zavisi od poštovanja ugovornih kovenanti. Banka je procijenila da usvajanje izmjena ovog standarda nema uticaj na finansijske iskaze Banke.

- **MSFI 16 Lizing: Obaveze po osnovu u transakciji prodaje i povratnog lizinga (dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine. Izmjene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahtjeve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveza za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne mijenja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga. Banka je procijenila da usvajanje izmjena ovog standarda nema uticaj na finansijske iskaze Banke.

- **MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima i MSFI 7 Finansijski instrumenti, objelodanjivanja: Finansijski aranžmani dobavljača (dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine. Izmjene predviđaju objelodanjivanja u MRS 7 - entitet je dužan da objelodani informacije o svojim finansijskim aranžmanima o finansiranju dobavljača, koje omogućavaju korisnicima finansijskih izvještaja da procijene efekte na obaveze i tokove novca, kao i izloženost entiteta riziku likvidnosti. Finansijski aranžmani o finansiranju dobavljača se ogledaju u tome da jedan ili više pružalaca finansijskih usluga nude da plate iznose koje entitet duguje svojim dobavljačima i entitet pristaje da plati u skladu sa odredbama i uslovima aranžmana na isti datum kada se isplaćuju dobavljači ili datum kasnije od njega. Izmjene i dopune napominju da aranžmani koji su isključivo kreditna poboljšanja za entitet ili instrumenti koje entitet koristi za direktno izmirenje dugovanih iznosa dobavljačima nisu finansijski aranžmani o finansiranju dobavljača. U međuvremenu, izmjene MSFI 7 zahtijevaju od entiteta da objelodani opis načina na koji upravlja rizikom likvidnosti koji proističe iz ovih aranžmana. Banka je procijenila da usvajanje izmjena ovog standarda nema uticaj na finansijske iskaze Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)

2.10 Standardi koji su izdati, ali još uvijek nisu stupili na snagu i nijesu ranije usvojeni

- **MRS 21 Efekti promjena deviznih kurseva (dopune)**

Dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2025. godine. Dopune pojašnjavaju kako entitet treba da procijeni da li je valuta razmjenjiva i kako treba da odredi spot kurs kada nedostaje mogućnost razmjene. Valuta je razmjenjiva kada entitet može da razmijeni tu valutu za drugu valutu putem tržišnih ili mehanizama razmjene koji stvaraju izvršna prava i obaveze bez nepotrebnog odlaganja na datum mjerenja i za određenu svrhu. Ako valuta nije razmjenjiva na datum mjerenja, entitet je dužan da procijeni spot kurs kao kurs koji bi se primijenio na urednu transakciju razmjene između učesnika na tržištu na datum mjerenja pod trenutnim ekonomskim uslovima, i da objavi očekivane efekte na finansijske izvještaje entiteta. Banka ne očekuje uticaj na finansijske izvještaje.

- **MSFI 9 i MSFI 7 (dopune)**

Izmjene koje se tiču klasifikacije i mjerenja finansijskih instrumenata stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2026. godine.

- **IFRS 18 (novi standard) – Presentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima:** stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2027. godine.
- **IFRS 19 (novi standard) – Podružnice bez javne odgovornosti:** stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2027. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Banka konzistentno primijenjuje usvojene Računovodstvene Politike i Procedure u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima.

Osnovne računovodstvene politike primijenjene kod sastavljanja finansijskih izvještaja za 2024. godinu navedene su dalje u tekstu.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspjeha primijenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- Bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili
- Amortizovanu vrijednost finansijske obaveze.

Metod efektivne kamatne stope je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza i alokacije prihoda po osnovu kamate ili rashoda po osnovu kamate na odgovarajuće vremenske periode. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja ili prilive tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je to izvodljivo, kraćeg perioda na sadašnju vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje gotovinske tokove razmatrajući sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata (npr. opcije avansnih plaćanja), ali ne razmatra buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika. Kalkulacije uključuju sve naknade i provizije plaćene ili primljene između ugovorenih strana koje su integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i svih drugih premija ili popusta.

Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja iznos po kome su finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospeljeću, i za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak.

Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva je amortizovana vrijednost finansijskog sredstva prije umanjenja za očekivani kreditni gubitak.

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost sredstava (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvrijeđeno) ili amortizovanu vrijednost obaveza. Za finansijske instrumente sa promjenljivom kamatnom stopom, efektivna kamatna stopa se mijenja usljed periodičnih procjena tokova gotovine, kako bi reflektovala tržišno kretanje kamatnih stopa.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvrijeđena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope na amortizovanu vrijednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvrijeđeno, obračun prihoda od kamata se ponovo vrši na bruto bazi tj. kamata se obračunava primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvrijeđena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primjenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrijednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamata se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik poboljša.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija**

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni dio efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili finansijske obaveze su uključeni u obračun prihoda i rashoda od kamata uz primjenu metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada je korespodentna usluga izvršena. Prihodi od naknada i provizija obuhvataju naknade koje Banka obračunava i naplaćuje za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu, naprednih kanala prodaje, poslove garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Rashodi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu, naprednih kanala prodaje i naknade za ostale usluge, koje se priznaju kao rashod u trenutku kada je korespodentna usluga izvršena.

3.3. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza namijenjenih trgovanju, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promjene fer vrijednosti.

3.4. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobici ili gubici od kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Lizing

Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 16 – Lizing (u daljem tekstu MSFI 16) zahtijeva da Banka obračuna sadašnju vrijednost obaveze po lizing ugovoru uzimajući u obzir ugovorena lizing plaćanja, period trajanja lizinga i diskontnu stopu.

Za obračun sadašnje vrijednosti imovine sa pravom korišćenja i obračun obaveze po osnovu lizinga uzima se ugovoreni neto iznos. Iznosi neodbitnog PDV-a po osnovu ugovora o zakupu zaključenih sa pravnim licima i porez na dohodak građana po ugovorima o zakupu zaključenih sa fizičkim licima knjiži se kao rashod perioda.

Iz perspektive mjerenja i evidentiranja lizinga, MSFI 16 zahtijeva različita procjenjivanja od kojih najznačajnija se odnose na period trajanja lizing ugovora kao i diskontne stope koja se koristi u obračunu sadašnje vrijednosti obaveze.

Pri obračunu perioda trajanja lizing ugovora, neophodno je uzeti u obzir:

- Period bez mogućnosti otkazivanja (koji uključuje period pokriven opcijom za prekid lizinga, ukoliko samo zakupodavac ima pravo da prekine lizing);
- Opcioni period za produžetak lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da će upotrijebiti tu opciju;
- Periodi pokriveni opcijom za prekid lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da neće upotrijebiti tu opciju.

Što se tiče diskontne stope dozvoljeno je korišćenje stope implicitne za lizing ili inkrementalne stope pozajmljivanja korisnika lizinga. Banka se opredijelila da primijeni inkrementalnu stopu zaduživanja, koja je bazirana na cijeni sopstvenih izvora finansiranja uvećanih za riziko premiju od 1%. Stope dobijene na ovaj način su interpolirane na način da se pokrije cjelokupan portfolio trajanja ugovora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Lizing (Nastavak)

Banka je izabrala da koristi olakšice, koje su predložene standardom i u skladu sa tim se:

- Ugovori o zakupu čija je novonabavljena vrijednost objekta ili opreme koja se iznajmljuje manja od 5.000,00 EUR; i
- Ugovori o zakupu čiji je period zakupa kraći od 12 mjeseci na dan prve primjene ne priznaju u skladu sa zahtjevima MSFI 16.

Banka priznaje prava na korišćenje po osnovu lizing ugovora u okviru bilansa stanja kao zasebne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme koja je uzeta u zakup.

Obaveze po osnovu lizing ugovora se prepoznaju u okviru ostalih obaveza i klasifikuju po ročnosti u skladu sa ugovorenim plaćanjima.

Troškovi pripisa kamate za lizing ugovore su prikazani u okviru rashoda od kamata. Troškovi amortizacije prava na korišćenje su prikazani kao trošak amortizacije perioda.

Računovodstvo davaoca lizinga u skladu sa MSFI 16 je u suštini nepromijenjeno u odnosu na računovodstvo prema MRS 17. Davaoci lizinga će nastaviti da klasifikuju sve ugovore o zakupu koristeći isti princip klasifikacije kao prema MRS 17 i razlikovati dvije vrste lizinga: operativni i finansijski lizing.

3.6. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG” br. 65/01, 12/02, 80/04, br. 40/08, 86/09, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22, 28/23, 125/23 i 88/24) primjenom propisane stope na iznos oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu.

Iznos oporezive dobiti se utvrđuje usaglašavanjem dobiti iskazane u bilansu uspjeha za iznose prihoda i rashoda na način definisan poreskim propisima.

Porez na dobit pravnih lica obračunava se primjenom progresivne stope na ukupno iskazanu dobit u poreskom bilansu.

Stope poreza na iznos oporezive dobiti iznose:

- 1) do 100.000,00 EUR 9%;
- 2) od 100.000,01 EUR do 1.500.000,00 EUR: 9.000,00 EUR + 12% na iznos preko 100.000,01 EUR;
- 3) preko 1.500.000,01 EUR: 177.000,00 EUR + 15% na iznos preko 1.500.000,01 EUR

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Porezi i doprinosi (Nastavak)****Porez na dobit (Nastavak)***Odloženi porez na dobit*

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotov novac na računima blagajni, trezora (EUR i strana valuta), sredstva na računima kod Centralne banke Crne Gore (uključujući i račune za izdvajanje sredstava obavezne rezerve), sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu, sredstva kod agenata platnog prometa, čekovi i druga novčana potraživanja.

Gotovinski ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se brzo pretvaraju u poznate iznose gotovine i nisu pod značajnim uticajem rizika promjena vrijednosti. Gotovinski ekvivalenti predstavljaju oročene depozite kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca.

3.8 Finansijski instrumenti**3.8.1. Priznavanje**

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Finansijski instrumenti se inicijalno vrijednuju po fer vrijednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstva ili obaveza osim onih koja se vrijednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspjeha.

3.8.2. Klasifikacija

Banka klasifikuje svu svoju finansijsku imovinu na osnovu poslovnog modela za upravljanje imovinom i ugovornih odredbi imovine.

Banka finansijska sredstva klasifikuje u sledeće četiri kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrijednuju po amortizovanom trošku (AC),
- Finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostali rezultat (FVOCI),
- Finansijska sredstva koja se obavezno vrijednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (obavezno po FVTPL) i
- Finansijska sredstva koja se opcionalno vrijednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (opciono po FVTPL).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.8.2. Klasifikacija (Nastavak)**

Finansijske obaveze, osim obaveza po kreditima i finansijskih garancija, mjere se po amortizovanom trošku ili po FVTPL kada se drže radi trgovanja i derivativnih instrumenata ili se primjenjuje određivanje fer vrijednost.

3.8.3. Finansijska imovina i obaveze**3.8.3.1 Plasmani bankama, krediti i avansi dati klijentima, finansijska ulaganja po amortizovanom trošku**

Banka jedino mjeri Plasmane bankama, kredite i avanse date klijentima i ostala, finansijska ulaganja po amortizovanom trošku ukoliko su oba od sljedećih uslova ispunjena:

- Finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela sa ciljem da se finansijsko sredstvo drži u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova
- Ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju na određene datume novčane tokove koji su isključivo isplate glavnice i kamate (SPPI – „solely payment of principal and interest“) na iznos neotplaćene glavnice.

3.8.3.2 Procjena poslovnog modela

Banka određuje svoj poslovni model na nivou koji najbolje odražava kako ona upravlja grupama finansijskih sredstava kako bi dostigla svoj poslovni cilj.

Poslovni model Banke se ne ocjenjuje na osnovu svakog pojedinačnog instrumenta, već na višem nivou grupisanih portfolia i zasniva se na posmatranim faktorima kao što su:

- Kako su učinak rada poslovnog modela i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela ocjenjeni i kako se izvještavaju ključnom osoblju rukovodstva,
- Rizici koji utiču na učinkovitost rada poslovnog modela (kao i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela) i naročito kako se upravlja tim rizicima,
- Kako se određuju naknade prema rukovodiocima (na primjer, da li je naknada zasnovana na fer vrijednosti sredstva kojim se upravlja ili na osnovu prikupljenih ugovorenih novčanih tokova),
- Očekivana učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje su takođe važni aspekti procjene Banke.

Procjena poslovnog modela je zasnovana na razumnim očekivanim scenarijima bez uzimanja "najgoreg slučaja" ili "stresnog slučaja" u obzir. Ukoliko su novčani tokovi nakon inicijalnog priznavanja realizovani na drugačiji način od prvobitnih očekivanja Banke, Banka ne mijenja klasifikaciju preostalih finansijskih sredstava koja se nalaze u poslovnom modelu, ali uzima u obzir ove informacije kada procjenjuje novonastala ili tek kupljena finansijska sredstva.

3.8.3.3 SPPI test

Drugi korak u procesu klasifikovanja je da Banka procjenjuje ugovorne uslove finansiranja za identifikaciju da li ispunjavaju SPPI test.

'Glavnica' u svrhu ovog testa definiše se kao fer vrijednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja i može se mijenjati tokom vijeka trajanja finansijskog sredstva (na primjer, ako postoje otplate glavnice ili amortizacija premije/diskonta).

Najznačajniji elementi kamate u okviru aranžmana za kreditiranje su obično uzimanje u obzir vremenske vrijednosti novca i kreditnog rizika. Da bi se izvršila SPPI ocjena, Banka primjenjuje procjenu i razmatra relevantne faktore kao što je valuta u kojoj je denominirana finansijska imovina, i period za koji je kamatna stopa određena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.8.3. *Finansijska imovina i obaveze (Nastavak)*

3.8.3.3 SPPI test (Nastavak)

Nasuprot tome, ugovoreni uslovi koji uvode minimiziranu izloženost rizicima ili nestalnost u ugovorenim novčanim tokovima koji nisu povezani sa osnovnim aranžmanom za kreditiranje, ne dovode do ugovorenih novčanih tokova koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos. U takvim slučajevima, finansijsko sredstvo se mora mjeriti po FVTPL.

3.8.3.4 Vlasnički instrumenti po FVOCI

Po inicijalnom priznavanju, Banka može da izabere da neopozivo klasifikuje neke vlasničke instrumente kao vlasničke instrumente po FVOCI kada ispunjavaju definiciju kapitala po MRS 32 Finansijski instrumenti: Prezentacija i ne drže se kao namijenjeni za trgovanje. Ovakva klasifikacija se određuje po principu instrument-po-instrument.

Dobici i gubici na ovim vlasničkim instrumentima se ne reklasifikuju u profit. Dividende se priznaju u bilans uspjeha kao i drugi operativni prihodi kada se utvrdi pravo na isplatu, osim kada Banka ima koristi od takvih prihoda kao povrat dijela troškova instrumenta, u tom slučaju se takvi dobici evidentiraju u OCI. Vlasnički instrumenti po FVOCI nisu predmet procjene umanjenja vrijednosti.

3.8.3.5 Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i finansijske obaveze u ovoj kategoriji se ne drže za trgovanje i određene su od strane rukovodstva prilikom inicijalnog priznavanja ili se obavezno moraju mjeriti po fer vrijednosti prema MSFI 9. Ovakva klasifikacija se određuje po principu instrument po instrument, kada je ispunjen jedan o sledećih kriterijuma:

- Klasifikacija eliminiše ili značajno smanjuje nekonzistentan tretman koji bi inače nastao od mjerenja imovine ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka na njima na drugačijoj osnovi ili
- Obaveze su dio grupe finansijskih obaveza (ili finansijske imovine, ili oba po MRS 39), kojima se upravlja i njihov rad ocjenjuje prema fer vrijednosti, u skladu sa dokumentovanim upravljanjem rizikom ili investicionom strategijom ili
- Obaveze koje sadrže jedan ili više ugrađenih derivata, osim ako ne modifikuju znatno novčane tokove koji bi inače bili zahtjevani prema ugovoru, ili je jasno sa malo ili bez analize kada se sličan instrument prvo razmatra, jasno da je odvajanje ugrađenog derivata ili više njih zabranjeno.

Finansijska imovina i finansijske obaveze po FVTPL evidentiraju se u bilansu stanja po fer vrijednosti. Promjene fer vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha, izuzev kretanja fer vrijednosti obaveza po FVTPL zbog promjena u sopstvenom kreditnom riziku Banke. Takve promjene u fer vrijednosti evidentiraju se u sopstvenoj kreditnoj rezervi kroz OCI i ne reklasifikuju se u bilans uspjeha. Kamata zarađena ili nastala na instrumentima po FVTPL je obračunata u prihodima od kamata ili troškovima kamate, odnosno, koristeći EKS, uzimajući u obzir bilo koji diskonta/premiju i kvalifikovane troškove transakcije koji su sastavni dio instrumenta. Prihod od dividendi od vlasničkih instrumenata po FVTPL se evidentira u bilansu uspjeha kao ostali operativni prihodi kada je utvrđeno pravo na isplatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.8.3. *Reklasifikacija finansijske imovine i obaveza*

Banka reklasifikuje svoja finansijska sredstva nakon njihovog inicijalnog priznanja, u slučajevima promjene poslovnog modela, i u izuzetnim okolnostima kada Banka stiže, otuđuje ili prekida poslovnu liniju. Finansijske obaveze se nikada ne reklasifikuju. Reklasifikacija finansijskih sredstava vrši se od datuma reklasifikacije, pri čemu se ne prepravljaju prethodno priznata dobit, gubici (uključujući očekivane kreditne gubitke) ni kamate.

Ako Banka reklasifikuje finansijsku imovinu iz kategorije mjerenja po amortizovanom trošku u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, njena fer vrijednost mjeri se na datum reklasifikacije. Sva dobit ili gubici nastali kao razlika između prethodno amortizovanog troška finansijske imovine i fer vrijednosti priznaju se u bilansu uspjeha.

Ako Banka reklasifikuje finansijsku imovinu iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u kategoriju mjerenja po amortizovanom trošku, njena fer vrijednost na datum reklasifikacije postaje njena novo bruto knjigovodstvena vrijednost. Na osnovu navedenog vrši se usklađivanje efektivne kamatne stope na datum reklasifikacije, koji se smatra novim datumom početnog priznavanja za potrebe odmjeravanja očekivanih kreditnih gubitaka.

Ako Banka reklasifikuje finansijsku imovinu iz kategorije mjerenja po amortizovanom trošku u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, njena fer vrijednost mjeri se na datum reklasifikacije. Sva dobit ili gubici nastali kao razlika između prethodno amortizovanog troška finansijske imovine i fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Efektivna kamatna stopa i odmjeravanje očekivanih kreditnih gubitaka ne usklađuju se zbog reklasifikacije.

Ako Banka reklasifikuje finansijsku imovinu iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u kategoriju mjerenja po amortizovanom trošku, finansijska imovina se reklasifikuje po njenoj fer vrijednosti na datum reklasifikacije. Međutim, kumulativna dobit ili gubici prethodno priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit brišu se iz vlasničkog kapitala i uklađuju se sa fer vrijednošću na datum reklasifikacije. Posljedično, finansijska imovina mjeri se na datum reklasifikacije kao da je uvijek mjerena po amortizovanom trošku. To usklađenje utiče na ostalu sveobuhvatnu dobit, ali ne utiče na bilans uspjeha, te stoga nije reklasifikaciono usklađivanje u skladu sa MRS 1: Prezentacija finansijskih izvještaja. Efektivna kamatna stopa i odmjeravanje očekivanih kreditnih gubitaka ne usklađuju se zbog reklasifikacije.

Ako Banka reklasifikuje finansijsku imovinu iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti u ostalu sveobuhvatnu dobit, finansijska imovina se i dalje mjeri po fer vrijednosti. Datum reklasifikacije smatra se novim datumom početnog priznavanja za potrebe odmjeravanja očekivanih kreditnih gubitaka.

Ako Banka reklasifikuje finansijsku imovinu iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, finansijska imovina se i dalje mjeri po fer vrijednosti. Kumulativna dobit ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasifikuju se iz vlasničkog kapitala u račun dobiti i gubitka kao reklasifikacijsko usklađenje u skladu sa MRS1: Prezentacija finansijskih izvještaja na datum reklasifikacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.8.4. *Prestanak priznavanja finansijske imovine i obaveza*

Banka prestaje priznavati finansijsko sredstvo, kao što je kredit klijentu, kada se pregovaraju uslovi i odredbe do te mjere da, u suštini, on postaje novi kredit, uz razliku priznatu kao dobit ili gubitak od prestanka priznavanja, u mjeri u kojoj gubitak zbog umanjenja vrijednosti još uvijek nije evidentiran. Novopriznati krediti se klasifikuju kao Stage 1 za potrebe mjerenja ECL-a, osim ako se novi kredit ne smatra POCI.

Prilikom procjene da li prestati sa priznavanjem kredita kupcu ili ne, između ostalog, Banka razmatra sljedeće faktore:

- Promjena valute kredita,
- Uvođenje kapitala,
- Promjena u ugovornoj stranci,
- Ako je modifikacija takva da instrument više ne ispunjava SPPI kriterije.

Ako izmjena ne rezultira u novčanim tokovima koji su bitno različiti, modifikacija ne dovodi do prestanka priznavanja. Na osnovu promjene u novčanim tokovima diskontovanim po originalnom EKS-u, Banka evidentira dobitak ili gubitak zbog modifikacije u mjeri u kojoj gubitak zbog umanjenja vrijednosti još uvijek nije evidentiran.

Priznavanje finansijske obaveze prestaje kada je obaveza ispunjena to jest kada je dug isplaćen, storniran ili istekao.

3.8.5. *Otpis*

Finansijska imovina otpisuje se djelimično ili u cijelosti samo ako Banka odustane od naplate. Ako je iznos koji treba otpisati veći od akumuliranih rezervisanja za kreditne gubitke, razlika se najprije obračunava kao dodatno rezervisanje koje se onda sučeljava sa bruto knjigovodstvenom vrijednošću. Bilo koja naknadna naplata evidentira se kao prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.8.6. *Forborne i modifikovani krediti***

Banka ponekad pravi koncesije ili izmjene prvobitnih uslova kredita kao odgovor na finansijske poteškoće dužnika, umjesto da uzme u posjed ili na drugi način izvrši naplatu kolaterala. Banka smatra kredit forborne kada su takve koncesije ili izmjene rezultat trenutnih ili očekivanih finansijskih poteškoća dužnika, a Banka se ne bi složila sa tim izmjenama u slučaju da je dužnik finansijski stabilan. Indikatori finansijskih poteškoća uključuju neizmirene obaveze po kovenantima, ili značajne zabrinutosti od strane Sektora za kreditne rizike. Forbearance može uključivati produženje roka otplate i saglasnost sa novim uslovima kredita. Nakon ponovnog pregovaranja o uslovima, svako umanjeње vrijednosti se mjeri pomoću originalne EKS izračunate prije izmjene uslova. Politika Banke je da prati forborne kredite da bi se osiguralo da će buduća plaćanja i dalje biti vjerovatna. Odluke o prestanku priznavanja i klasifikovanju u Stage 2 i Stage 3 utvrđuju se od slučaja do slučaja. Ukoliko se ovim procesima utvrdi gubitak po zajmu, njime se upravlja i objavljuje se kao obezvrijeđeno Stage 3 forborne sredstvo dok se ne naplati ili otpiše.

3.8.7. Reprogramirani krediti

Kod plasmana gdje postoje problemi u otplati, Banka uvijek prvo nastoji reprogramirati iste, ukoliko za to postoje uslovi, jer to smatra boljim rješenjem u odnosu na preuzimanje kolaterala. Reprogram može podrazumijevati produženje otplate i sporazum o novim uslovima kreditiranja. Nakon što su uslovi reprogramirani, kredit se više ne smatra dospjelim, ali se prati sa posebnom pažnjom kako bi se osiguralo da su ispunjeni svi kriterijumi i da buduća plaćanja budu izvjesna. Kredit je i dalje predmet pojedinačnog ili kolektivnog procjenjivanja i ispravke vrijednosti, koja se računa korišćenjem izvorne efektivne kamatne stope kredita i tretira se kao loš plasman u narednih šest mjeseci.

Kada se o kreditu ponovno pregovara ili je izmjenjen, ali se nije prestalo sa priznavanjem, Banka ponovo procjenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika. Banka takođe razmatra da li će se imovina klasifikovati kao Stage 3. Nakon što se sredstvo klasifikuje kao forborne, ostaje forborne najmanje 24 mjeseca probnog perioda. Da bi se kredit reklasifikovao iz forborne kategorije, klijent mora ispuniti navedene kriterijume:

- Svi njegovi zajmovi se moraju smatrati performing,
- Prošao je probni period od dvije godine od datuma kada je forborne ugovor performing,
- Redovna plaćanja veća od beznačajnog iznosa glavnice ili kamate se vrše najmanje pola probnog perioda,
- Korisnik nema nijedan ugovor sa kojim kasni više od 30 dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.8.8 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine i rezervacija

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Procedura vrednovanja finansijskih sredstava Banke definiše okvir za adekvatno odmjeravanje ispravke vrijednosti usled kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja 9 ("MSFI 9") i Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama.

Procedura konkretno definiše:

- Opšte definicije vrste ispravke vrijednosti,
- Obim primjene u smislu izloženosti klijenta,
- Indikatore za test umanjenja vrijednosti,
- Ključne principe za obračun ispravke vrijednosti: procjene toka gotovine, razlikovanje sredstava u odnosu na procjenu toka gotovine,
- Izuzetke u obračunu umanjenja vrijednosti,
- Priznavanje kamate i prihoda od kamate nakon obezvrijeđenja (unwinding),
- Proces budžetiranja, prognoziranja i monitoringa,
- Uloge i odgovornosti ključnih organizacionih djelova.

Kompletni portfolio se dijeli u tri stage-a:

U stage-u 1 su klijenti koji kasne manje od 30 dana. U Stage-u 1 kod kolektivnog obračuna, obračunava se očekivani kreditni gubitak za period od 12 mjeseci kao dio očekivanog kreditnog gubitka u cjelokupnom vijeku trajanja sredstva koji proizilazi iz slučaja default-a finansijskog sredstva tokom 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja ili kraćeg perioda, ako je očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta manji od 12 mjeseci.

U stage-u 2 su klijenti koji ispunjavaju jedan od 4 kriterijuma koji ukazuju na postojanje povećanog kreditnog rizika, a odnose na povećane dane kašnjenja, porast PD koeficijenta ili pristupstvo na watch listi.

U stage-u 3 su klijenti koji pokazuju elemente obezvrijeđenja, iskazano kroz porast dana kašnjenja, značajno pogoršanje u poslovanju ili imaju oznaku POCI.

Klijent može da migrira između stage-eva, osim ako je POCI (mora biti stage 3, do kraja finansijskog vijeka). Ako je reprogramiran, cooling period je 12 mjeseci, a ako nije reprogramiran onda je ovaj period 6 mjeseci.

Na dan inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva, Banka je dužna da odredi da li je sredstvo obezvrijeđeno. Odgovornost za klasifikaciju je na sektorima iz komercijalne oblasti poslovanja koji pokreću inicijativu. Kod reprograma klijenata u prinudnoj naplati, odgovornost za klasifikaciju je na Službi za vođenje rizičnih plasmana. POCI oznaka se dodjeljuje na nivou ID (račun-partija), kod otvaranja novog računa-partije.

Definicija POCI sredstva: Reprogramirani krediti sa kašnjenjem većim od 90 dana ili reprogram kredita sa klasifikacijom C ili lošijom, po klasifikaciji CBCG (A, B1, B2, C1, C2, D i E) ili kupovina obezvrijeđenog finansijskog sredstva od drugih banaka.

Banka vrši podjelu portfolia na: I) individualnu procjenu i II) kolektivnu procjenu.

- I) Procjena na individualnoj osnovi (individual assessment - IA) radi se za sve dužničke instrumente (državne ili korporativne obveznice) za koje ne postoji rejting međunarodno priznate rejting agencije, kao i za sva novčana sredstva/depozite date bankama ili drugim finansijskim institucijama za koje ne postoji rejting međunarodno priznate rejting agencije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.8.8 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine i rezervacija (Nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (Nastavak)

Procjena na individualnoj osnovi za klijente čija je izloženost veća od EUR 50 hiljada se vrši u tri koraka:

- a. Analiza klijenata na individualnoj osnovi (obavezan IA) se vrši za sve klijente koji ispune jedan od 4 kriterijuma koja ukazuju na obezvređenje plasmana
- b. Analiza klijenata (poželjan IA – Obrazac procjene) koji ne ispunjavaju nijedan od 4 obavezna kriterijuma, ali ispunjavaju makar jedan dodatni kriterijum koji ukazuje na obezvređenje plasmana
- c. Analiza klijenata (Soft facts – Obrazac procjene) koji ne ispunjavaju nijedan od obavezna 4 kriterijuma, ali takođe nijedan od dodatnih kriterijuma.

Prilikom individualne procjene, za obračun očekivanih kreditnih gubitaka potrebno je uzeti u obzir nekoliko scenarija ponderisanih vjerovatnoća ishoda u toku trajanja finansijskog sredstva. Procjena se sastoji od razmatranja raspona mogućih ishoda, što obuhvata identifikaciju mogućih scenarija koji preciziraju iznos i vrijeme novčanih tokova za svaki ishod, kao i procijenjenu vjerovatnoću određenog ishoda.

Kod kreiranja novčanih tokova u većini slučajeva se očekuje maksimalni rok projektovanja toka novca do 5 godina. Uzimaju se uplate do konačne otplate ili maksimalno u narednih 5 godina, jer se planiranje preko 5 godina smatra nerealnim. Samo u izuzetnim slučajevima, ukoliko je racionalno uporište i činjenično dokazivo, može se uzeti i duži rok.

II) Procjena na kolektivnoj osnovi se vrši:

- Za sve klijente koji nijesu na individualnoj procjeni,
- Ako je ispravka vrijednosti za kreditne gubitke na individualnoj osnovi manja od obračuna na kolektivnoj osnovi – osim za specifične klijente, partije i gdje postoje jasne i lako utvrdive činjenice da je to realnost konkretnog plasmana.

Ako je klijent ocijenjen individualno, ne može se vratiti na kolektivnu procjenu u narednom kvartalu. Primjenjuje se „cooling“ period od 6 mjeseci.

U okviru kolektivne procjene definisana je podjela i podpodjela na:

- Pravna lica,
- Fizička lica (gotovinski, potrošački, stambeni krediti).

Obezvređenje za kreditne gubitke u Stage-u 1, za pojedini finansijski instrument predstavlja sumu tokom mjeseci (12 ili do preostalog roka dospjeća ako je manje od 12 mjeseci) umnožka izloženosti, marginalne vjerovatnoće nastanka default-a (PD), LGD a i diskontnog faktora. Diskontovanje se vrši korišćenjem mjesečne EKS kredita.

Za kolektivnu procjenu finansijskog instrumenta u Stage-u 2, obezvređenje za kreditne gubitke je jednako očekivanom kreditnom gubitku (ECL-Expected credit loss) u cjelokupnom vijeku trajanja kredita. ECL u cjelokupnom trajanju kredita je definisan kao skup svih mogućih događaja koji vode u status default-a tokom vijeka trajanja finansijskog sredstva.

Obezvređenje za kreditne gubitke u Stage –u 2 za pojedini finansijski instrument predstavlja sumu tokom preostalih mjeseci (cjelokupnog vijeka trajanja) umnožka izloženosti, marginalne vjerovatnoće nastanka default-a (PD), LGD-a i diskontnog faktora. Diskontovanje se vrši korišćenjem mjesečne EKS kredita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.8.8 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine i rezervacija (Nastavak)*****Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (Nastavak)***

Stage 3 sadrži obezvrijeđene finansijske instrumente. Ispravka vrijednosti za kreditne gubitke je obračunata kao umnožak neto izloženosti u trenutku nastanka default-a (Neto_EAD) i gubitka uslijed nastanka default-a (LGD).

Izloženost u trenutku nastanka statusa default-a (EAD) koja se primjenjuje pri obračunu očekivanog kreditnog gubitka zavisi od karakteristika finansijskog instrumenta:

- Krediti sa fiksiranim planom otplate (Term loans)—procjenom EAD krive vijeka trajanja finansijskog instrumenta, kako se kredit bliži datumu dospelja,
- Garancije i akreditivi —fiksni EAD na datum dospelja,
- Plasmani (kredit) bez jasnog plana otplate, gdje se računa prosječan rok trajanja.

Obračun PD parametara se sastoji od sljedećih koraka:

1. Obračun tranzicionih matrica;
2. Izvođenje kumulativnog „lifetime“ PD-a;
3. Obračun marginalnog „lifetime“ PD-a;
4. Usklađivanje marginalnog PD-a za informacije „okrenutih budućnosti“ (tzv. forward looking).

Apsolutne tranzicione matrice se dobijaju iz istorijske podjele računa (plasmana) kroz vremenske kategorije (buckete). U apsolutnoj tranzicionoj matrici, elementi $X_{i,j}$ predstavlja broj računa (plasmana) sa početnim stanjem i , te stanjem j za sledeći mesec, gdje stanje predstavlja vremensku kategoriju (bucket).

Smanjivanje dimenzija apsolutne tranzicione matrice definisanjem statusa „Default“ koje uključuje vremenske kategorije (buckete) iznad 90 dana. Tako dobijena matrica transformiše se u relativnu tranzicionu matricu. Prilikom transformacije pretpostavka je da je status „Default“-a apsorpcioni, što znači da jednom kada je račun (plasman) u statusu Default-a, ostaje u statusu Default-a.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.8.8 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine i rezervacija (Nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (Nastavak)

Kumulativni neusklađeni „lifetime“ PD dobija se korišćenjem pretpostavke Markovljevog lanca, stepenovanjem 1-mjesečne relativne tranzicione matrice.

Obračun marginalnog PD-a, dobija se kao razlika kumulativnog PD-a za dato stanje (bucket) u tekućem i prošlom mjesecu.

Banka uvodi informacije „okrenute budućnosti“ na način da, direktno usklađuje marginalne PD- e primjenom korektivnog faktora. Za prvih 36 mjeseci, marginalni PD je usklađen sa korektivnim faktorom, k, nakon čega usklađeni marginalni PD konvergira izvornom (neusklađenom) marginalnom PD-u. Period tokom kojeg se odvija konvergenicja je postavljen na 36 mjeseci, nakon čega nema prilagođavanja.

Veličina gubitka uslijed nastanka statusa default-a (LGD) je obračunata za neobezbjedene izloženosti. To jeste, kolateral nije uzet u obzir i pretpostavka da će naplata biti generisana iz novčanih tokova iz redovnog poslovanja. LGD parametri se obračunavaju po portfoliju i vremenskim kategorijama (bucketima). Za default kredite (vremesne kategorije 4 i više) LGD se utvrđuje poređenjem sume izloženosti po vremenskoj kategoriji inicijalno i nakon 12 mjeseci. U obračunu LGD parametara Banka koristi podatke iz perioda od 5 godina. Dobijeni rezultati se ekspertski koriguju linearnom interpolacijom kako bi osigurali kontinuitet rizika po kategorijama, tj. da bi LGD parametri imali rastući trend po vremenskim kategorijama (bucketima).

Obračun i odobravanje ispravke vrijednosti za pojedinačne rizike, kao i knjiženje odobrenih ispravki vrijednosti na kolektivnoj osnovi mogu i treba da se obavljaju kontinuirano.

Knjiženje se obavlja u Core sistemu Banke. Nakon knjiženja ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke kreiraju se izvještaji.

Ispravka vrijednosti za ECL u bilansu stanja se prikazuje na sljedeći način:

- Za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, ispravka vrijednosti umanjuje bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva;
- Za vanbilansne izloženosti (preuzete obaveze za nepovučene kredite i finansijske garancije) obezvređenje se priznaje kao rezerva u pasivi bilansa stanja;
- Za dužničke instrumente koji su klasifikovani kao FVOCI ispravka vrijednosti se ne priznaje u bilansu stanja, budući da knjigovodstvena vrijednost ovih sredstava mora da bude jednaka njihovoj fer vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Rezervisanja i obezvrjeđenje kredita i potraživanja

Obračun rezervacija za potencijalne gubitke

Banka je dužna da bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku klasifikuje u odgovarajuću klasifikacionu grupu kao i da izračuna rezervacije za potencijalne gubitke, u skladu sa važećom Odlukom o kriterijumima i načinu klasifikacije aktive i obračunavanju rezervacija za potencijalne kreditne gubitke kreditne institucije („Sl. list CG“, br. 127/20, 140/21). U skladu sa navedenom Odlukom, Banka je primijenila sljedeće procenete i dane kašnjenja po kategorijama rizičnosti za obračun rezervacije za potencijalne gubitke:

Kategorija rizika	Na dan 31. decembar 2024. godine	
	% rezervisanja	Dani kašnjenja
A	0,5	<30
B1	2	31-60
B2	7	61-90
C1	20	91-150
C2	40	151-270
D	70	271-365
E	100	>365

Dani kašnjenja nisu jedini kriterijum za klasifikaciju ali su imperativni kriterijumi za klasifikaciju. Banka je dužna da utvrđuje razliku između iznosa rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke obračunatog u skladu sa internom metodologijom Banke primjenom Međunarodnog računovodstvenog standarda 9.

Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke predstavlja odbitnu stavku od sopstvenih sredstava Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.10. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna sredstva

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Rezidualna vrijednost i korisni vijek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja. Banka procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrijednost sredstva. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza, vrši se procjena nadoknadivog iznosa. Nadoknativ iznos je veći od neto prodajne cijene ili vrijednosti u upotrebi. Ukoliko je nadoknativ iznos veći od knjigovodstvene vrijednosti, sredstvo ne bi trebalo da bude obezvrijeđeno.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi remonta i generalnih popravki poslovnih prostora priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti poslovnih prostora odnosno opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobici nastali pri otuđenju ili rashodovanju poslovnih prostora i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i sadašnje vrijednosti po kojoj se poslovni prostor odnosno oprema vodi, i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha u periodu u kom je nastalo otuđenje ili rashodovanje.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost poslovnih prostora i opreme, a primenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se poslovni prostor i oprema u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Primijenjene stope su sljedeće:

Glavne grupe	<u>Stope amortizacije (%)</u>
Građevinski objekti	2,00
Motorna vozila	15,00
Namještaj i ostala oprema	15,00 – 20,00
Kompjuterska oprema	33,33
Sitan inventar	50

Period amortizacije osnovnih sredstava počinje onda kada su sredstva raspoloživa za upotrebu. Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja koja su nabavljena priznaju se u visini nabavne vrijednosti na dan transakcije. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju u visini nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i eventualno umanjenje vrijednosti uslijed obezvrijeđenja.

Troškovi koji se direktno mogu povezati sa određenim softverom i koji će generisati ekonomsku korist u periodu dužem od jedne godine, evidentiraju se kao nematerijalna ulaganja. Troškovi održavanja i razvoj kompjuterskih softvera se evidentiraju kao trošak u trenutku njihovog nastanka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.10. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna sredstva (Nastavak)****Nematerijalna ulaganja (Nastavak)**

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja u periodu od 5 godina, s ciljem da se nematerijalna ulaganja u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

3.11. Kapital Banke

U okviru kapitala Banke iskazani su akcijski kapital, emisiona premija, rezerve Banke i akumulirani rezultat.

Akcijski kapital Banke obrazuje se iz uloženi sredstava osnivača i akcionara Banke u novčanom i nenovčanom obliku. Zakonom o hartijama od vrijednosti definisano je da su hartije od vrijednosti dematerijalizovane i postoje u obliku elektronskog zapisa u kompjuterskom sistemu Centralnog Klirinškog Depozitarnog Društva. Izvod iz registra Centralnog Klirinškog Depozitarnog Društva je jedini i isključivi dokaz o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti.

3.12. Naknade zaposlenima**Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih**

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina pri odlasku u penziju ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa izvještajem aktuara, Banka je obračunala obavezu isplate otpremnina zaposlenima prilikom odlaska u penziju, u visini tri minimalne neto zarade.

Ukupni rashodi dugoročnih rezervisanja koji se odnose na buduće odlive po osnovu penzionisanja zaposlenih procjenjuju se na osnovu aktuarskog obračuna. Za potrebe procjene Banka angažuje ovlaštenog aktuara koji vrši obračun budućih obaveza, diskontovanjem procijenjenih budućih odliva, korišćenjem aktuarske metode projektovanja po jedinici prava.

Obaveze se odmieravaju u visini sadašnje vrijednosti budućih izdataka, uzimajući u obzir rast budućih zarada i drugih uslova, koji se raspodjeljuju na ugodnosti zaposlenih na osnovu prošlog i budućeg radnog vijeka.

3.13. Pravična (fer) vrijednost

Fer vrijednost predstavlja cijenu koja bi bila dobijena za transakciju prodaje sredstva ili plaćanja za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum vrednovanja. Utvrđivanje fer vrijednosti bazirano je na pretpostavci da se transakcija održala na primarnom tržištu sredstva ili obaveze ili, u odsustvu primarnog tržišta, na najpovoljnijem tržištu za sredstvo ili obavezu.

U slučaju da za sredstvo ili obavezu postoji primarno tržište, fer vrijednost predstavlja cijena na tom tržištu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Pravična (fer) vrijednost (Nastavak)

Fer vrijednost sredstva ili obaveze se vrednuje korišćenjem pretpostavki koje bi koristili učesnici na tržištu kada utvrđuju cijenu sredstva ili obaveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu djeluju u svom najboljem ekonomskom interesu.

Fer vrijednost nefinansijskog sredstva uzima u obzir mogućnost tržišnog učesnika da generiše najveće i najbolje ekonomske koristi korišćenjem tog sredstva ili prodajom drugom učesniku na tržištu koji bi najviše i najbolje iskoristio sredstvo.

Banka koristi tehnike vrednovanja koje su odgovarajuće u okolnostima i za koje su dostupni podaci korišćeni za utvrđivanje fer vrijednosti, pri čemu se maksimizira korišćenje relevantnih uočljivih ulaznih podataka i minimizira korišćenje neuočljivih ulaznih podataka. Tehnike vrednovanja se revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Sva sredstva i obaveze koja se vrednuju po fer vrijednosti ili čija se fer vrijednost objelodanjuje u finansijskim iskazima klasifikovana su u tri nivoa hijerarhije fer vrijednosti:

Nivo 1	Kotirane tržišne cijene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za istovjetna sredstva ili obaveze
Nivo 2	Korišćenje tehnike vrednovanja za koje je najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrijednosti direktno ili indirektno uočljiv
Nivo 3	Korišćenje tehnike vrednovanja za koje najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrijednosti nije uočljiv

Za sredstva ili obaveze koje se kontinuirano vrednuju po fer vrijednosti u finansijskim iskazima, Banka utvrđuje ponovnom procjenom kategorizacije na svaki izvještajni datum da li su se desili prelazi između nivoa hijerarhije.

3.14. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju onda kada:

- Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu kao rezultat prethodnih događaja;
- je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava i
- se iznos obaveze može pouzdano procijeniti.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti izdataka potrebnih za izmirenje obaveza.

Rezervisanja se revidiraju na datum svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ukoliko više nije vjerovatno da će odliv sredstava koji generišu ekonomske koristi biti potreban za izmirenje date obaveze, rezervisanje se ukida preko bilansauspjeha.

3.15. Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore kojima se Banka obavezuje da izvrši plaćanja njihovim korisnicima za gubitke nastale zbog neispunjavanja obaveze plaćanja određenog dužnika po dospjeću obaveze, a u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, a inicijalna fer vrijednost se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveza po osnovu garancije se naknadno odmjerava u iznosu koji je veći od amortizovane vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanog budućeg plaćanja (kada je plaćanje po osnovu garancije vjerovatno). Finansijske garancije se evidentiraju u okviru vanbilansnih stavki.

Primljena naknada je priznata u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

4. RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Rukovodstvo vrši procjene i donosi pretpostavke koje utiču na vrijednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Računovodstvene procjene i pretpostavke se kontinuirano vrijednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Rukovodstvo vrši procjene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procjene će, po definiciji, rijetko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procjene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

Gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine

Mjerenje umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI 9 za sve kategorije finansijske imovine zahtijeva pretpostavku, posebno za procjenu iznosa i vrijeme budućih novčanih tokova i vrijednosti kolaterala prilikom utvrđivanja gubitaka od umanjenja vrijednosti i procjene značajnog povećanja kreditnog rizika. Ove procjene su podstaknute brojnim faktorima, te promjenama koje mogu rezultirati različitim nivoima rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Obračun ECL-a Banke predstavlja izlazne podatke kompleksnih modela sa nizom pretpostavki u vezi sa izborom varijabli i njihovim međuzavisnostima.

Elementi ECL modela koji obuhvataju računovodstvene pretpostavke i procjene uključuju:

- Klasifikacija finansijskih sredstava: procjena poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima i procjena da li ugovoreni uslovi finansijskih sredstava zadovoljavaju SPPI test;
- Definisanje kriterija Banke za procjenu da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika finansijskog sredstva u odnosu na inicijalno priznavanje, definisanje metodologije za uključivanje prospektivnih informacija za obračun ECL i izbor i odobrenje modela koji se koriste za obračun ECL;
- Razvoj ECL modela, uključujući različite formule i izbor ulaznih podataka.

Pravična (fer) vrijednost

Određivanje fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza za koje ne postoji uočljiva tržišna cijena zahtijeva korišćenje različitih tehnika vrednovanja. Za finansijske instrumente kojima se ne trguje često i koji imaju nisku cjenovnu transparentnost, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva određene stepene varijacije u procjenjivanju koji zavise od likvidnosti, koncentracije, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnih pretpostavki i ostalih rizika koji utiču na određeni instrument.

Potencijalne obaveze

Potencijalne obaveze obuhvataju rezervisanja za otpremnine i rezervisanja za sudske sporove. Za potrebe obračuna i vrednovanja potencijalnih obaveza rukovodstvo Banke definiše pretpostavke o vjerovatnoći i iznosu odliva resursa, odnosno potencijalnom ishodu i iznosu obaveza po osnovu sudskih sporova. Rukovodstvo Banke vrši procjenu iznosa rezervisanja za odliv sredstava po osnovu sudskih sporova na bazi procjene, od strane pravnih zastupnika Banke, vjerovatnoće da će do odliva sredstava zaista doći prema ugovorenoj ili zakonskoj obavezi iz prošlih perioda.

Trošak dugoročnih benefita zaposlenih određen je na osnovu aktuarskog obračuna, uz primjenu aktuarskih pretpostavki: diskontna stopa, budući rast zarada u skladu sa stopom inflacije i napredovanja, i rast zarada po osnovu minulog rada, kao i promjene u broju zaposlenih koji stiču pravo za isplatu naknade. S obzirom na dugoročnu prirodu ovih planova, procjene su predmet značajne neizvjesnosti. Aktuarski obračun vrši nezavisni aktuar.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

4. RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE (Nastavak)*Korisni vijek trajanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme*

Određivanje korisnog vijeka trajanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog vijeka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promjene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog vijeka trajanja. Banka vrši pregled vijeka trajanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme u svakom periodu godišnjeg izvještavanja.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA**5.1 Upravljanje rizicima**

Banka je uspostavila sveobuhvatni sistem upravljanja rizicima koji obuhvataju definisanu strategiju za upravljanje rizicima, usvojene politike i procese za upravljanje rizicima, definisana ovlašćenja i odgovornosti za upravljanje rizicima, efikasan i pouzdan sistem informacione tehnologije, procedure za nepredviđene situacije, stresno testiranje.

Banka je u svome poslovanju izložena različitim rizicima od kojih su najznačajniji:

- kreditni rizik;
- tržišni rizik;
- rizik likvidnosti;
- operativni rizik.

Strategija upravljanja rizicima sadrži: pregled, ciljeve i kriterijume svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena. Procedure za upravljanje rizicima su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

U okviru upravljanja rizicima prati se izloženost prema pojedinim rizicima i usaglašenost sa procedurama za upravljanje rizicima i definisanim limitima o čemu se mjesečno izvještava Upravni odbor Banke, kako bi se na adekvatan način sproveli svih koraci upravljanja rizicima: identifikacija, mjerenje, kontrola, praćenje i izvještavanje. Banka takođe prati najave i izmjene u zakonskoj regulativi i analizira uticaj rizika kako bi blagovremeno uskladila svoje poslovanje sa propisima.

Banka testira osjetljivost Banke na pojedine vrste rizika i na zbirnoj osnovi, korišćenjem više vrsta stres scenarija. Pod stres scenarijom podrazumijevaju se pretpostavke o promjenama tržišnih i drugih faktora koje mogu imati značajan materijalni uticaj na poslovanje Banke.

5.2. Kreditni rizik

U svom poslovanju Banka nastoji da posluje sa klijentima dobre kreditne sposobnosti, kako bi smanjila što je više moguće izloženost kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme. Banka vrši rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, a koji se odnose na gubitke nastale na dan bilansa stanja. Prilikom donošenja odluke o kreditiranju vodi se računa o promjenama u privredi, odnosno stanju pojedinih privrednih grana koje čine dio kreditnog portfolija Banke, a koji mogu dovesti do gubitaka koji se razlikuju od gubitaka po osnovu kojih je izvršeno rezervisanje na dan bilansa stanja.

Centralna banka Crne Gore je donijela Odluku o kriterijumima i načinu klasifikacije aktive i obračunavanju rezervacija za potencijalne kreditne gubitke kreditne institucije („Sl. list CG“, br. 127/20, 140/21), koja se primjenjuje od 1. januara 2022. godine, i koja podrazumijeva primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja prilikom vrednovanja i iskazivanja stavki vanbilansne aktive i vanbilansnih stavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

Shodno navedenoj Odluci, Banka je utvrdila metodologiju za procjenu obezvređenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama. Banka metodologiju dosljedno primjenjuje, preispituje najmanje jednom godišnje i po potrebi prilagođava rezultatima preispitivanja, kao i prilagođava pretpostavke na kojima je metodologija zasnovana.

Ublažavanje kreditnog rizika podrazumijeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou Banke, odnosno održavanje prihvatljivog kreditnog portfolija. Ublažavanje kreditnog rizika se sprovodi kroz ugovaranje adekvatnih sredstava obezbjeđenja potraživanja.

5.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Izloženost kreditnom riziku ispoljava se kao rizik finansijskog gubitka koji nastaje kao posljedica nemogućnosti dužnika da ispuni sve ugovorene obaveze prema Banci. Banka upravlja preuzetim kreditnim rizikom tako što određuje limite u odnosu na velike kredite, pojedinačne korisnike kredita i povezana lica. Pomenuti rizici se kontinuirano prate i predmet su kontrole koja se vrši jednom godišnje ili češće. Svi krediti iznad propisanog limita odobreni su od strane nivoa odlučivanja Uprava.

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Izloženost riziku po pojedinačnim zajmoprimaocima, uključujući druge banke i finansijske institucije, dalje se ograničava tako što se utvrđuje podlimit u odnosu na bilansnu i vanbilansnu izloženost. Stvarna izloženost u odnosu na utvrđene limite se redovno prati.

Upravljanje izloženosti kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze. Klijentima sa određenim problemima u poslovanju Banka odobrava reprogramiranje potraživanja, kako bi se maksimalno iskoristile raspoložive mogućnosti za namirenje potraživanja, a da istovremeno sposobnost korisnika kredita da uredno servisira dugove bude održiva.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi koji predstavljaju pismenu izjavu o obavezi Banke preuzetoj u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlaštenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima su obezbijeđeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

5.2.2. Rezervisanja – ispravke vrijednosti, za gubitke po osnovu umanjivanja vrijednosti

Na dan sastavljanja finansijskih iskaza Banka procjenjuje da li postoje bilo kakvi indikatori koji ukazuju na to da je došlo do umanjivanja vrijednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava, u skladu sa zahtjevima MSFI 9. Indikatore koje Banka primjenjuje kod identifikacije značajnog povećanja kreditnog rizika, a u skladu sa MFSI 9, i na osnovu čega klasifikuje imovinu kao stage 1, 2 ili 3 su:

- promjena vjerovatnoće nastanka statusa neizmirenja obaveza, odnosno PD tokom vijeka trajanja izloženosti je veći od njenog PD tokom vijeka trajanja pri početnom priznavanju za više od 200%
- apsolutni nivo PD, odnosno 12-mjesečni PD izloženosti na izvještajni datum je veći od 20%
- kašnjenje u plaćanju kamate ili glavnice;
- restrukturiranje plasmana i/ili PRK status;
- lista praćenja (watch lista)

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.2. Rezervisanja – ispravke vrijednosti, za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti (Nastavak)

- status neizmirivanja obaveza na nivou grupe povezanih lica;
- kao i set dodatnih kriterijuma koji mogu ukazivati na finansijske poteškoće u poslovanju pravnih lica.

U skladu sa usvojenom metodologijom, Banka procjenjuje da li postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti pojedinačno za finansijska sredstva koja su pojedinačno značajna.

Izračunavanje sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih tokova gotovine obezbijeđenog finansijskog sredstva odražava novčane tokove koji mogu biti rezultat isključivanja umanjena za troškove pribavljanja i prodaje kolateralu, bez obzira na to da li je isključenje vjerovatno ili ne.

U svrhe zajedničke procjene umanjenja vrijednosti, finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

5.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Sljedeća tabela prikazuje bruto maksimalnu izloženost kreditnom riziku bilansnih i vanbilansnih pozicija:

UKUPNA IZLOŽENOST
KREDITNOM RIZIKUU hiljadama
EUR

	31.12.2024.		31.12.2023.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	274.038	274.038	224.223	224.223
<i>Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti</i>				
-Kredit i potraživanja od banaka	118.904	118.561	77.529	77.265
-Kredit i potraživanja od klijenata	287.059	269.565	266.107	248.411
-Hartije od vrijednosti	404.898	401.517	349.694	345.861
Ostala finansijska sredstva	3.323	3.323	2.762	2.762
<i>Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat</i>				
-Hartije od vrijednosti	6.817	6.817	6.368	6.368
Ostala sredstva	2.185	1.931	2.581	2.429
	1.097.224	1.075.752	929.264	907.319
II. Vanbilansne stavke				
Plative garancije	33.424	33.394	37.496	37.469
Činidbene garancije	18.185	18.175	17.318	17.311
Preuzete neopozive obaveze	54.378	53.349	41.121	40.761
Ostalo	28.583	28.574	18.622	18.616
	134.570	133.492	114.557	114.157
Ukupno (I+II)	1.231.794	1.209.244	1.043.821	1.021.476

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine**5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****5.2. Kreditni rizik (Nastavak)****5.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)**

Izloženost kreditnom riziku kontroliše se pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat - hartije od vrijednosti su klasifikovana u Stage-u 1, jer u okviru istih nisu evidentirana kašnjenja u namirenju potraživanja, a nema ni drugih indikatora promjena stage-a (nema restrukturiranja, nema ih na watch listama). Fer vrijednost mark to market se primjenjuje samo za likvidne, utržive i rangirane hartije od vrijednosti (S&P, Moodys, Fitch), dok za ostale hartije od vrijednosti se primjenjuje Mark to model. Ispravka vrijednosti se obračunava na bazi Collective Assessment-a za likvidne, utržive i rangirane hartije od vrijednosti, a za sve ostale ispravka vrijednosti se obračunava na bazi Individual Assessment-a.

Prije odobravanja kredita i drugih plasmana Banka procjenjuje dužnikovu kreditnu sposobnost uzimajući u obzir kriterijume koje je utvrdila internim aktom, kao i pravnu valjanost i procijenjenu vrijednost kolaterala.

Vrijednost kolaterala izračunava se kao njegova neto vrijednost, pod kojom se podrazumijeva tržišna vrijednost umanjena za sve troškove koji se odnose na realizaciju kolaterala.

Tipovi instrumenata obezbjeđenja su:

- depoziti;
- pravo zaloge na industrijskim mašinama, hartijama od vrijednosti, zalihama i vozilima;
- hipoteke na nepokretnostima i fiducijarni prenos vlasništva;
- mjenice;
- ovlašćenja;
- administrativne zabrane;
- žiranti;
- polise osiguranja;
- garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana

Kvalitet finansijskih sredstava izloženih kreditnom riziku prikazan je kako slijedi:

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA, BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

U hiljadama EUR									
31.12.2024.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
Stambeni	14.363	6.900	697	21.960	(103)	(425)	(246)	(774)	21.186
Gotovinski	46.721	4.575	1.735	53.031	(645)	(256)	(890)	(1.791)	51.240
Kupovina automobila	6.293	494	123	6.910	(100)	(16)	(14)	(130)	6.780
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	9.583	1.353	94	11.030	(126)	(68)	(15)	(209)	10.821
Ostalo	33.491	8.660	1.391	43.542	(449)	(1.300)	(681)	(2.430)	41.112
Ukupno stanovništvo	110.451	21.982	4.040	136.473	(1.423)	(2.065)	(1.846)	(5.334)	131.139
Velika preduzeća	14.996	8.745	1.355	25.096	(208)	(323)	(600)	(1.131)	23.965
Srednja preduzeća	13.359	21.718	755	35.832	(774)	(1.336)	(285)	(2.395)	33.437
Mala preduzeća	30.139	54.296	5.223	89.658	(485)	(4.960)	(3.189)	(8.634)	81.024
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	58.494	84.759	7.333	150.586	(1.467)	(6.619)	(4.074)	(12.160)	138.426
Ukupno	168.945	106.741	11.373	287.059	(2.890)	(8.684)	(5.920)	(17.494)	269.565
Banke	118.904	-	-	118.904	(343)	-	-	(343)	118.561
Državne	253.252	-	1.028	254.280	(828)	-	(995)	(1.823)	252.457
Korporativne	67.588	2.109	-	69.697	(749)	(794)	-	(1.543)	68.154
Supranacionalne	80.921	-	-	80.921	(15)	-	-	(15)	80.906
Hartije od vrijednosti	401.761	2.109	1.028	404.898	(1.592)	(794)	(995)	(3.381)	401.517

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.2. Kreditni rizik (Nastavak)****5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)**

Kvalitet finansijskih sredstava izloženih kreditnom riziku prikazan je kako slijedi:

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA, BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

31.12.2023.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	U hiljadama EUR	
									Neto	
Stambeni	15.739	2.866	414	19.019	(79)	(75)	(123)	(277)		18.742
Gotovinski	42.074	5.889	3.257	51.220	(432)	(282)	(1.938)	(2.652)		48.568
Kupovina automobila	4.453	498	54	5.005	(58)	(14)	(12)	(84)		4.921
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	7.389	1.377	104	8.870	(81)	(33)	(76)	(190)		8.680
Ostalo	28.199	8.563	2.110	38.872	(340)	(1.377)	(1.005)	(2.722)		36.150
Ukupno stanovništvo	97.854	19.193	5.939	122.986	(990)	(1.781)	(3.154)	(5.925)		117.061
Velika preduzeća	15.408	9.539	1.575	26.522	(148)	(307)	(521)	(976)		25.546
Srednja preduzeća	5.335	16.832	6.595	28.762	(29)	(1.045)	(1.542)	(2.616)		26.146
Mala preduzeća	30.912	48.139	8.786	87.837	(311)	(3.091)	(4.777)	(8.179)		79.658
Država	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Privredni klijenti	51.655	74.510	16.956	143.121	(488)	(4.443)	(6.840)	(11.771)		131.350
Ukupno	149.509	93.703	22.895	266.107	(1.478)	(6.224)	(9.994)	(17.696)		248.411
Banke	77.529	-	-	77.529	(264)	-	-	(264)		77.265
Državne	222.557	-	1.271	223.828	(868)	-	(1.221)	(2.089)		221.739
Korporativne	63.746	2.083	1.401	67.230	(347)	(665)	(725)	(1.737)		65.493
Supranacionalne	58.636	-	-	58.636	(7)	-	-	(7)		58.629
Hartije od vrijednosti	344.939	2.083	2.672	349.694	(1.222)	(665)	(1.946)	(3.833)		345.861

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

Potraživanja od klijenata u Stage 1 prikazana su u tabelama ispod:

POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 1

U hiljadama EUR

31.12.2024.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	14.363	-	-	-	14.363
Gotovinski	46.454	267	-	-	46.721
Kupovina automobila	6.293	-	-	-	6.293
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	9.583	-	-	-	9.583
Ostalo	33.147	344	-	-	33.491
Ukupno stanovništvo	109.840	611	-	-	110.451
Velika preduzeća	14.997	(1)	-	-	14.996
Srednja preduzeća	13.359	-	-	-	13.359
Mala preduzeća	30.136	3	-	-	30.139
Država	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	58.492	2	-	-	58.494
Ukupno	168.332	613	-	-	168.945
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	118.904	-	-	-	118.904

POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 1

U hiljadama EUR

31.12.2023.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	15.739	-	-	-	15.739
Gotovinski	41.921	153	-	-	42.074
Kupovina automobila	4.453	-	-	-	4.453
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	7.376	13	-	-	7.389
Ostalo	27.779	420	-	-	28.199
Ukupno stanovništvo	97.268	586	-	-	97.854
Velika preduzeća	15.408	-	-	-	15.408
Srednja preduzeća	5.335	-	-	-	5.335
Mala preduzeća	30.911	1	-	-	30.912
Država	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	51.654	1	-	-	51.655
Ukupno	148.922	587	-	-	149.509
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	77.529	-	-	-	77.529

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

Potraživanja od clijenata u Stage 2 prikazana su u tabelama ispod:

POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 2

U hiljadama EUR

31.12.2024.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	6.833	-	3	64	-	6.900
Gotovinski	4.111	52	233	179	-	4.575
Kupovina automobila	492	-	2	-	-	494
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	1.305	-	30	18	-	1.353
Ostalo	8.361	175	74	50	-	8.660
Ukupno stanovništvo	21.102	227	342	311	-	21.982
Velika preduzeća	8.745	-	-	-	-	8.745
Srednja preduzeća	21.718	-	-	-	-	21.718
Mala preduzeća	53.806	3	141	346	-	54.296
Država	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	84.269	3	141	346	-	84.759
Ukupno od čega: restrukturirana	105.371	230	483	657	-	106.741
Potraživanja od banaka	7.985	-	-	-	-	7.985
	-	-	-	-	-	-

POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 2

U hiljadama EUR

31.12.2023.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	2.502	-	88	276	-	2.866
Gotovinski	5.183	75	381	250	-	5.889
Kupovina automobila	429	-	69	-	-	498
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	1.346	-	31	-	-	1.377
Ostalo	8.184	189	136	54	-	8.563
Ukupno stanovništvo	17.644	264	705	580	-	19.193
Velika preduzeća	9.539	-	-	-	-	9.539
Srednja preduzeća	16.831	-	-	1	-	16.832
Mala preduzeća	47.799	5	39	296	-	48.139
Država	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	74.169	5	39	297	-	74.510
Ukupno od čega: restrukturirana	91.813	269	744	877	-	93.703
Potraživanja od banaka	6.480	-	21	-	-	6.501
	-	-	-	-	-	-

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.2. Kreditni rizik (Nastavak)****5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)**

Potraživanja od klijenata u Stage 3 prikazana su u tabelama ispod:

POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 3

U hiljadama EUR

31.12.2024.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	283	-	-	24	390	697
Gotovinski	568	10	27	25	1.105	1.735
Kupovina automobila	81	-	6	-	36	123
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	56	-	19	6	13	94
Ostalo	741	6	-	2	642	1.391
Ukupno stanovništvo	1.729	16	52	57	2.186	4.040
Velika preduzeća	1.355	-	-	-	-	1.355
Srednja preduzeća	754	-	-	-	1	755
Mala preduzeća	3.110	1	1	-	2.111	5.223
Država	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	5.219	1	1	-	2.112	7.333
Ukupno	6.948	17	53	57	4.298	11.373
od čega: restrukturirana	440	-	-	-	784	1.224
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 3

U hiljadama EUR

31.12.2023.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	168	-	3	-	243	414
Gotovinski	633	7	56	24	2.537	3.257
Kupovina automobila	28	-	4	-	22	54
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	6	-	-	-	98	104
Ostalo	426	13	560	22	1.089	2.110
Ukupno stanovništvo	1.261	20	623	46	3.989	5.939
Velika preduzeća	1.575	-	-	-	-	1.575
Srednja preduzeća	5.216	1.379	-	-	-	6.595
Mala preduzeća	3.902	53	33	29	4.769	8.786
Država	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	10.693	1.432	33	29	4.769	16.956
Ukupno	11.954	1.452	656	75	8.758	22.895
od čega: restrukturirana	1.286	-	12	-	2.569	3.867
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

Potraživanja od klijenata u Stage 3 prikazana su u tabelama ispod:
POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 3

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S 3 potraživanja	Restruktuirana S 3 potraživanja	Ispravka vrednosti S 3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	U hiljadama EUR Iznos sredstava obezbeđenja za S3
31.12.2024.	136.473	(5.334)	4.040	30	(1.846)	2,96%	11.915
Stanovništvo							
Stambeni	21.960	(774)	697	-	(246)	3,17%	2.002
Gotovinski	53.031	(1.791)	1.735	9	(890)	3,27%	3.246
Kupovina automobila	6.910	(130)	123	-	(14)	1,78%	415
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	11.030	(209)	94	-	(15)	0,85%	1.211
Ostalo	43.542	(2.430)	1.391	21	(681)	3,19%	5.041
Privredni klijenti	150.586	(12.160)	7.333	1.194	(4.074)	4,87%	27.056
Poljoprivreda	1.924	(600)	1.355	-	(600)	70,43%	2.420
Prerađivačka industrija	12.537	(1.829)	463	225	(434)	3,69%	3.340
Električna energija	1.134	(188)	-	-	-	0,00%	-
Građevinarstvo	29.475	(2.339)	1.468	418	(776)	4,98%	8.072
Trgovina na veliko i malo	46.097	(2.280)	1.164	209	(943)	2,53%	1.874
Uslužne delatnosti	866	(15)	19	11	(2)	2,19%	243
Aktivnosti u vezi sa nekretninama	3.202	(253)	-	-	-	0,00%	-
Ostalo	55.351	(4.656)	2.864	331	(1.319)	5,17%	11.107
Ukupno	287.059	(17.494)	11.373	1.224	(5.920)	3,96%	38.971
Potraživanja od banaka	118.904	(343)	-	-	-	0,00%	-
Državne	254.280	(1.823)	1.028	-	(995)	0,40%	-
Korporativne	69.697	(1.543)	-	-	-	0,00%	-
Supranacionalne	80.921	(15)	-	-	-	0,00%	-
Hartije od vrijednosti	404.898	(3.381)	1.028	-	(995)	0,25%	-

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

Potraživanja od klijenata u Stage 3 prikazana su u tabelama ispod:
POTRAŽIVANJA OD
KLIJENATA-STAGE 3

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S 3 potraživanja	Restruktuirana S 3 potraživanja	Ispravka vrednosti S 3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	U hijadama EUR Iznos sredstava obezbeđenja za S3
31.12.2023.	122.986	(5.925)	5.939	25	(3.154)	4,83%	9.829
Stanovništvo	19.019	(277)	414	-	(123)	2,18%	76
Stambeni	51.220	(2.652)	3.257	-	(1.938)	6,36%	6.876
Gotovinski	5.005	(84)	54	-	(12)	1,08%	74
Kupovina automobila	8.870	(190)	104	-	(76)	1,17%	232
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	38.872	(2.722)	2.110	25	(1.005)	5,43%	2.571
Ostalo	143.121	(11.771)	16.956	3.850	(6.840)	11,85%	51.660
Privredni klijenti	4.117	(549)	1.575	-	(520)	38,26%	2.105
Poljoprivreda	9.796	(1.134)	990	330	(682)	10,11%	1.857
Prerađivačka industrija	5.424	(966)	4.111	-	(751)	75,79%	3.620
Električna energija	22.402	(2.823)	3.779	3.200	(1.825)	16,87%	18.933
Građevinarstvo	46.408	(2.067)	1.254	296	(933)	2,70%	7.459
Trgovina na veliko i malo	966	(7)	26	24	(1)	2,69%	1.013
Uslužne delatnosti	2.138	(101)	-	-	-	0,00%	-
Aktivnosti u vezi sa nekretninama	51.870	(4.124)	5.221	-	(2.128)	10,07%	16.673
Ostalo	266.107	(17.696)	22.895	3.875	(9.994)	8,60%	61.489
Ukupno	77.529	(264)	-	-	-	0,00%	-
Potraživanja od banaka							
Državne	223.828	(2.089)	1.271	-	(1.221)	0,57%	-
Korporativne	67.230	(1.737)	1.401	-	(725)	2,08%	-
Supranacionalne	58.636	(7)	-	-	-	0,00%	-
Hartije od vrijednosti	349.694	(3.833)	2.672	-	(1.946)	0,76%	-

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.2. Kreditni rizik (Nastavak)****5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)**

U tabelama ispod, prikazane su promjene Stage 3, odnosno problematičnih potraživanja:

**PROMJENE S3
POTRAŽIVANJA**

U hiljadama EUR

	<u>Bruto 31.12.2023.</u>	<u>Novi S3 klijenti</u>	<u>Smanjenje postojecih S3 klijenata</u>	<u>Uvećanje postojecih S3 klijenata</u>	<u>Zatvoreni S3 klijenti</u>	<u>Bruto 31.12.2024.</u>
Stambeni	414	505	(65)	-	(157)	697
Gotovinski	3.257	679	(266)	13	(1.948)	1.735
Kupovina automobila	54	93	(12)	-	(12)	123
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	104	77	(16)	-	(71)	94
Ostalo	2.110	748	(452)	10	(1.025)	1.391
Stanovništvo	5.939	2.102	(811)	23	(3.213)	4.040
Velika preduzeća	1.575	-	(220)	-	-	1.355
Srednja preduzeća	6.595	1	(370)	-	(5.471)	755
Mala preduzeća	8.786	1.255	(930)	66	(3.954)	5.223
Država	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	16.956	1.256	(1.520)	66	(9.425)	7.333
Ukupno	22.895	3.358	(2.331)	89	(12.638)	11.373
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Državne	1.271	-	(26)	-	(217)	1.028
Korporativne	1.401	-	-	-	(1.401)	-
Supranacionalne	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrijednosti	2.672	-	(26)	-	(1.618)	1.028

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

U tabelama ispod, prikazane su promjene Stage 3, odnosno ispravke problematičnih potraživanja:

**PROMJENE S3
ISPRAVKI**

	Bruto 31.12.2023.	Novi S3 klijenti	Smanjenje postojecih S3 klijenata	Uvecanje postojecih S3 klijenata	Zatvoreni S3 klijenti	Bruto 31.12.2024.
Stambeni	(123)	(64)	-	(78)	19	(246)
Gotovinski	(1.938)	(201)	120	(195)	1.324	(890)
Kupovina automobila	(12)	(10)	2	(1)	7	(14)
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	(76)	(5)	-	(4)	70	(15)
Ostalo	(1.005)	(188)	270	(70)	312	(681)
Stanovništvo	(3.154)	(468)	392	(348)	1.732	(1.846)
Velika preduzeća	(521)	-	-	(79)	-	(600)
Srednja preduzeća	(1.542)	(1)	3	(50)	1.305	(285)
Mala preduzeća	(4.777)	(848)	397	(314)	2.353	(3.189)
Država	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	(6.840)	(849)	400	(443)	3.658	(4.074)
Ukupno	(9.994)	(1.317)	792	(791)	5.390	(5.920)
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Državne	(1.221)	-	21	-	205	(995)
Korporativne	(725)	-	-	-	725	-
Supranacionalne	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrijednosti	(1.946)	-	21	-	930	(995)

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

- 5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
- 5.2. Kreditni rizik (Nastavak)
- 5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)
- 5.2.4.1. Restrukturirani krediti i plasmani

U tabelama ispod dat je pregled restrukturiranih potraživanja:

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA										
	Restrukturirana potraživanja- Bruto izloženost	S 1 restrukturirana potraživanja	S2 restrukturirana potraživanja	S3 restrukturirana potraživanja	Ispravka vrednosti restrukturiranih potraživanja	Ispravka vrednosti S 1 restrukturiranih potraživanja	Ispravka vrednosti S 2 restrukturiranih potraživanja	Ispravka vrednosti S 3 restrukturiranih potraživanja	Učešće rest potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obebeđenja za restrukturirana potraživanja
31.12.2024.	3.903	-	3.873	30	1.031	-	1.031	-	2,86%	5.667
Stanovništvo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Stambeni	21	-	12	9	-	-	-	-	0,04%	118
Gotovinski Kupovina automobila	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Ostalo	3.882	-	3.861	21	1.031	-	1.031	-	8,92%	5.549
Privredni klijenti	5.306	-	4.112	1.194	1.760	-	705	1.055	3,52%	21.976
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Prerađivačka industrija	247	-	22	225	226	-	-	226	1,97%	1.936
Električna energija	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Građevinarstvo	2.405	-	1.987	418	525	-	155	370	8,16%	8.122
Trgovina na veliko i malo	209	-	-	209	209	-	-	209	0,45%	571
Uslužne delatnosti	11	-	-	11	-	-	-	-	1,27%	140
Aktivnosti u vezi sa nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Ostalo	2.434	-	2.103	331	800	-	550	250	4,40%	11.207
Ukupno	9.209	-	7.985	1.224	2.791	-	1.736	1.055	3,21%	27.643
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
- 5.2. Kreditni rizik (Nastavak)
- 5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)
- 5.2.4.1. Restruktuirani krediti i plasmani (Nastavak)

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA										
	Restruktuirana potraživanja- Bruto izloženost	S 1 restruktirana potraživanja	S2 restruktuirana potraživanja	S3 restruktuirana potraživanja	Ispravka vrednosti restruktuiranih potraživanja	Ispravka vrednosti S 1 restruktuiranih potraživanja	Ispravka vrednosti S 2 restruktuiranih potraživanja	Ispravka vrednosti S 3 restruktuiranih potraživanja	Učešće rest potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obebeđenja za restruktuirana potraživanja
31.12.2023.	3.690	-	3.665	25	1.128	-	1.108	20	3,00%	428
Stanovništvo	2	-	2	-	-	-	-	-	0,01%	85
Stambeni	35	-	35	-	1	-	1	-	0,07%	-
Gotovinski	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Kupovina automobila	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Ostalo	3.653	-	3.628	25	1.127	-	1.107	20	9,40%	343
	6.678	-	2.836	3.842	2.652	-	576	2.076	4,67%	6.253
Privredni klijenti	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Prerađivačka industrija	380	-	50	330	252	-	-	252	3,88%	402
Električna energija	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Građevinarstvo	3.661	-	460	3.201	1.593	-	50	1.543	16,34%	3.029
Trgovina na veliko i malo	313	-	17	296	282	-	1	281	0,67%	283
Uslužne delatnosti	15	-	-	15	-	-	-	-	1,55%	86
Aktivnosti u vezi sa nekretnostima	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Ostalo	2.309	-	2.309	-	525	-	525	-	4,45%	2.453
	10.368	-	6.501	3.867	3.780	-	1.684	2.096	3,90%	6.681
Ukupno										
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

5.2.4.1. Restruktuirani krediti i plasmani (nastavak)

U tabelama ispod dat je pregled restruktuiranih potraživanja:

PROMJENE RESTUKTUIRANIH S2 POTRAŽIVANJA

	Bruto 31.12.2023.	Nova restruktuirana S2 potraživanja	Smanjenje restruktuiranih S2 potraživanja	Uticaj kursa	Druge promene	Bruto 31.12.2024.	Neto 31.12.2024.
Stambeni	2	-	(2)	-	-	-	-
Gotovinski	35	-	(23)	-	-	12	12
Kupovina automobila	-	-	-	-	-	-	-
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	3.628	233	-	-	-	3.861	2.830
Stanovništvo	3.665	233	(25)	-	-	3.873	2.842
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	314	-	(314)	-	-	-	-
Mala preduzeća	2.522	1.620	(30)	-	-	4.112	3.407
Država	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	2.836	1.620	(344)	-	-	4.112	3.407
Ukupno	6.501	1.853	(369)	-	-	7.985	6.249
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

5.2.4.1. Restruktuirani krediti i plasmani (Nastavak)

U tabelama ispod dat je pregled restrukturiranih potraživanja:

PROMJENE RESTUKTUIRANIH S3 POTRAŽIVANJA

	Bruto 31.12.2023.	Nova restruktuirana S3 potraživanja	Smanjenje restrukturiranih S3 potraživanja	Utica kurs a	Druge promene	Bruto 31.12.2024.	Neto 31.12.2024.
Stambeni	-	-	-	-	-	-	-
Gotovinski	-	9	-	-	-	9	9
Kupovina automobila	-	-	-	-	-	-	-
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	25	-	(4)	-	-	21	21
Stanovništvo	25	9	(4)	-	-	30	30
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	1.104	-	(1.104)	-	-	-	-
Mala preduzeća	2.738	331	(1.875)	-	-	1.194	139
Država	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	3.842	331	(2.979)	-	-	1.194	139
Ukupno	3.867	340	(2.983)	-	-	1.224	169
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

- 5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
- 5.2. Kreditni rizik (Nastavak)
- 5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

5.2.4.2. Krediti i potraživanja od komitenata pokriveni kolateralima

31.12.2024.	S 1 klijenti					S 2 klijenti					S 3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	
Stambeni	9.798	532	-	4.033	14.363	6.728	4	-	168	6.900	652	-	45	6	
Gotovinski	4.338	889	-	41.494	46.721	1.400	88	-	3.087	4.575	562	6	1.167	1.7	
Kupovina automobila	226	122	-	5.945	6.293	-	19	-	475	494	22	-	101	1	
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	2.700	136	-	6.747	9.583	803	26	-	524	1.353	51	-	43	-	
Ostalo	4.106	503	-	28.882	33.491	2.380	623	-	5.657	8.660	1.051	8	332	1.3	
Stanovništvo	21.168	2.182	-	87.101	110.451	11.311	760	-	9.911	21.982	2.338	14	1.688	4.0	
Velika preduzeća	9.034	1.502	-	4.460	14.996	5.221	-	-	3.524	8.745	1.355	-	-	1.3	
Srednja preduzeća	9.719	-	-	3.640	13.359	15.685	1	-	6.032	21.718	743	-	12	7	
Mala preduzeća	18.867	502	229	10.541	30.139	47.554	5.063	999	680	54.296	4.227	-	996	5.2	
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Privredni klijenti	37.620	2.004	229	18.641	58.494	68.460	5.064	999	10.236	84.759	6.325	-	1.008	7.3	
Ukupno	58.788	4.186	229	105.742	168.945	79.771	5.824	999	20.147	106.741	8.663	14	2.696	11.3	

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

5.2.4.2. Krediti i potraživanja od komitenata pokriveni kolateralima (Nastavak)

31.12.2023.	S 1 klijenti					S 2 klijenti					S 3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	
Stambeni	10.534	319	-	4.885	15.739	1.555	165	-	1.146	2.866	350	-	64	414	
Gotovinski	1.708	726	-	39.640	42.074	1.887	144	-	3.859	5.889	762	18	2.477	3.257	
Kupovina automobila	195	120	-	4.138	4.453	46	28	-	424	498	12	-	42	54	
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	1.781	125	-	5.483	7.389	709	17	-	651	1.377	18	-	86	104	
Ostalo	3.781	562	-	23.856	28.199	1.217	449	-	6.897	8.563	540	13	1.557	2.110	
Stanovništvo	18.000	1.852	-	78.001	97.854	5.414	803	-	12.976	19.193	1.682	31	4.226	5.939	
Velika preduzeća	116	4	-	15.288	15.408	1.714	-	-	7.824	9.539	1.575	-	-	1.575	
Srednja preduzeća	1.838	-	-	3.496	5.335	12.514	-	-	4.318	16.832	5.663	-	932	6.595	
Mala preduzeća	12.445	251	-	18.216	30.912	25.113	389	22.637	-	48.139	1.903	100	6.783	8.766	
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Privredni klijenti	14.399	255	-	37.000	51.655	39.341	389	22.637	12.142	74.510	9.142	100	7.715	16.956	
Ukupno	32.399	2.108	-	115.002	149.509	44.755	1.192	22.637	25.118	93.703	10.824	131	11.941	22.895	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

5.2.4.2. Krediti i potraživanja od komitenata pokrivena kolateralima (Nastavak)

Fer vrijednost sredstava obezbjeđenja

	31. decembar 2024.	U hiljadama EUR 31. decembar 2023.
Depoziti	13.569	13.690
Zaloga	52.827	35.554
Hipoteke i fiducije	486.105	447.261
Polise	17.734	13.033
Garancije	1.329	738
Ukupno	571.564	510.276

	31. decembar 2024.	U hiljadama EUR 31. decembar 2023.
Dospjeli ali individualno neobezvrijeđeni		
Depoziti	12.646	13.235
Zaloga	38.058	28.283
Hipoteke i fiducije	320.284	314.805
Polise	17.734	13.033
Garancije	329	738
	389.051	370.094

	31. decembar 2024.	U hiljadama EUR 31. decembar 2023.
Individualno obezvrijeđeni		
Depoziti	923	455
Zaloga	14.769	7.271
Hipoteke i fiducije	165.821	132.456
Polise	-	-
Garancije	1.000	-
Ukupno	182.513	140.182

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

- 5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
- 5.2. Kreditni rizik (Nastavak)
- 5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)
- 5.2.4.3. Geografska koncentracija

Geografska koncentracija izloženosti Banke kreditnom riziku je prikazana u sledećoj tabeli:

31.12.2024.	Potraživanja od S1 i S2 klijenata					U hiljadama EUR				
	Crna Gora	Evropska Unija	SAD i Kanada	Ostalo		Crna Gora	Evropska Unija	SAD i Kanada	Ostalo	
Stanovništvo	123.174	3.948	2.741	2.570		3.898	2	-	140	
Stambeni	16.928	216	2.454	1.665		575	-	-	122	
Gotovinski	50.273	4	287	732		1.727	-	-	8	
Kupovina automobila	6.780	2	-	5		123	-	-	-	
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	10.922	-	-	14		89	-	-	5	
Ostalo	38.271	3.726	-	154		1.384	2	-	5	
Privredni klijenti	143.253	-	-	-		5.876	1.457	-	-	
Poljoprivreda	569	-	-	-		1.356	-	-	-	
Prerađivačka industrija	12.074	-	-	-		463	-	-	-	
Električna energija	1.134	-	-	-		-	-	-	-	
Građevinarstvo	28.007	-	-	-		1.467	-	-	-	
Trgovina na veliko i malo	44.934	-	-	-		1.164	-	-	-	
Uslužne delatnosti	846	-	-	-		19	-	-	-	
Aktivnosti u vezi sa nekretninama	3.202	-	-	-		-	-	-	-	
Ostalo	52.487	-	-	-		1.407	1.457	-	-	
Ukupno	266.427	3.948	2.741	2.570		9.774	1.459	-	140	
Potraživanja od banaka	21.741	92.201	-	4.962		-	-	-	-	
Državne	95.563	135.596	-	22.093		-	-	-	1.028	
Korporativne	111	66.831	-	9.572		-	-	-	-	
Supranacionalne	-	77.186	-	3.735		-	-	-	-	
Hartije od vrednosti	95.674	279.613	-	35.400		-	-	-	1.028	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

5.2.4.3. Geografska koncentracija (Nastavak)

Geografska koncentracija izloženosti Banke kreditnom riziku je prikazana u sljedećoj tabeli:

31.12.2023.	Potraživanja od S1 i S2 klijenata					U hiljadama EUR				
	Crna Gora	Evropska Unija	Kanada	SAD i	Ostalo	Crna Gora	Evropska Unija	Kanada	SAD i	Ostalo
Stanovništvo	105.880	4.149	3.215	3.803		5.912	-	-	-	27
Stambeni	12.946	497	2.893	2.269		414	-	-	-	-
Gotovinski	46.580	6	322	1.055		3.232	-	-	-	25
Kupovina automobila	4.937	-	-	14		54	-	-	-	-
Adaptacija stambenog ili poslovnog prostora	8.726	11	-	29		104	-	-	-	-
Ostalo	32.691	3.635	-	436		2.108	-	-	-	2
	126.165	-	-	-		15.431	1.525	-	-	-
Privredni klijenti										
Poljoprivreda	2.542	-	-	-		1.575	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	8.805	-	-	-		990	-	-	-	-
Električna energija	1.313	-	-	-		4.111	-	-	-	-
Građevinarstvo	18.623	-	-	-		3.779	-	-	-	-
Trgovina na veliko i malo	45.155	-	-	-		1.254	-	-	-	-
Uslužne delatnosti	940	-	-	-		26	-	-	-	-
Aktivnosti u vezi sa nekretninama	2.138	-	-	-		-	-	-	-	-
Ostalo	46.649	-	-	-		3.696	1.525	-	-	-
Ukupno	232.045	4.149	3.215	3.803		21.343	1.525	-	-	27
Potraživanja od banaka	8.003	65.523	-	4.003		-	-	-	-	-
Državne	118.541	85.368	-	18.648		-	-	-	-	1.271
Korporativne	100	64.582	520	6.994		-	-	-	-	1.401
Supranacionalne	-	58.637	-	-		-	-	-	-	-
Hartije od vrijednosti	118.641	208.587	520	25.642		-	-	-	-	2.672

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

5.2.4.4. Industrijska koncentracija

Koncentracija po djelatnostima izloženosti Banke kreditnom riziku, sa umanjenjem za obezvrjeđenje vrijednosti je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR												
	Finansijske komunikacije	Usluge pružanja i smještaja ishrane	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	Gradevinarstvo	Energetika	Vađenje rude i kamena	Administracija i pomoćne usluzne djelatnosti	Trgovina nekretninama	Poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo	Proizvodnja	Ostalo	Fizička lica	Ukupno
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti													
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	107.308	-	118.561
Kredit i potraživanja od klijenata	6.459	19.460	43.817	27.134	946	3.002	2.351	2.950	1.324	10.708	17.453	131.141	269.565
Hartije od vrijednosti	1.004	-	-	-	-	-	-	-	-	593	395.642	-	401.517
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat													
Hartije od vrijednosti	-	35	76	-	-	-	-	-	-	-	6.605	-	6.817
31. decembar 2024. godine	18.351	19.495	43.893	27.134	946	3.002	2.351	2.950	1.324	11.301	527.008	131.141	796.460
31. decembar 2023. godine	89.891	18.201	44.406	19.578	4.458	4.602	2.288	2.037	3.568	9.782	352.586	117.061	677.905

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (Nastavak)

5.2.4.5. Vanbilansna evidencija

Ročnost vanbilansnih stavki po kojima je Banka izložena kreditnom riziku je sljedeća:

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Akreditivi	Ukupno
31. decembar 2024. godine				
Do 1 godine	51.146	63.803	-	114.949
Od 1 do 5 godina	2.999	14.280	-	17.279
Preko 5 godina	233	2.109	-	2.342
	54.378	80.192	-	134.570

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Akreditivi	Ukupno
31. decembar 2023. godine				
Do 1 godine	36.746	54.804	83	91.633
Od 1 do 5 godina	3.326	18.540	-	21.866
Preko 5 godina	1.049	9	-	1.058
	41.121	73.353	83	114.557

5.3. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija, a zbog promjene kamatnih stopa i promjene kursa valute. Limiti za izloženost tržišnim rizicima su interno propisani i usklađeni sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

5.3.1. Devizni rizik

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.3. Tržišni rizik (Nastavak)****5.3.1. Devizni rizik (Nastavak)**

Izloženost riziku od promjena kursa valuta na dan 31. decembra 2024. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	25.510	1.686	3.274	60	30.530
Obaveze u devizama	23.952	1.569	3.250	35	28.806
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2024. godine	1.558	117	24	25	1.724
- 31. decembra 2023. godine	587	(33)	7	46	607
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2024. godine	2%	0%	0%	0%	
- 31. decembra 2023. godine	1%	0%	0%	0%	
Agregatna otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2024. godine	1.724				
- 31. decembra 2023. godine	607				
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2024. godine	2,71%				
- 31. decembra 2023. godine	1,19%				

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.3. Tržišni rizik (Nastavak)****5.3.1. Devizni rizik (Nastavak)**

U sljedećoj tabeli je prikazan scenario promjene deviznog kursa u rasponu od +10% do -10% u odnosu na EUR.

Analize osjetljivosti (devizni rizik)

	2024 Iznos u	U hiljadama EUR	
		Promjena kursa	
		10%	-10%
	<u>Ukupno</u>	<u>stranoj valuti</u>	
Sredstva			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	274.038	3.215	322 (322)
<i>Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti</i>			
Kredit i potraživanja od banaka	118.561	6.194	619 (619)
Kredit i potraživanja od klijenata	269.565	495	50 (50)
HoV	401.517	15.945	1.595 (1.595)
Ostala finansijska sredstva	3.323	3.302	330 (330)
<i>Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat</i>			
HoV	6.817	-	-
Ostala poslovna potraživanja	4.785	-	-
Ukupno sredstva	1.078.606	29.151	2.916 (2.916)
Obaveze			
<i>Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti</i>			
Depoziti banaka	36.195	-	-
Depoziti klijenata	897.102	27.692	2.769 (2.769)
Kredit klijenata koji nisu banke	14.257	-	-
Ostale finansijske obaveze	447	-	-
Rezerve	1.542	-	-
Ostale obaveze - bilans	26.917	1.114	111 (111)
Subordinisani dug	13.271	-	-
Ukupno obaveze	989.731	28.806	2.880 (2.880)
Ostale obaveze (garancije i akreditivi) - vanbilans	80.192	-	-
Senzitivnost neto izloženosti deviznom riziku na promjene kursa stranih valuta:			
- 31. decembar 2024. godine		36	(36)
- 31. decembar 2023. godine		61	(61)

Na dan 31. decembra 2024. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom deviznog kursa EUR u odnosu na ostale valute za +10% odnosno -10%, dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 36 hiljada (31. decembar 2023. godine: dobit bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 61 hiljada). Uzrok male izloženosti Banke promjeni deviznog kursa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke izražen u EUR.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizik (Nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2024. godine:

	U hiljadama EUR		
	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	22.687	251.351	274.038
<i>Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti</i>			
Kredit i potraživanja od banaka	118.561	-	118.561
Kredit i potraživanja od klijenata i ostala finansijska sredstva	269.565	-	269.565
Hartije od vrijednosti	401.517	-	401.517
Ostala finansijska sredstva	3.323	-	3.323
<i>Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat</i>			
Hartije od vrijednosti	-	6.817	6.817
Ostala poslovna potraživanja	-	4.785	4.785
Ukupna sredstva	815.653	262.953	1.078.606
OBAVEZE			
<i>Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti</i>			
Depoziti banaka	11.129	25.066	36.195
Depoziti klijenata	818.021	79.081	897.102
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	14.257	-	14.257
Ostale finansijske obaveze	-	447	447
Ostale obaveze	-	26.917	26.917
Subordinisani dug	13.271	-	13.271
Ukupno obaveze	856.678	131.511	988.189
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2024. godine	(41.025)	131.442	90.417
- 31. decembar 2023. godine	(34.593)	101.440	66.847

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NastavaK)**5.3. Tržišni rizik (Nastavak)****5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (Nastavak)**

Sljedeća tabele prikazuju godišnje aktivne i pasivne kamatne stope monetarnih finansijskih instrumenata:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Pravna lica:	
- kratkoročni krediti iz sredstava Banke	0-9 p.a.
- kratkoročni krediti iz drugih izvora	0-9 p.a.
- kratkoročni krediti bankama i drugim finansijskim organizacijama	0-9 p.a.
- aranžmanski krediti	0-9 p.a.
- dugoročni krediti iz sredstava Banke	0-8,5 p.a.
- dugoročni krediti iz drugih izvora	0-8,5 p.a.
- krediti za mala i srednja preduzeća do 24 mjeseca	0-9 p.a.
- krediti za mala i srednja preduzeća preko 24 mjeseca	0-8,5 p.a.
- krediti za preduzetnike do 24 mjeseca	2,5-7,5p.a.
- krediti za preduzetnike preko 24 mjeseca	2,5-7,5p.a.

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite fizičkim licima u toku 2024. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Stanovništvo:	
- gotovinski krediti	0,70-14,09% p.a.
- potrošački krediti	0-14,09% p.a.
- krediti za kupovinu automobila	4,99 p.a.
- krediti za adaptaciju i finansiranje do 60 mjeseci	0,70-14,09% p.a.
- krediti za adaptaciju i finansiranje preko 60 mjeseci	0,70-14,09% p.a.
- stambeni krediti	4,5-5,48% p.a.

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite pravnih lica toku 2024. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Kamatna stopa
Depoziti po viđenju	0 p.a.
Kratkoročni depoziti	0,01-0,05 p.a.
Dugoročni depoziti	0,5-0,75 p.a.

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite fizičkih lica u toku 2024. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Kamatna stopa
Depoziti po viđenju	
Štednja po viđenju:	
- EUR	0,01 p.a.
- ostale valute	
Oročeni depoziti u EUR:	
- mjesec dana	0,01 p.a.
- tri mjeseca	0,01-0,02 p.a.
- šest mjeseci	0,04-0,06 p.a.
- 12 mjeseci	0,5-0,8 p.a.
- 24 mjeseca	0,6-0,9 p.a.
- 36 mjeseci	0,7-1 p.a.
Oročeni depoziti u stranim valutama:	
- tri mjeseca	0,01 p.a.
- šest mjeseci	0,02 p.a.
- 12 mjeseci	0,2 p.a.
- 24 mjeseci	0,25 p.a.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizik (Nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (Nastavak)

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2024. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR					
	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Osjetljiva aktiva						
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	22.687	-	-	-	-	22.687
<i>Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti</i>						
Kredit i potraživanja od banaka	107.307	-	3.555	7.699	-	118.561
Kredit i potraživanja od klijenata	7.538	24.498	25.982	64.087	147.460	269.565
HOV	43.953	53.412	107.706	23.538	172.908	401.517
Ostala finansijska sredstva	-	-	-	-	3.323	3.323
Ukupno	181.485	77.910	137.243	95.324	323.691	815.653
% od ukupne kamatonosne aktive	22%	10%	17%	12%	40%	100%
Osjetljiva pasiva						
<i>Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti</i>						
Kamatonosni depoziti banaka	11.104	-	-	10	15	11.129
Kamatonosni depoziti klijenata	79.291	68.550	123.320	190.977	355.883	818.021
Kamatonosne pozajmice klijenata	235	2	369	504	13.147	14.257
Subordinisani dug	288	-	-	-	12.983	13.271
Ukupno	90.918	68.552	123.689	191.491	382.028	856.678
% od ukupne kamatonosnih Obaveza	11%	8%	14%	22%	45%	100%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2024. godine	90.567	9.358	13.554	(96.167)	(58.337)	(41.025)
- 31. decembra 2023. godine	65.721	(22.234)	22.243	(70.031)	(30.292)	(34.593)
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2024. godine	90.567	99.925	113.479	17.312	(41.025)	
- 31. decembra 2023. godine	65.721	43.487	65.730	(4.301)	(34.593)	

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizik (Nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (Nastavak)

U sljedećoj tabeli je prikazan efekat promjene varijabilnih kamatnih stopa za potraživanja i obaveze iskazane u EUR u rasponu od +0,4% b.p. do -0,4% b.p.

Analize osjetljivosti (rizik od promjene kamatnih stopa)

	2024.	U hiljadama EUR	
		Neto efekat kao rezultat promjene kamatnih stopa +0.4 b.p. EUR KS	-0.4 b.p. EUR KS
Sredstva			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	22.687		
sa fiksnom kamatnom stopom	-		
sa varijabilnom kamatnom stopom	22.687	91	(91)
<i>Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti</i>			
Kredit i potraživanja od banaka	118.561		
Kredit i potraživanja od klijenata	269.565		
sa fiksnom kamatnom stopom	269.565		
sa varijabilnom kamatnom stopom	-	-	-
Hartije od vrijednosti	401.517		
sa fiksnom kamatnom stopom	401.517		
	812.330	91	(91)
Obaveze			
<i>Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti</i>			
Depoziti banaka	11.129		
Depoziti klijenata	818.021		
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	14.257		
sa fiksnom kamatnom stopom	14.257		
sa varijabilnom kamatnom stopom	-	-	-
Ostale obaveze	-		
Subordinisani dug	13.271		
	856.678	-	-
Neto izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2024. godine	(44.348)	91	(91)

Na dan 31. decembra 2024. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom kamatnih stopa za 40 b.p. (+/-0,4%), dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 91 hiljadu (31. decembar 2023. godine: dobit bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 86 hiljada). Uzrok male izloženosti Banke promjeni varijabilnih kamatnih stopa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke ugovoren sa fiksnom kamatnom stopom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine**5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****5.3. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po cijeni većoj od tržišne.

Bilansna struktura Banke i ročna transformacija sredstava čini je inherentno izloženoj riziku likvidnosti. Osnovni izvor finansiranja Banke, shodno Strategiji upravljanja rizikom likvidnosti predstavljaju depoziti klijenata (od čega većinu čine retail avista depoziti), dok na strani aktive dominantu poziciju zauzimaju hartije od vrijednosti, krediti klijentima i novčana sredstva. Ročna neusklađenost finansijskih sredstava i obaveza osnovni je izvor rizika likvidnosti Banke. Identifikacija pozicija finansijske aktive, obaveza i vanbilansnih stavki po osnovu koji dolazi do novčanih priliva odnosno odliva, i njihovo raspoređivanje po očekivanom dospjeću čini polaznu osnovu za identifikaciju likvidnosne pozicije Banke, odnosno pozicije izvora finansiranja.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.4. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po očekivanom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	251.351	-	-	-	22.687	-	274.038
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti							
Kredit i potraživanja od banaka	107.308	-	3.554	7.699	-	-	118.561
Kredit i potraživanja od klijenata	7.538	24.498	25.983	64.087	125.059	22.400	269.565
HOV	43.953	53.412	107.706	23.538	152.727	20.181	401.517
Ostala finansijska sredstva	3.323	-	-	-	-	-	3.323
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat							
HOV	-	-	-	-	-	6.817	6.817
Ostala poslovna potraživanja	4.785	-	-	-	-	-	4.785
Ukupno	418.258	77.910	137.243	95.324	300.473	49.398	1.078.606
Finansijske obaveze							
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti							
Depoziti banaka	36.170	-	-	10	15	-	36.195
Depoziti klijenata	87.345	75.295	135.702	209.123	377.074	12.563	897.102
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	235	2	369	504	9.762	3.385	14.257
Ostale finansijske obaveze	447	-	-	-	-	-	447
Ostale obaveze	20.348	-	-	-	6.569	-	26.917
Subordinisani dug	288	-	-	-	12.983	-	13.271
Ukupno	144.833	75.297	136.071	209.637	406.403	15.948	988.189
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2024. godine	273.425	2.613	1.172	(114.313)	(105.930)	33.450	90.417
- 31. decembra 2023. godine	223.861	(29.512)	9.005	(89.050)	(92.557)	45.100	66.847
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2024. godine	273.425	276.038	277.210	162.897	56.967	90.417	
- 31. decembra 2023. godine	223.861	194.349	203.354	114.304	21.747	66.847	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2024. godine	25,35%	0,24%	0,11%	(10,60%)	(9,82%)	3,10%	
- 31. decembra 2023. godine	24,60%	(3,24%)	0,99%	(9,79%)	(10,17%)	4,96%	

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.4. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2024. godine prema očekivanom dospeljeću ne ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti ni u jednom periodu dospeljeća, posmatrajući kumulativni gap. Posmatrajući pojedinačne gap-ove, negativni gap postoji za period dospeljeća 6-12 mjeseci i 1-5 godina.

Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava. Na dan 31. decembra 2024. godine, depoziti po viđenju u gore navedenoj tabeli su prikazani na osnovu očekivanih dospeljeća korišćenjem modela baziranom na istorijskim podacima Banke.

Ročna struktura finansijskih obaveza prema preostalom roku dospeljeća (nediskontovani tokovi gotovine) sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR							
	Po viđenju	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2024. godine							
OBAVEZE							
Obaveze prema bankama	36.170	-	-	10	15	-	36.195
Obaveze prema klijentima	798.324	3.183	16.348	48.405	28.794	2.048	897.102
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	-	235	2	873	9.762	3.385	14.257
Ostale finansijske obaveze	-	447	-	-	-	-	447
Ostale obaveze	-	20.348	-	-	-	6.569	26.917
Subordinisani dug	-	288	-	-	12.983	-	13.271
	834.494	24.501	16.350	49.288	51.554	12.002	988.189

U hiljadama EUR							
Po viđenju	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	
31. decembar 2023. godine							
OBAVEZE							
Obaveze prema bankama	2.380	-	-	10	25	-	2.415
Obaveze prema klijentima	699.579	878	11.639	43.948	30.967	1.841	788.852
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	-	233	111	958	6.477	4.149	11.928
Ostale finansijske obaveze	-	243	-	-	-	-	243
Ostale obaveze	-	19.943	-	-	-	6.438	26.381
Subordinisani dug	-	289	-	-	12.972	-	13.261
	701.959	21.586	11.750	44.916	50.441	12.428	843.080

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.5. Operativni rizici

Operativni rizik predstavlja rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propusta (nenamjernih i namjernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih spoljnih događaja, uključujući i događaje sa malom vjerovatnoćom dešavanja.

U cilju uspostavljanja što efikasnijeg procesa identifikovanja, procjene, praćenja i smanjenja/kontrole operativnog rizika, Banka je definisala sledeće generalne kategorije operativnih rizika:

1. interne prevare i aktivnosti
2. eksterne prevare i aktivnosti
3. odnos prema zaposlenima i bezbjednost na radnom mjestu
4. klijenti, proizvodi i poslovna praksa
5. štete na stalnoj imovini
6. prekid u poslovanju i pad sistema
7. izvršenje, isporuka i upravljanje procesima

Vodeći se najboljim primjerima iz prakse, Banka je definisala principe za uspostavljanje okvira za efikasno upravljanje operativnim rizicima, koji se odnose na:

- uspostavljanje adekvatnog okruženja za upravljanje operativnim rizicima i
- identifikaciju, procjenu, praćenje i kontrolisanje/nadzor operativnih rizika

Utvrđivanje, procjenjivanje, nadzor i kontrola operativnih rizika u Banci se odvija na četiri nivoa:

Prvi nivo - Decentralizovano odgovorno lice za operativne rizike:

Decentralizovano odgovorno lice za operativne rizike je: rukovodioc/direktor/koordinator unutar svakog Sektora/Službe/Odeljenja i po svim Poslovnim jedinicama/filijale/ekspoziture.

Decentralizovano odgovorno lice za operativne rizike mora imenovati svog zamjenika za slučajeve izostajanja i odsustva sa posla. Operativni rizici su svakodnevni i sastavni dio svakodnevnog posla rukovodioca/direktora/koordinatora unutar svakog Sektora/Službe/Odeljenja i po svim Poslovnim jedinicama/filijale/ekspoziture (traži se svakodnevno praćenje operativnih rizika unutar segmentacije banke po svim granama orgacharta i duž cijele regionalne mreže po PJ i po svim linijama poslovanja). Svako je odgovoran u domenu svog djelokruga rada i dodijeljene mu odgovornosti (koje su sadržane u hijerarhijskoj organizacijskoj strukturi i zadate postojećim politikama i procedurama, a sprovode se kontinuirano u sklopu redovnih poslovnih aktivnosti).

Drugi nivo:

Obavlja Služba za upravljanje operativnim, tržišnim i ostalim rizicima u saradnji sa drugim organizacijskim jedinicama unutar Banke, a sastoji se u procjenjivanju, nadziranju, kontroli i izvještavanju o operativnim rizicima.

Treći nivo:

Predstavlja redovno, povremeno i vanredno sprovođenje revizije nadzora (operativnih) rizika, a koji se sprovodi sa svrhom utvrđivanja poštovanja internih politika i procedura te utvrđivanja odstupanja u funkcionisanju djelova ili ukupnog sistema redovnog nadzora rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.5. Operativni rizici (Nastavak)

Četvrti nivo:

Predstavlja redovno, povremeno i vanredno sprovođenje revizije usklađenosti poslovanja (operativnih) rizika sa propisima, a koji se sprovodi od strane Odeljenja za praćenje usklađenosti poslovanja sa propisima.

Izloženost operativnom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore. Cilj upravljanja operativnim rizikom je da se obezbijedi da nivo izloženosti operativnom riziku bude u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i politikama Banke, odnosno minimiziranje gubitaka po osnovu operativnih rizika.

Proaktivna identifikacija i procjena rizika se vrši jednom godišnje i na taj način se procjenjuje izloženost operativnim rizicima, uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka, kao i njihov potencijalni uticaj na Banku.

5.6. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

Poređenje fer i knjigovodstvene vrijednosti finansijskih sredstava i obaveza:

	Knjigovodstvena vrijednost		U hiljadama EUR Fer vrijednost	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Finansijska sredstva				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	274.038	224.223	274.038	224.223
<i>Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti</i>				
Kredit i potraživanja od banaka	118.561	77.265	118.561	77.265
Kredit i potraživanja od klijenata	269.565	248.411	269.565	248.411
Hartije od vrijednosti	401.517	345.861	400.883	336.774
Ostala finansijska sredstva	3.323	2.762	3.323	2.762
<i>Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat</i>				
Hartije od vrijednosti	6.817	6.368	6.817	6.368
<i>Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja</i>				
Hartije od vrijednosti	-	-	-	-
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala				
Ostala sredstva	4.785	5.037	4.785	5.037
	1.078.606	909.927	1.077.972	900.840
Finansijske obaveze				
<i>Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti</i>				
Depoziti banaka i centralnih banaka	36.195	2.415	36.195	2.415
Depoziti klijenata	897.102	788.852	897.102	788.852
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	14.257	11.928	14.257	11.928
Ostale finansijske obaveze	447	243	447	243
Ostale obaveze	26.917	26.381	26.917	26.381
Subordinisani dug	13.271	13.261	13.271	13.261
	988.189	843.080	988.189	843.080

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.6. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)***Hijerarhija fer vrijednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti*

Računovodstveni propisi važeći u Crnoj Gori definišu hijerarhiju tehnika vrednovanja na osnovu toga da li su inputi koje zahtijevaju te tehnike vrednovanja raspoloživi ili ne. Raspoloživi inputi odlikavaju tržišne podatke dobijene iz nezavisnih izvora; inputi koji nisu raspoloživi uključuju tržišne pretpostavke Banke. Ove dvije vrste inputa stvorile su sljedeću hijerarhiju fer vrijednosti:

- Nivo 1 – Kotirane vrijednosti (nekorigovane) na aktivnom tržištu istih sredstava i obaveza. Ovaj nivo uključuje kotirane instrumente kapitala.
- Nivo 2 – Unosi koji ne predstavljaju kotirane vrijednosti uključene u Nivo 1, a koji su raspoloživi i tiču se datog sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. u vidu cijena/vrijednosti) ili indirektno (u vidu zaključaka na osnovu cijena/vrijednosti).
- Nivo 3 – unosi za sredstva i obaveze koji nisu zasnovani na raspoloživim tržišnim podacima. Ovaj Nivo uključuje ulaganja u kapital pod tržišnim pretpostavkama Banke (ne postoje raspoloživi podaci).

Ova hijerarhija zahtijeva upotrebu raspoloživih tržišnih podataka kada isti postoje. Prilikom procjene fer vrijednosti Banka uzima u obzir raspoložive tržišne vrijednosti kad god je to moguće. Na dan 31. decembar 2024. godine tržišne cijene hartija od vrijednosti vrednovanih po fer vrijednosti u portfoliju Banke u okviru Nivoa 1 i Nivoa 2 su bile dostupne.

Procijenjena fer vrijednost finansijskih instrumenata, prema hijerarhiji fer vrijednosti, data je u narednoj tabeli:

	U hiljadama EUR			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2024.				
Finansijska sredstva				
-po fer vrednosti kroz ostali rezultat	328	6.489	-	6.817
Ukupno	328	6.489	-	6.817
31.12.2023.				
Finansijska sredstva				
-po fer vrednosti kroz ostali rezultat	318	6.050	-	6.368
Ukupno	318	6.050	-	6.368

Tehnike vrednovanja i pretpostavke korišćene za vrednovanje finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti

Fer vrijednost hartija od vrijednosti (koje su klasifikovane u okviru Nivoa 1 i Nivoa 2) kroz ostali ukupni rezultat je zasnovana na tržišnim cijenama. Na dan 31. decembar 2024. godine, navedene tržišne cijene hartija od vrijednosti su bile dostupne.

Ukoliko cijene nisu uočljive ni direktno ni indirektno za hartije od vrijednosti (koje su klasifikovane u okviru Nivoa 3) kroz ostali ukupni rezultat, primjenjuje se mark to model metoda koja predstavlja proces diskontovanja novčanih tokova finansijskog instrumenta odgovarajućom diskontnom stopom dobijenom kroz konstrukciju krive prinosa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

5.7. Upravljanje kapitalom

Upravljanje kapitalom ima za cilj:

- usaglašenost sa propisima regulatora;
- zaštitu sposobnosti Banke da održi stalnost poslovanja kako bi bila u mogućnosti da obezbijedi isplate akcionarima i naknade ostalim vlasnicima;
- obezbjeđenje kapitala za podršku daljeg razvoja Banke;
- obezbjeđivanje adekvatnog nivoa kapitala za slučaj neočekivanih gubitaka.

Banka vrši kontrolu adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija Centralne banke Crne Gore („Sl. list Crne Gore“ br. 128/20, 140/21 i 144/22). Banka kvartalno dostavlja izvještaje o stanju, strukturi i adekvatnosti kapitala Centralnoj banci.

Regulatorni kapital banke je prudenciono vrednovan kapital koji ima za cilj pokriće neočekivanih gubitaka. Cilj održavanja adekvatnog nivoa regulatornog kapitala koji se mjeri pokazateljima kapitalne adekvatnosti jeste prije svega zaštita banke, njenih povjerilaca i cjelokupne ekonomije, kako bi se obezbijedilo da finansijska institucija ima dovoljno kvalitetne finansijske potpore da bi bezbjedno i efikasno nastavila svoj kontinuitet poslovanja na zdravoj osnovi. Postavljanjem ograničenja kako regulatornih, tako i interno utvrđenih, sprečava se da banka preduzme veći nivo rizik od onoga koji bi mogla podnijeti

Regulatorni kapital banke sastoji se od:

1. Redovnog osnovnog kapitala (CET1)
2. Dodatnog osnovnog kapitala (AT1)
3. Dopunskog kapitala (T2)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija („Sl. list Crne Gore“ br. 128/20, 140/21 i 144/22) regulatorni kapital Banke predstavlja zbir elemenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala, i dopunskog kapitala. Regulatorni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine iznose EUR 68.341 hiljada, i sastoji se od EUR 63.637 hiljada redovnog osnovnog kapitala i EUR 4.704 hiljada dopunskog kapitala. Banka nema elemente dodatnog osnovnog kapitala.

Elemente redovnog osnovnog kapitala sačinjavaju: plaćeni instrumenti akcijskog kapitala i zadržana dobit iz prethodnih godina.

Odbitni elementi od redovnog osnovnog kapitala sastoje se od:

- ulaganja u sopstvene instrumente osnovnog kapitala,
- ostalih rezervi,
- usklađivanja zbog prudencijalnih filtera,
- nematerijalne imovine i
- pozitivne razlike između obračunatih rezervacija i ispravki vrijednosti.

Dopunski elementi regulatornog kapitala iznose EUR 4.704 hiljada na datum 31.12.2024. godine i čini ih neamortizovani plaćeni instrumenti dopunskog kapitala (izdatih subordinisanih obveznica). Banka nema odbitaka po osnovu dopunskog kapitala.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
6. PRIHODI I RASHODI KAMATA I SLIČNI PRIHODI I RASHODI**Prihodi od kamata****U hiljadama EUR**

	2024.	2023.
Depoziti:		
- Inostrane banke	2.881	1.644
- Ostalo	104	108
	2.985	1.752
Kredit:		
- Banke	264	230
- Državnim organizacije	40	34
- Preduzeća	6.450	5.518
- Fizička lica	8.452	7.557
Prihodi od naknada koji se priznaju u prihode u kamata:	927	952
	16.133	14.291
Hartije od vrijednosti:	12.948	8.273
	12.948	8.273
Ostali prihodi od kamata	84	67
	84	67
Ukupno prihodi od kamata:	32.150	24.383

Rashodi kamata**U hiljadama EUR**

	2024.	2023.
Depoziti:		
- Banke	18	35
- Finansijske institucije	2	6
- Opštine	138	-
- Države organizacije	29	25
- Preduzeća	73	119
- Fizička lica	746	696
	1.006	881
Kredit i ostale pozajmice	268	319
Subordinisani dug:	635	774
Poslovi lizinga:	187	195
	2.096	2.169

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

7. NETO PRIHODI/RASHODI PO OSNOVU OBEZVRIJEĐENJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE NE VRIJEDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

a) Troškovi obezvrjeđenja

U hiljadama EUR

	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Neto rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- kredita	1.974	3.637
- depozita kod banaka	16	13
- HoV	(445)	(491)
- vanbilansnih stavki	678	(287)
- ostalo	<u>(230)</u>	<u>689</u>
	<u>1.993</u>	<u>3.561</u>

7.1. Promjene na računima ispravke vrijednosti

	<u>31.12.2023.</u>	Novi plasmani - povećanje ispravke vrednosti	Postojeci - smanjenje ispravke vrednosti	Postojeci plasmani - povećanje ispravke vrednosti	Zatvoreni plasmani - ukidanje ispravke vrijednosti	<u>31.12.2024.</u>
Stanovništvo	5.925	1.626	(895)	573	(1.895)	5.334
Privredni klijenti	11.771	5.271	(1.180)	1.548	(5.250)	12.160
Ukupno	<u>17.696</u>	<u>6.897</u>	<u>(2.075)</u>	<u>2.121</u>	<u>(7.145)</u>	<u>17.494</u>
Potraživanja od banaka	<u>264</u>	<u>305</u>	<u>-</u>	<u>17</u>	<u>(243)</u>	<u>343</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

7. NETO PRIHODI/RASHODI PO OSNOVU OBEZVRIJEĐENJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE NE VRIJEDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ
BILANS USPJEHA (NASTAVAK)

7.2. Promjene na rezervisanjima									
Promjene na računima ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja i rezervisanja									
31.12.2024. godine									
	Kredit i potraživanja od klijenata (napomene 17.2)	Kamate (napomene 17.2)	Stecena aktiva (napomene 21)	Rezerve za operativni rizik, rizik zemlje i sudske sporove (napomene 23)	Ostala potraživanja (napomene 21)	Ostala finansijska sredstva	Rezervisanja na vanbilansnu evidenciju (napomene 23)	Obezvrjeđe nje HoV (napomene 17.3)	Kredit i potraživanj a od banaka (napomene 17.1)
U hiljadama EUR									
Stanje na početku godine	16.717	902	1.450	476	953	115	401	3.834	264
Obezvrjeđenje vrijednosti u toku godine, neto	1.795	(67)	-	(64)	28	6	678	(526)	79
Ukidanja/ispravke koja nisu imala efekte na troškove obezvrjeđenja i rezervisanja	(1.639)	(329)	(132)	(11)	(18)	(45)	(1)	73	-
Umanjenje prihoda od kamate na obezvrjeđene plasmane									
Stanje na kraju godine	16.873	506	1.318	401	963	76	1.078	3.381	343

31.12.2023. godine									
	Kredit i potraživanja od klijenata (napomene 17.2)	Kamate (napomene 17.2)	Stecena aktiva (napomene 21)	Rezerve za operativni rizik, rizik zemlje i sudske sporove (napomene 23)	Ostala potraživanja (napomene 21)	Ostala finansijska sredstva	Rezervisanja na vanbilansnu evidenciju (napomene 23)	Obezvrjeđe nje HoV (napomene 17.3)	Kredit i potraživanj a od banaka (napomene 17.1)
U hiljadama EUR									
Stanje na početku godine	14.503	1.045	1.085	328	981	157	688	4.628	151
Obezvrjeđenje vrijednosti u toku godine, neto	3.537	5	642	148	(2)	4	(287)	(450)	113
Ukidanja/ispravke koja nisu imala efekte na troškove obezvrjeđenja i rezervisanja	(1.323)	(148)	(277)	-	(26)	(46)	-	(345)	-
Umanjenje prihoda od kamate na obezvrjeđene plasmane									
Stanje na kraju godine	16.717	902	1.450	476	953	115	401	3.834	264

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

8. TROŠKOVI REZERVISANJA

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Neto rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- sudski sporovi	15	7
- ostalo	(79)	141
	<u>(64)</u>	<u>148</u>

9. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

Prihodi od naknada
U hiljadama EUR

	2024.	2023.
Naknade po kreditima	927	953
Naknade po vanbilasnim poslovima	1.186	843
Naknade za usluge platnog prometa i e-banking	4.216	6.117
Naknade za usluge plaćanja prema inostranstvu	3.429	1.356
Naknade po osnovu kartičnog i bankomatskog poslovanja	19.560	17.303
Ostale naknade i provizije	2.908	2.426
	<u>32.226</u>	<u>28.998</u>

Rashodi od naknada
U hiljadama EUR

	2024.	2023.
Naknade Centralnoj Banci	796	861
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	748	488
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	4.713	3.581
Naknade po primljenim kreditima i garancijama	23	40
Naknade za kartično i bankomatsko poslovanje	11.590	11.670
Ostale naknade i provizije	800	694
	<u>18.670</u>	<u>17.334</u>

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Neto zarade	4.586	3.786
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	1.950	1.728
Ostale neto naknade zaposlenima	180	141
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	31
Naknade članovima nadzornog odbora	246	246
Naknade članovima Odbora za razvoj	67	24
Naknade članovima Odbora za održivi razvoj	15	16
Naknade članovima Odbora za praćenje kvaliteta kreditnog portfolia	-	36
Naknade članovima Investicionog Komiteta	7	7
Naknade članovima za reviziju	42	42
Neto trošak prijevoza	47	45
Putni troškovi i dnevnice	1.349	830
Obuka zaposlenih	35	24
Troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade (napomena 23)	4	5
Date pomoci zaposlenima	15	22
Ostali troškovi	61	57
	8.636	7.040

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

11. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Troškovi zakupa	480	447
Troškovi obezbjeđenja objekata i transporta novca	794	713
Troškovi električne energije i goriva	204	193
Čišćenje	202	189
Održavanje kompjutera i opreme	336	288
Porezi vezani za poslovni prostor	19	23
Troškovi održavanja vozila	157	93
Osiguranje	807	608
Revizija	598	527
Sudski troškovi	1	11
Ostale stručne naknade	7	3
Troškovi advokatskih usluga	70	30
Konsultantske usluge	1.009	466
Troškovi intelektualnih usluga	68	98
Telefon	122	114
Troškovi komunikacionih mreža	377	346
Poštarina	28	81
Kancelarijski materijal	205	214
Komunalne usluge	24	25
Troškovi reprezentacije	2.314	1.396
Reklamiranje i marketing	831	731
Pretplate i donacije	414	247
Održavanje softvera	966	633
Iznajmljivanje opreme	98	126
Usluge processinga	992	994
Troškovi kartičnog poslovanja	186	188
Ostali troškovi	1.287	526
	12.596	9.310

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Nekretnine i oprema (napomena 19)	1.051	718
Nematerijalnih ulaganja (napomena 20)	640	544
Imovina sa pravom korišćenja (napomena 19)	1.288	1.310
	<u>2.979</u>	<u>2.572</u>

13. OSTALI RASHODI

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	15	4
Razne takse	63	53
Vanredni troškovi	66	72
	<u>144</u>	<u>129</u>

14. OSTALI PRIHODI

U hiljadama EUR	2024.	2023
Prihod od dividendi	52	51
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	43	15
Ostali prihodi	76	69
	<u>171</u>	<u>135</u>

15. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2024.	2023
Obračunati tekući porez	3.633	2.248
Obračunati odloženi porez	22	28
	<u>3.655</u>	<u>2.276</u>
Efektivna poreska stopa	16,53%	15,66%

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
15. POREZ NA DOBIT (Nastavak)**b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit u bilansu uspjeha i proizvoda rezultata prije oporezivanja i propisane poreske stope**

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Rezultat u bilansu uspjeha prije oporezivanja	22.116	14.533
Porez na dobit po zakonskim stopama	3.269	2.132
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	364	138
Ostalo	22	6
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	3.655	2.276
	16,53%	15,66%

Poreska stopa korišćena za 2024. i 2023.godinu je progresivna i iznosi 9% do 100.000,00 EUR oporezive dobiti, 12% od 100.000,01 EUR do 1.500.000,00 EUR oporezive dobiti i 15% na iznos preko 1.500.000,01 oporezive dobiti, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica.

c) Odložena poreska sredstva i obaveze

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Odložena poreska sredstva/obaveze kao rezultat knjiženih nerealizovanih dobitka po osnovu hartija od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(72)	(15)
Odložena poreska sredstva/obaveze po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene i poreske osnovice za nekretnine i opremu	3	42
Odložena poreska sredstva/obaveze kao rezultat knjiženih aktuarskih dobitaka/gubitaka po osnovu rezervacija za otpremnine prilikom odlaska u penziju (MRS 19)	19	1
	(50)	28

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
16. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD CENTRALNIH BANAKA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Gotovina u blagajni:	30.647	32.380
- u EUR	27.432	29.138
- u stranoj valuti	3.215	3.242
Žiro račun	195.228	146.295
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	45.374	42.787
Sredstva u procesu naplate	2.789	2.761
	274.038	224.223

Obavezna rezerva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine predstavlja izdvojena sredstava skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore na koju se odnosi „Odluka o obaveznoj rezervi kreditnih institucija kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG”, br. 19/22 i 78/24). U skladu sa navedenim, kreditne institucije obračunavaju obaveznu rezervu na depozite po viđenju i oročene depozite, osim depozita centralnih banaka.

Obaveznu rezervu kreditne institucije obračunavaju primjenom stope od:

- 5,5% - na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do 365 dana, odnosno do 366 dana;
- 4,5% - na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko 365 dana, odnosno 366 dana.

Na depozite ugovorene sa ročnošću preko 365 dana, odnosno 366 dana, koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od 365 dana, odnosno u roku kraćem od 366 dana, primjenjuje se stopa od 5.5%.

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom propisanih stopa na odgovarajući dio osnovice u toku prethodnog mjesečnog perioda, dva dana prije isteka perioda održavanja. Period održavanja je mjesečni period, od treće srijede u mjesecu i traje do dana koji prethodi trećoj srijedi sljedećeg mjeseca.

Obračunatu obaveznu rezervu kreditna institucija izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu i ne može se izdvajati i držati u drugom obliku. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR. Sredstva izdvojena na račune Centralne banke u inostranstvu, ne mogu se transferisati na druge račune u inostranstvu, već se mogu transferisati isključivo na transakcioni račun kreditne institucije u RTGS sistemu.

Ukoliko kreditna institucija planira povlačenje sredstava obavezne rezerve sa računa Centralne banke u inostranstvu, u iznosu većem od 500,000 EUR, dužna je da najavi i o tome pisanim putem obavijesti Centralnu banku najkasnije tri radna dana prije dana povlačenja sredstava obavezne rezerve.

Kreditna institucija može za održavanje dnevne likvidnosti da koristi do 50% izdvojenih sredstava obavezne rezerve. Na korišćeni iznos obavezne rezerve koji vrati istog dana, kreditna institucija ne plaća naknadu. Kreditna institucija je dužna da na iznos sredstava obavezne rezerve koji ne vrati istog dana, plaća mjesečno naknadu po stopi utvrđenoj posebnim propisom Centralne banke.

Kada Centralna banka utvrdi da je kreditna institucija nepravilno obračunala i/ili izdvojila obaveznu rezervu ili je nije izdvojila u propisanom roku, odnosno da ne održava obaveznu rezervu u propisanom iznosu, kreditna institucija je dužna da za utvrđeni iznos nepravilno obračunate ili neblagovremeno izdvojene obavezne rezerve mjesečno plaća naknadu po stopi utvrđenoj posebni propisom Centralne banke.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

16. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD CENTRALNIH BANAKA (Nastavak)

Banka može za održavanje dnevne likvidnosti da koristi do 50% izdvojenih sredstava obavezne rezerve. Na korišćeni iznos obavezne rezerve koji vrati istog dana, banka ne plaća naknadu. Banka je dužna da na iznos sredstava obavezne rezerve koji ne vrati istog dana, plaća mjesečno naknadu po stopi utvrđenoj posebnim propisom Centralne banke.

Kada Centralna banka utvrdi da je banka nepravilno obračunala i/ili izdvojila obaveznu rezervu ili je nije izdvojila u propisanom roku, odnosno da ne održava obaveznu rezervu u propisanom iznosu, banka je dužna da za utvrđeni iznos nepravilno obračunate ili neblagovremeno izdvojene obavezne rezerve mjesečno plaća naknadu po stopi utvrđenoj posebnim propisom Centralne banke.

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI

17.1. Krediti i potraživanja od banaka

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.	
Korespodentni računi kod inostranih banaka	107.347	65.969	
Kredit bankama	11.557	11.560	
	118.904	77.529	
Minus Obezvrjeđenje vrijednosti kredita i potraživanja od banka	(343)	(264)	
	118.561	77.265	
	Stanje 31.decembar 2023.	Promjene u toku godine	Stanje 31.decembar 2024.
Ispravka vrijednosti kredita i potrazivanja od banaka (napomena 7.2)	(264)	(79)	(343)

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (Nastavak)

17.2. Krediti i potraživanja od clijenata

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dospjeli krediti:		
- opštine (javne organizacije)	-	5
- privredna društva u privatnom vlasništvu	1.497	3.979
- fizička lica	1.106	2.329
- ostalo	7	10
Kratkoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	44.586	42.836
- fizička lica	5.322	6.005
- ostalo	2.899	2.063
Dugoročni krediti:		
- opštine (javne organizacije)	-	15
- privredna društva u privatnom vlasništvu	97.882	89.835
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	1.589	2.541
- fizička lica	129.632	114.089
- ostalo	1.794	1.283
	286.314	264.990
Kamatna potraživanja:		
- krediti	565	973
Vremenska razgraničenja:		
- kamata po kreditima	1.419	1.158
- naknade	(1.278)	(1.316)
Pale garancije	39	302
	745	1.117
	287.059	266.107
Minus:		
Obezvrjeđenje vrijednosti kredita, palih garancija i faktoringa (napomena 7.2)	(16.873)	(16.717)
Obezvrjeđenje vrijednosti kamata (napomena 7.2)	(506)	(902)
Obezvrjeđenje vrijednosti vremenskih razgranicenja	(115)	(77)
	(17.494)	(17.696)
	269.565	248.411

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (Nastavak)

17.2. Krediti i potraživanja od klijenata (Nastavak)

Koncentracija po djelatnostima ukupno neto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.324	3.568
Rudarstvo	3.002	4.602
Prerađivačka industrija	10.708	8.662
Snadbijevanje vodom	569	777
Građevinarstvo	27.134	19.578
Trgovina	43.817	44.341
Saobraćaj i skladištenje	3.156	4.345
Usluge pružanja smještaja i ishrane	19.460	18.166
Informisanje i komunikacija	3.303	3.994
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2.820	5.468
Trgovina nekretninama	2.950	2.037
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	4.621	5.725
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2.351	2.288
Obrazovanje	133	151
Zdravstvo i socijalna zaštita	286	93
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	10.993	2.138
Ostale uslužne djelatnosti	743	5.417
Nerezidenti-pravna lica	1.054	-
Stanovništvo	131.141	117.061
	269.565	248.411

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (Nastavak)

17.2. Krediti i potraživanja od klijenata (Nastavak)

Promjene na kreditima i potraživanjima od klijenata i ispravci vrijednosti prikazane su u sledećim tabelama:

KREDITI (u hiljadama EUR)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
31.12.2023.	149.509	93.706	21.156	1.736	266.107
Novi	92.676	54.677	683	331	148.367
Prelasci iz Stage 1	(8.800)	7.695	1.105	-	-
Prelasci iz Stage 2	1.432	(3.871)	2.439	-	-
Prelasci iz Stage 3	253	1.236	(1.592)	103	-
Prelasci POCI	-	-	-	-	-
Postojeći naplata	(24.897)	(19.687)	(3.391)	(161)	(48.136)
Postojeći uvećanje	2.904	1.710	109	-	4.723
Zatvoreni	(44.114)	(28.719)	(9.971)	(2)	(82.806)
Otpis	(18)	(1)	(1.177)	-	(1.196)
Prelasci u druge Nivo	-	-	-	-	-
31.12.2024.	168.945	106.746	9.361	2.007	287.059

ISPRAVKE (u hiljadama EUR)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
31.12.2023.	(1.478)	(6.225)	(9.403)	(590)	(17.696)
Novi	(1.885)	(3.945)	(321)	(250)	(6.401)
Prelasci iz Stage 1	58	(53)	(5)	-	-
Prelasci iz Stage 2	(36)	280	(244)	-	-
Prelasci iz Stage 3	(25)	(220)	336	(91)	-
Prelasci POCI	-	-	-	-	-
Postojeći naplata	300	964	725	87	2.076
Postojeći uvećanje	(230)	(1,079)	(1,285)	(24)	(2.618)
Zatvoreni	406	1.592	4.028	1	6.027
Otpis	-	-	1.118	-	1.118
Prelasci u druge Nivo	-	-	-	-	-
31.12.2024.	(2.890)	(8.686)	(5.051)	(867)	(17.494)

Na dan 31.12.2024.godine portfolio Banke na individualnoj ispravci vrijednosti iznosi EUR 77.607 hiljada (2023: EUR 62.335 hiljada), a na kolektivnoj ispravci vrijednosti EUR 209.452 hiljada (2023: EUR 203.772 hiljada).

Na dan 31.12.2024.godine ispravka vrijednosti za portfolio koji je na individualnoj ispravci iznosi EUR 13.499 hiljada (2023: EUR 12.838 hiljada), a za portfolio koji je na kolektivnoj ispravci EUR 3.995 hiljade (2023: EUR 4.858 hiljada).

Na dan 31.12.2024.godine na individualnoj ispravci se nalazi 206 kreditnih partija (2023: 208), a na kolektivnoj 52.702 kreditnih partija (2023: 50.984).

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (Nastavak)

17.3 Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dužničke hartije od vrijednosti		
Rezidenti	95.563	118.541
Nerezidenti	309.335	231.154
	404.898	349.695
<i>Ispravka vrijednosti</i>	3.381	3.834
	401.517	345.861

U hiljadama EUR	Stanje na 31. decembar 2023. godine	Promjena	Stanje na 31. decembar 2024. godine
Dužničke hartije od vrijednosti	(3.834)	453	(3.381)
	(3.834)	453	(3.381)

U hartije od vrijednosti koje su klasifikovane kao finansijska sredstva po metodi amortizovanog troška su uključena ulaganja u crnogorske lokalne obveznice i euroobveznice čija vrijednost na 31. decembar 2024. godine iznosi EUR 95.368 hiljada i ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti – nerezidenti čija vrijednost na 31. decembar 2024. godine iznosi EUR 306.149 hiljada.

Lokalne obveznice Crne Gore dospijevaju 23.aprila 2026. godine, sa kuponskom kamatnom stopom od 3,5% i imaju nominalnu vrijednost EUR 1.380 hiljada.

Euroobveznice Crne Gore čiji je rok dospelja od 2025. godine do 2029. godine, sa kuponskom kamatnom stopom koja iznosi: 3,375 % za seriju koja dospelja 2025. godine, 2,875 % za seriju koja dospelja 2027. godine i 2,55 % za seriju koja dospelja 2029. godine, imaju nominalnu vrijednost EUR 94.430 hiljada.

Dužničke hartije od vrijednosti – obveznice i državni zapisi - nerezidenti na dan 31. decembar 2024. godine imaju vrijednost EUR 306.149 hiljada. Ove hartije od vrijednosti, nominalne vrijednosti od EUR 310.051 hiljada, dospijevaju u periodu od 2025. godine do 2032. godine sa kuponskim kamatnim stopama koje se kreću od 0,00 % do 6,96 %.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (Nastavak)

17.3 Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti (Nastavak)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kratkoročni dužnički instrumenti - državni zapisi Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	-	29.412
Kratkoročni dužnički instrumenti - domaće obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	-	22.716
Kratkoročni dužnički instrumenti - obveznice finansijskih institucija	8.836	4.285
Kratkoročni dužnički instrumenti - korporativne obveznice	11.376	6.692
Kratkoročni dužnički instrumenti - supranacionalne obveznice	69.108	58.628
Kratkoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	92.802	54.185
Kratkoročni dužnički instrumenti - municipalne obveznice	287	-
Kratkoročni dužnički instrumenti - euroobveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	44.844	-
Dugoročni dužnički instrumenti - euroobveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	48.096	63.718
Dugoročni dužnički instrumenti - domaće obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	1.383	1.384
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	63.997	49.882
Dugoročni dužnički instrumenti - municipalne obveznice	-	270
Dugoročni dužnički instrumenti - korporativne obveznice	33.224	35.667
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice finansijskih institucija	15.435	19.730
Dugoročni dužnički instrumenti - supranacionalne obveznice	11.728	-
	401.116	346.569
Potraživanja za kamatu	3.782	3.125
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	(3.381)	(3.833)
	401.517	345.861

	Iznos glavnice koji dospijeva preko 1 godine	Dospijeće
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	21.139	
Dugoročni dužnički instrumenti - korporativne obveznice	17.684	2026.
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice finansijskih institucija	7.727	
Dugoročni dužnički instrumenti - supranacionalne obveznice	5.791	
Dugoročni dužnički instrumenti - korporativne obveznice	11.421	
Dugoročni dužnički instrumenti - euroobveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	29.764	2027.
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	32.167	
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice finansijskih institucija	1.964	
Dugoročni dužnički instrumenti - korporativne obveznice	2.581	2028.
Dugoročni dužnički instrumenti - korporativne obveznice	506	
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	1.475	
Dugoročni dužnički instrumenti - euroobveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	18.333	2029.
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice finansijskih institucija	3.042	
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	4.507	2030.
Dugoročni dužnički instrumenti - korporativne obveznice	2.033	
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice finansijskih institucija	1.700	2031.
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	3.066	
Dugoročni dužnički instrumenti - supranacionalne obveznice	5.938	2032.
Dugoročni dužnički instrumenti - obveznice inostranih vlada	3.025	
	173.863	

Nominalne kamatne stope na domaće i euroobveznice se kreću u rasponu od 2.55 % do 3.375 %.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

18. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Vlasničke hartije od vrijednosti		
Rezidenti	112	100
Nerezidenti	6.705	6.268
	6.817	6.368
	6.817	6.368

Hartije od vrijednosti koje su klasifikovane kao finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 31. decembar 2024. godine iznose EUR 6.817 hiljada i odnose se na uloge u obvezničke investicione fondove u iznosu od EUR 6.489 hiljada, kao i ulaganja u akcije kompanija u iznosu od EUR 328 hiljada.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

19. NEKRETNINE. POSTROJENJA I OPREMA

Kretanja na nekretninama, opremi i ostalim sredstvima za 2024. i 2023. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	Građevinski objekti	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Imovina sa pravom koriscenja	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje, 1. januar 2023.						
Godine	160	1.472	5.531	228	9.489	16.880
Povećanja	-	147	530	1.152	218	2.047
Modifikacija perioda zakupa	-	-	-	-	645	645
Prenos	-	598	732	(1.331)	-	(1)
Otuđenja, rashodovanja i prestanak ugovora	(160)	(87)	(481)	-	(253)	(981)
Stanje, 31. decembar 2023. Godine	-	2.130	6.312	49	10.099	18.590
Povećanja	-	210	909	1.215	837	3.171
Modifikacija perioda zakupa	-	-	-	-	606	606
Prenos	-	154	1.058	(1.232)	-	(20)
Otuđenja, rashodovanja i prestanak ugovora	-	(33)	(705)	-	(273)	(1.011)
Stanje, 31. decembar 2024. Godine	-	2.461	7.574	32	11.269	21.336
Ispravka vrijednosti						
Stanje, 1. januar 2023.						
Godine	-	1.258	4.206	-	2.665	8.129
Amortizacija (napomena 12)	-	212	506	-	1.310	2.028
Otuđenja i rashodovanja	-	(87)	(374)	-	(235)	(696)
Stanje, 31. decembar 2023. Godine	-	1.383	4.338	-	3.740	9.461
Amortizacija (napomena 12)	-	373	678	-	1.288	2.339
Otuđenja, rashodovanja i prestanak/modifikacija ugovora	-	(33)	(666)	-	(168)	(867)
Stanje, 31. decembar 2024. Godine	-	1.723	4.350	-	4.860	10.933
Sadašnja vrijednost:						
- 31. decembra 2024. godine	-	738	3.224	32	6.409	10.403
- 31. decembra 2023. godine	-	747	1.974	49	6.359	9.129

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Investicije u toku se odnose na plaćanja koje se odnose na nabavku ATM uređaja u iznosu od EUR 29 hiljada i nabavku stalaka za POS terminale u iznosu od EUR 2 hiljade.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
19. NEKRETNINE. POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)***Imovina sa pravom korišćenja***

U hiljadama EUR	<u>Poslovni prostor</u>	<u>Oprema</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan 1. januar 2024. godine	5.548	811	6.359
Nove nabavke	669	168	837
Amortizacija	(998)	(290)	(1.288)
Prestanak ugovora sredstvo	(149)	(125)	(274)
Prestanak ugovora akumulirana amortizacija	168	-	168
Modifikacija perioda zakupa	337	269	606
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	<u>5.575</u>	<u>833</u>	<u>6.408</u>

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

20. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna sredstva se najvećim dijelom sastoje iz licenci i softvera. U pregledu koji slijedi prikazana su kretanja na nematerijalnim sredstvima u toku 2024. i 2023. godine:

U hiljadama EUR	Ostala				
	nematerijalna ulaganja	Licence	Softver	Nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januar 2023. godine	287	1.341	4.047	341	6.016
Povećanja	-	315	318	207	840
Prenos	-	-	129	(174)	(45)
Otuđenja i rashodovanja	(47)	-	(462)	-	(509)
Stanje, 31. decembar 2023. godine	<u>240</u>	<u>1.656</u>	<u>4.032</u>	<u>374</u>	<u>6.302</u>
Povećanja	-	-	498	606	1.104
Prenos	-	-	812	(812)	-
Otuđenja i rashodovanja	(39)	-	(3)	-	(42)
Stanje, 31. decembar 2024. godine	<u>201</u>	<u>1.656</u>	<u>5.339</u>	<u>168</u>	<u>7.364</u>
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januar 2023. godine	287	675	2.998	-	3.960
Amortizacija (napomena 12)	-	124	420	-	544
Otuđenja i rashodovanja	(47)	-	(461)	-	(508)
Stanje, 31. decembar 2023. godine	<u>240</u>	<u>799</u>	<u>2.957</u>	<u>-</u>	<u>3.996</u>
Amortizacija (napomena 12)	-	156	484	-	640
Otuđenja i rashodovanja	(39)	-	(3)	-	(42)
Stanje, 31. decembar 2024. godine	<u>201</u>	<u>955</u>	<u>3.438</u>	<u>-</u>	<u>4.594</u>
Sadašnja vrijednost:					
- 31. decembra 2024. godine	<u>-</u>	<u>701</u>	<u>1.901</u>	<u>168</u>	<u>2.770</u>
- 31. decembra 2023. godine	<u>-</u>	<u>857</u>	<u>1.075</u>	<u>374</u>	<u>2.306</u>

Povećanja na nematerijalnim sredstvima tokom 2024. godine odnose se uglavnom na povećanje softvera tj. ulaganjima vezanim za bezbjedonosne standarde i funkcionalnosti za online plaćanja u iznosu od EUR 741 hiljada, implementaciju novih aplikacija u okviru aplikativnog softvera Dabar u iznosu od EUR 420 hiljada, ulaganjima u automatizaciju procesa u iznosu od EUR 24 hiljade, nabavku softvera za servere u iznosu od EUR 8 hiljada, kao i funkcionalnostima i softverskim poboljšanjima vezanim za kartično i elektronsko bankarstvo u iznosu od EUR 117 hiljada. Investicije u toku za nematerijalna ulaganja iznose EUR 168 hiljada. Ove investicije se najvećim dijelom odnose na softverske projekte vezane za kartično i bankomatsko poslovanje. Banka u skladu sa IAS 38 ne amortizuje licence sa neograničenim vijekom trajanja. Korisni vijek trajanja se preispituje na kraju svakog izvještajnog perioda.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

21. OSTALA SREDSTVA

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja	2.391	2.523
Unaprijed plaćeni troškovi	1.756	1.539
Potraživanja iz kastodi poslova	77	71
Avansi	244	740
Ostala potraživanja po naknadama i provizijama	354	417
Potraživanja od državnih fondova	73	69
Potraživanja od kupaca	337	305
Potraživanja po kartičnom poslovanju	858	824
Potraživanja od zaposlenih	337	334
Ostala finansijska potraživanja	22	27
Ostala poslovna potraživanja	578	629
<i>Obezvrjeđenje vrijednosti ostalih sredstava</i>	<i>(2.242)</i>	<i>(2.441)</i>
	4.785	5.037

Sredstva stečena naplatom potraživanja u iznosu od EUR 2.391 hiljada na dan 31. decembra 2024. godine (31. decembra 2023.: EUR 2.523 hiljada) se odnose na sredstva stečena na osnovu aktiviranja sredstava obezbjeđenja kredita. Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja se evidentiraju po nižoj od ukupne vrijednosti potraživanja i procijenjene vrijednosti.

Ispravka vrijednosti ostalih sredstava najvećim dijelom odnosi se na sredstva stečena naplatom potraživanja u iznosu EUR 1.318 hiljada (31. decembra 2023.: EUR 1.450 hiljada) i EUR 924 hiljada na ispravku vrijednosti iz poslovnih odnosa (31. decembra 2023.: EUR 991 hiljada).

22. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE ISKAZUJU PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI

22.1 DEPOZITI BANAKA I CENTRALNIH BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Depoziti po viđenju	36.170	2.380
Oročeni depoziti	25	35
	36.195	2.415

Depoziti Banaka u iznosu od 36.195 EUR hiljada na dan 31. decembar 2024. godine (31. decembra 2023. EUR 2.415 hiljada) se odnose na oročene i depozite po viđenju, od čega se EUR 12.499 hiljada odnose na depozite po viđenju od domaćih banaka, a EUR 23.671 hiljade se odnose na depozite po viđenju inostranih banaka.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

22. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE ISKAZUJU PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI
(Nastavak)

22.2 DEPOZITI KLIJENATA

Depoziti po viđenju fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu 0,01% na godišnjem nivou.

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Depoziti po viđenju:		
- finansijske institucije	3.598	3.496
- privredna društva u privatnom vlasništvu	259.636	235.384
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	37.278	34.436
- opštine (javne organizacije)	12.213	8.931
- fizička lica	369.867	340.711
- neprofitne organizacije	13.912	12.141
- vlada RCG	75.583	40.260
- ostali	24.096	20.807
	796.183	696.166
Sredstva na escrow računu	2.141	3.281
Kratkoročni depoziti:		
- finansijske institucije	2.569	-
- privredna društva u privatnom vlasništvu	3.131	2.375
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	8.401	4.330
- opštine (javne organizacije)	-	900
- fondovi	35.746	-
- fizička lica	52	35.968
- neprofitne organizacije	100	105
- vlada RCG	7	100
- ostali	-	104
	50.006	43.882
Dugoročni depoziti:		
- finansijske institucije	103	103
- privredna društva u privatnom vlasništvu	9.125	8.581
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	2	2
- opštine (javne organizacije)	526	527
- fizička lica	36.892	34.473
- neprofitne organizacije	70	71
- vlada RCG	300	300
- ostali	412	302
	47.430	44.359
Obaveze za kamate i ostala pasiva		
Vremenska razgraničenja: depoziti	1.342	1.164
	897.102	788.852

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0% do 6,30% godišnje u zavisnosti od paketa štednje koji se izabere i iznosa koji se oročava (do EUR 50 hiljada i preko EUR 50 hiljada). Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u stranoj valuti su deponovani u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 0% do 2,7% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti privrednih društava u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0% do 2,00 % na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i iznosa koji se oročava (do EUR 100 hiljada i preko EUR 100 hiljada). Na kratkoročne i dugoročne oročene depozite u drugim valutama kamatne stopa je 0,25%.

Na depozite po viđenju pravnih lica obračunava se kamata u rasponu od 0% do 1,05% na godišnjem nivou.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

22. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE ISKAZUJU PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI
(Nastavak)

22.3. KREDITI KLIJENATA KOJI NIJESU BANKE

U hiljadama EUR	Period (Godina)	Godišnja kamatna stopa	31.12.2024.	31.12.2023.
Evropska investiciona banka (2012.)	12	2,398%	-	213
European Bank for Reconstruction and Development (2020.)	6,11	2,755%	5.000	-
Green For Growth Fund, See S.A. (2021)	6,11	4,860%	2.545	3.182
			7.545	3.395
Investiciono razvojni fond Crne Gore A.D., Podgorica (2014. do 2021.)	5,11-13,05	1%-2,33%	4.480	5.939
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća (2007.)	7,6	1%	50	50
Ministarstvo Finansija (2021)	9	0%	2.170	2.531
			6.700	8.520
			14.245	11.915
<i>Vremenska razgraničenja</i>				
Nedospjela kamata			12	13
Ukupno			14.257	11.928

Banka je 25. novembra 2024. godine potpisala Ugovor o kreditnoj liniji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD). Kreditna linija u iznosu od EUR 10 miliona će biti usmjerena na stambene kredite.

Dogovoreno je da se isplata izvrši u dvije tranše od po EUR 5 miliona. Prva tranša isplaćena je 23. decembra 2024. godine.

Povlačenje druge tranše planirano je sredinom 2025.godine, a u zavisnosti od dinamike isplata stambenih kredita.

Kao kolateral za navedeni Ugovor založene su obveznice Evropske unije, ISIN: EU000A3K4DD8.

Datum isteka kredita je 25. novembar 2031. godine, a kamatna stopa je fiksna.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

23. REZERVE

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti (napomena 7.2.)	1.078	401
- operativnog rizika i rizika zemlje (napomena 7.2.)	362	441
- sudskih sporova (napomena 7.2.)	39	35
Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	63	47
	1.542	924

	Procjena na dan	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Diskontna stopa – za otpremnine zaposlenih	4,51 %	2,88%
Kretanje radne snage(ne uključuje ustupljene zaposlene od strane agencija za zapošljavanje)	12,50 %	1,41%
Stopa inflacije	3,40 %	8,70 %
Očekivana stopa rasta zarada	-	-

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Stanje na početku godine	48	52
Rezervisanja u toku godine (napomena 10)	4	5
Rezervisanja u toku godine preko kapitala	17	(6)
Korišćenje rezervacija	(6)	(3)
Stanje na dan 31. decembar	63	48

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine

24. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze po komisionim poslovima	201	227
Primljeni avansi	5.216	5.350
Obaveze za ostale poreze	87	64
Obaveze po osnovu odbijanja od platnog spiska	113	76
Obaveze prema dobavljačima	803	954
Ukalkulisane obaveze		
Obaveze po osnovu lizinga-imovina sa pravom koriscenja	6.569	6.438
Obaveze po osnovu kastodi poslova	10.204	5.289
Privremeni racun	1.194	969
Ostale obaveze	2.530	7.014
	26.917	26.381

Obaveze po osnovu lizinga

	Poslovni prostor	Tehnička oprema	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2024. godine	5.622	816	6.438
Nove nabavke	669	168	837
Trošak kamate	164	20	184
Raskid ugovora	(62)	(48)	(110)
Modifikacija cijene zakupa/perioda lizinga	332	262	594
Lizing plaćanja	(1.072)	(302)	(1.374)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	5.653	916	6.569

Dospijeće obaveza po osnovu lizinga

	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Obaveze po osnovu lizinga	330	945	3.587	1.707	6.569

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

26. SUBORDINISANI DUG

Pregled stanja subordinisanog duga na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazan je u sljedećem pregledu:

U hiljadama EUR	Godina emitovanja duga	Period/ godina	Godišnja kamatna stopa	2024.	2023.
Subordinisane obveznice HB03	2019	6	5.00%	8.178	8.172
Subordinisane obveznice HB04	2021	6	4.50%	5.093	5.089
				13.271	13.261

27. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, koji su određeni Zakonom o kreditnim institucijama i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore.

Banka je dužna da u svakom trenutku ispunjava sljedeće kapitalne zahtjeve:

- 1) koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala od 4,5%;
- 2) koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala od 6%;
- 3) koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala od 8%.

Pored navedenih, zakonom minimalno propisanih koeficijenata, Banka mora ispunjavati i sledeće zahtjeve za kapitalnim baferima:

- bafer za očuvanje kapitala – 1,875%;
- kontraciklični bafer – 0%;
- bafer za OSV institucije – 2%;
- P2R – 2.44%

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2024. godine
27. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG (Nastavak)

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Regulatorni kapital	68.341	58.139
Osnovni kapital (Tier 1)	63.637	50.829
Redovni osnovni kapital (CET 1)	63.637	50.829
Dopunski kapital (Tier 2)	4.704	7.310

U hiljadama EUR	Propisani limiti	Ostvareni pokazatelji poslovanja	
		2024.	2023.
Kapital	Minimalni iznos osnivačkog kapitala EUR 7.5 miliona	93.991	75.153
Koeficijent redovnog osnovnog kapitala (CET1)	min 4,5% zakonski / min HB za 2024 9,74%	15,61%	14,28%
Koeficijent osnovnog kapitala (Tier 1)	min 6% zakonski / min HB za 2024 11,71%	15,61%	14,28%
Koeficijent ukupnog kapitala (TCR)	min 8% zakonski / min HB za 2024 14,32%	16,76%	16,33%
Ukupna izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% osnovnog kapitala	21,48%	20,89%
Zbir svih velikih izloženosti Banke	Maksimum 800% osnovnog kapitala	218,45%	179%
Ukupna izloženost prema svim licima povezanim sa bankom	Maksimum 200% osnovnog kapitala	7,39%	8,80%
Ukupna izloženost prema članu nadzornog ili upravnog odbora i prokuristi kreditne institucije	Maksimum 2% osnovnog kapitala	0,93%	0,79%
Pokazatelj minimalne likvidnosti	0,9 na dnevnom nivou/1 na dekadnom nivou	RLS 2,04 / DPL 1,85	RLS 1,80 / DPL 1,63
Devizni rizik - neto otvarana pozicija za pojedinačnu valutu	15% osnovnog kapitala banka	2,45%	1,19%

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

28. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2024	31. decembar 2023
Nepovucene kreditne linije	54.378	41.121
Neopozivi dokumentarni akreditivi izdati za plaćanje u inostranstvu	-	83
Izdate garancije		
-Izdate plative garancije	33.424	37.496
-Izdate činidbene garancije	18.185	17.318
-Ostale vrste garancija	28.583	18.539
	134.570	114.557
Kolateral po osnovu potraživanja	571.564	510.276
Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	381.185	332.233
Evidentna kamata	-	-
Ukupno	952.749	842.509
Ukupno vanbilansna evidencija	1.087.319	957.066

Ostale vrste garancija uključuju tenderske, carinske i avansne tipove garancija.

Ostale stavke vanbilansne izloženosti Banke se najvećim dijelom odnose na dobijene kreditne obligacije po kastodi poslovima u iznosu EUR 379.563 hiljada (2023.godine: EUR 330.639 hiljada) i otpisana potraživanja iz interne evidencije EUR 1.622 hiljada (2023.godine: EUR 1.594 hiljada).

Dobijene kreditne obligacije po kastodi i brokerskim poslovima obuhvataju dobijene kreditne obligacije po kastodi poslovima u iznosu EUR 364.643 hiljada (2023.godine: EUR 317.436 hiljada) i dobijene kreditne obligacije po brokerskim poslovima u iznosu EUR 14.919 hiljada (2023.godine: EUR 13.203 hiljada)

29. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Za potrebe iskaza o tokovima gotovine, pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se priznaju sva sredstva sa rokom dospeljeća kraćim od tri mjeseca, i to: gotovina i slobodna raspoloživa sredstva kod Centralne banke Crne Gore, drugih banaka i depozitnih institucija.

U hiljadama EUR	31.Decembar 2024.	31.Decembar 2023.
Gotovina u blagajni	27.432	29.138
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	3.215	3.242
Sredstva u procesu naplate	2.789	2.761
Žiro račun	195.228	146.295
Korespodentni računi kod inostranih banaka	107.346	65.970
Depoziti kod CBCG	45.374	42.787
	381.384	290.193

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Transakcije sa povezanim licima su prikazane u narednim tabelama:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
<u>Sredstva</u>		
<u>Kredit i poztazivanja od banaka</u>		
Podravska Banka d.d., Koprivnica	3.555	3.557
	3.555	3.557
<u>Kredit i potraživanja od klijenata</u>		
Todorović Miljan Nikola	593	543
Gorgoni Mario	10	-
Zaposleni i sa njima povezana lica	3.178	233
	3.781	776
<u>Hartije od vrijednosti</u>		
Podravska Banka d.d., Koprivnica	3.740	3.740
	3.740	3.740
<u>Ostala finansijska potraživanja</u>		
Podravska Banka d.d., Koprivnica	3.388	3.054
	3.388	3.054
Ukupno sredstva	14.464	11.127
<u>Obaveze</u>		
<u>Depoziti banaka</u>		
Podravska Banka d.d., Koprivnica	9.021	85
	9.021	85
<u>Depoziti klijenata</u>		
Todorović Miljan Nikola	564	772
Miljan Todorović	321	304
Sigilfredo Montinari	2	-
Njavro Mato	49	36
Moniaci Antonio	2	2
Cerere s.p.a.	3.622	223
Gorgoni Mario	19	22
Gorgoni Paolo	5	2
Zaposleni i sa njima povezana lica*	735	706
	5.319	2.067
<u>Ostale obaveze</u>		
Sigilfredo Montinari	109	62
	109	62
Ukupno obaveze	14.449	2.214

Rashodi iz transakcija sa povezanim licima koja imaju značajan uticaj na poslovanje Banke u toku 2024. godine iznosili su EUR 1.797 hiljade (2023. godina: EUR 1.592 hiljada), dok su prihodi iznosili EUR 372 hiljade (2023. godina: EUR 281 hiljada).

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

30. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31.12.2024 godine protiv Banke se vodi 29 (na dan 31.decembar 2023.godine broj aktivnih sporova je bio 31) sudska spora od strane pravnih i fizičkih lica.

Ukupna vrijednost sporova (glavnice) na dan 31.12.2024.godine iznosi EUR 680 hiljada (isključena vrijednost spora u predmetu po tužbi Željka Rađenovića P br. 3777/14, u iznosu od EUR 553 hiljada, jer je postupak u pogledu glavne stvari - pravosnažno okončan, tj postupak je u toku pred Višim sudom u Podgorici, samo u dijelu koji se tiče dosuđenih troškova). Ishod sporova za sada nije moguće pouzdano procijeniti, obzirom da rukovodstvo Banke, na osnovu mišljenja pravnog savjetnika, ne očekuje negativne ishode sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke za 2024. godinu.

Ukupan iznos sudskih sporova sa stanjem na dan 31.12.2024. godine u kojima je Banka tužilac iznosi EUR 4.458 hiljada (EUR 6.531 hiljada na dan 31.decembar 2023.godine).

31. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna i razrijeđena zarada po akciji izračunava se tako što se neto dobit koja pripada akcionarima Banke podijeli sa ponderisanim prosječnim brojem običnih akcija u opticaju za period.

	2024.	2023.
Osnovna i razrijeđena zarada po akciji		
Neto profit (U '000 EUR)	18.461	12.257
Ponderisani prosječan broj običnih akcija u opticaju	10.241.148	10.241.148
Zarada po akciji / u EUR	1,80	1,20

32. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Crne Gore se često različito tumače i predmet su čestih izmjena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Banke. Prema IFRIC 23, moguće su nejasnoće u pogledu načina primjene poreskih propisa na određene transakcije i okolnosti, te prihvatljivost određenog poreskog tretmana prema poreskom zakonu će biti neizvjesna sve dok nadležni poreski organ ili sud ne donesu odluku u budućnosti. Kao posljedica toga, osporavanje ili ispitivanje određenog poreskog postupka od strane poreskih vlasti, može imati uticaj na računovodstveno obuhvatanje tekućih ili odloženih poreskih sredstava ili obaveza od strane entiteta. Period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina, što znači da poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

Tokom 2023. i 2024. godine, Banka je bila predmet kontrole od strane Poreske Uprave Crne Gore. Kontrola je, između ostalog, obuhvatala pregled poreza na dobit pravnih lica i poreza po odbitku za period od 1.1.2018. godine do 31.12.2022. godine. Banka je, u 2024.godini, podnijela zahtjev Ministarstvu Finansija Crne Gore za osporavanjem/preispitivanjem dobijenog rješenja Poreske uprave. Do datuma ovih finansijskih izvještaja Banka nije dobila konačno rješenje Ministarstva Finansija Crne Gore.

U skladu sa svojim računovodstvenim politikama u slučaju neizvjesnog poreskog tretmana, a shodno IFRIC 23, Banka razmatra vjerovatnoću da će poreske vlasti prihvatiti ili osporiti odgovarajući poreski tretman. Dodatna obaveza po osnovu poreza bi bila priznata ukoliko bi vjerovatnoća osporavanja neizvjesnog poreskog tretmana od strane poreskih vlasti bila viša od 50% šanse. U suprotnom, Banka takve obaveze tretira kao potencijalne obaveze. Banka svoju procjenu vjerovatnoće zasniva na procjeni internih i eksternih pravnih zastupnika, pri čemu prilikom svake promjene činjenica i okolnosti koje mogu uticati na procjenu i prosuđivanje Banke, Banka vrši ponovnu procjenu.

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

32. PORESKI RIZICI (Nastavak)

Uzimajući u obzir da je procjena internih i eksternih pravnih zastupnika Banke da je vjerovatno da će Ministarstvo Finansija usvojiti žalbu na rješenje Poreske Uprave, Banka nije priznala obavezu po ovom osnovu u svojim finansijskim izvještajima na 31.12.2024. godine.

Kako je krajem 2024.godine, u „Službenom listu Crne Gore“ br. 088/24 objavljen Zakon o otpisu kamate na dospelje poreske obaveze, koji se primjenjuje od 1. januara 2025. godine, omogućeno je da se poreskim obveznicima koji u cjelini izmire osnovni dospelje poreski dug izvrši otpis kamate na navedena dospelja poreska potraživanja.

Shodno navedenom Zakonu, i imajući u vidu da se bilo koja obaveza utvrđena prvostepenim poreskim rješenjem smatra dospelom nezavisno od podnijete žalbe, Banka je 03.01.2025. godine izvršila uplatu u iznosu od EUR 6.271 hiljada, te podnijela zahtjev za otpis kamate i time stekla uslov za otpis iste. Navedenom uplatom Banka je pristupila savjesno u cilju smanjenja visine rizika što ne mijenja stav Banke po pitanju osporovanja cjelokupnog iznosa korekcije utvrđenog rješenjem.

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon datuma izvještavanja koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Banke na dan 31. decembar 2024. godine.

34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine bili su:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
USD	1,0444	1,1050
CHF	0,9435	0,9260
GBP	0,8295	0,86905

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

35. OPŠTI PODACI O BANCIMA

U skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“. br. 15/12. 18/13 i 24/18) opšti podaci o Banci su prezentirani kako slijedi:

Naziv Banke: Hipotekarna banka AD. Podgorica
 Adresa: Ulica Josipa Broza Tita broj 67. 81000 Podgorica
 Matični broj: 02085020
 Telefon/Fax: +382 77 700 001
 Adresa internet stranice: <http://www.hipotekarnabanka.com>
 Adresa elektronske pošte: hipotekarna@hb.co.me
 Broj filijala: Banka ima centralu i 21 filijala i ekspozitura
 Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2024. 283
 Žiro račun: 907-52001-93

Deset najvećih akcionara Banke na dan 31. decembra 2024. godine su:

Ime i prezime / naziv kompanije	broj akcija	procentualno učešće
HIPOTEKARNA BANKA A.D Podgorica/HB - Zbimi Kastodi račun 1	3.220.711	31,45%
GORGONI PAOLO	1.455.154	14,21%
GORGONI MARIO	1.379.584	13,47%
MONTINARI SIGILFREDO	503.973	4,92%
MONTINARI DARIO	503.973	4,92%
MONTINARI PIERO	503.646	4,92%
MONTINARI ANDREA	503.646	4,92%
GENMONT DOO	401.840	3,92%
HIPOTEKARNA BANKA A.D Podgorica/HB zbirni račun 6	363.130	3,55%
BALANCE AK DOO	329.190	3,21%

Ukupan iznos akcionarskog kapitala na dan 31. decembra 2024. godine: EUR 52.362 hiljada.

Podaci o Nadzornom odboru i Upravnom odboru Banke na 31.12.2024.godine

	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu	
Predsjednik	Sigilfredo Montinari	27.05.1966.	Lecce, Italija	Via P. Cecere 3, Lecce, Italija
član	Antonio Moniaci	03.03.1973.	Trst, Italija	Via Enrico Elia 12, Trst, Italija
Član	Miljan Todorović	22.05.1964.	Trst, Italija	Via Bonafata 9, Trst, Italija
Član	Miljan Nikola Todorović	26.07.1995.	Milano, Italija	Via Viskonti di Modrone 1, Milano, Italija
Član	Matko Njavro	16.02.1986.	Zagreb, Hrvatska	Podgaj 57, Zagreb, Hrvatska

Podaci o izvršnom rukovodstvu Banke na dan 31. decembra 2024. godine:

	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu	
Presjednik Upravnog odbora	Esad Zaimović	17.03.1964.	Podgorica	Bulevar Džordža Vašingtona br.92/VII
Član Upravnog odbora	Jelena Vuletić	27.04.1968.	Podgorica	Bulevar Revolucije 50/4
Član Upravnog odbora	Ana Golubović	06.09.1976.	Podgorica	Bulevar Ivana Crnojevića 56/3
Član Upravnog odbora	Nikola Špadijer	16.08.1979.	Podgorica	Arhitekta Milana Popovica 3
Član Upravnog odbora	Nataša Lakić	20.10.1978.	Podgorica	Ivana Vujoševića br.11

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

ZA 2024. GODINU

SADRŽAJ

I POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA HIPOTEKARNE BANKE	1
II RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE	8
III IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE RIZICIMA	16
V ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	24
VI PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	25
VII ISTRAŽIVANJA, RAZVOJ I ULAGANJA U OBRAZOVANJE ZAPOSLENIH	25
VIII OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA	26
IX FINANSIJSKI INSTRUMENTI OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA BANKE	26
X MREŽA POSLOVNIH JEDINICA BANKE	26
XI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI	27

I POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA HIPOTEKARNE BANKE

O BANCIMA

Hipotekarna banka AD Podgorica ("Banka") pruža najširi opseg bankarskih i finansijskih proizvoda i usluga pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori, u skladu sa izdatim dozvolama nadležnih institucija.

Uslovi za osnivanje i poslovanje banaka u Crnoj Gori su regulisani Zakonom o kreditnim institucijama i Zakonom o privrednim društvima, kao i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore („CBCG“).

Pružanje usluga na tržištu hartija od vrijednosti, koje Banka obavlja, uređeno je Zakonom o tržištu kapitala i podzakonskim aktima, Komisije za tržište kapitala. Banka obavlja i poslove platnog prometa, koji su uređeni Zakonom o platnom prometu, uključujući i pripadajuće podzakonske akte CBCG.

Banka obavlja i poslove zastupanja u osiguranju, koji su uređeni Zakonom o osiguranju i relevantnim podzakonskim aktom Agencije za nadzor osiguranja.

Banka podliježe kontroli i nadzoru CBCG, Komisije za tržište kapitala i Agencije za nadzor osiguranja.

Na 31.12.2024. godine, ukupan broj zaposlenih, radno angažovanih, u Banci je 283 (243 zaposlenih Banke i 40 ustupljenih), od čega su: 2 doktora nauka (0,72%), 13 magistara (4.59%), 140 sa visokom stručnom spremom (49.47%), 63 sa zvanjem bečelora (22,26%), 13 sa višom stručnom spremom (4,59%) i 52 sa srednjom stručnom spremom (18.37%).

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Organi Banke su:

- 1) skupština akcionara;
- 2) nadzorni odbor; i
- 3) upravni odbor.

Skupština akcionara

Skupština akcionara je najviši organ Banke.

Skupštinu akcionara Banke čine njeni akcionari, čije interese mogu zastupati i ovlašćeni punomoćnici.

U skladu sa članom 15b Zakona o preuzimanju akcionarskih društava:

- 1) Struktura kapitala Banke:
 - Akcijski kapital Banke iznosi 52.361.965, 61 EUR, a čini ga 10.241.148 komada običnih akcija koje glase na ime;
 - Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 5,1129 EUR;
 - Akcije su dematerijalizovane, neograničeno prenosive i glase na ime. Izvod iz registra kod Centralnog depozitarnog klirinškog društva AD Podgorica je jedini dokaz o vlasništvu nad akcijama;
 - Akcionar Banke, koji je vlasnik običnih akcija, ima slijedeća prava:
 1. pravo da prisustvuje sjedici skupštine akcionara,
 2. pravo upravljanja srazmjerno učešću u kapitalu ove klase akcija,
 3. pravo raspolaganja akcijama, saglasno pozitivnim propisima,
 4. pravo preče kupovine akcija novih emisija,
 5. pravo na besplatne akcije u slučaju povećanja akcijskog kapitala iz sredstava Banke, srazmjerno svom ulogu,
 6. pravo na dividendu, nakon raspodjele vlasnicima povlašćenih akcija, kada Skupština akcionara Banke odluči da se dividenda isplaćuje,
 7. pravo dostave, na lični zahtjev, kopije bilansa stanja i bilansa uspijeha, kao i izvještaja spoljnog revizora,

8. pravo uvida, trideset dana prije održavanja Skupštine akcionara, kao i na samoj Skupštini, u finansijske izvještaje uključujući i izvještaje spoljnog revizora,
9. pravo na srazmjernan dio imovine u slučaju likvidacije Banke i druga prava, saglasno pozitivnim propisima.
- 2) Ne postoje ograničenja prenosa akcija odnosno hartija od vrijednosti;
- 3) Značajno direktno i indirektno učešće u kapitalu (14 najvećih akcionara):

Akcionari	broj akcija	% od kapitala
CERERE SPA - TRST, ITALIJA	1.793.078	17.51%
GORGONI PAOLO	1.455.154	14.21%
GORGONI MARIO	1.379,584	13,47%
TODOROVIC MILJAN	663.398	6.48%
MONTINARI SIGILFREDO	503.973	4.92%
MONTINARI ANDREA	503.646	4.92%
MONTINARI DARIO	503.973	4.92%
MONTINARI PIERO	503.646	4.92%
GENMONT DOO TIVAT	401.840	3.92%
CERFIN DOO	396.070	3.87%
BALANCE AK DOO TIVAT	329.190	3.21%
KRUGGER DOO PODGORICA	276,511	2.70%
IBIS SRL	248.568	2.43%
TODOROVIC MILJAN NIKOLA	91.603	0.89%

- 4) Ne postoje hartije od vrijednosti koje daju posebna kontrolna prava;
- 5) Na sticanje akcija od strane zaposlenih, primjenjuju se pozitivni zakonski i drugi propisi;
- 6) Ne postoje ograničenja prava glasa, kao što su, ograničenja prava glasa vlasnika određenog procenta hartija od vrijednosti ili određenog broja akcija, rokovima za ostvarivanje prava glasa i sl.;
- 7) Ne postoji sporazum između akcionara sa kojima je emitent upoznat i koja mogu imati za posljedicu ograničenja prenosa hartije od vrijednosti i/ ili glasačkih prava;
- 8) Način imenovanja i razrješenja članova Upravnog odbora definisan je pozitivnim zakonskim i drugim propisima;
- 9) Ovlašćenja članova Upravnog odbora, definisana su pozitivnim zakonskim i drugim propisima;
- 10) Ne postoje značajni sporazumi u kojima je emitent ugovorna strana i koji proizvode pravno dejstvo, mijenjaju se ili okončavaju nakon preuzimanja emitenta po sprovođenju javne ponude za preuzimanje i njihovim pravnim dejstvima, osim ako su sporazumi po svojoj prirodi takvi da bi njihovo objavljivanje imalo značajne štetne posljedice po emitenta, pod uslovom da emitent nije izričito obavezan da objavi te podatke u skladu sa zakonom;
- 11) Članovi Upravnog odbora i pojedini direktori organizacionih dijelova Banke, imaju ugovorne klauzule u kojima se ugovara plaćanje nadoknade prestanka mandata, u visini od 6 (šest) do 18 (osamnaest) mjesečnih neto zarada.

Organi upravljanja Bankom su: a) Nadzorni odbor i b) Upravni odbor.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Članove Nadzornog odbora bira i imenuje Skupština akcionara Banke.

Struktura Nadzornog odbora i njegovih tijela:

Nadzorni odbor Banke:

- Sigilfredo Montinari, predsjednik
- Miljan Todorović, član
- Miljan Nikola Todorović, član
- Antonio Moniaci, član
- Mato Njavro, član

Tijela Nadzornog odbora:

Odbor za rizike:	Odbor za primanja:	Odbor za imenovanja:
▪ Antonio Moniaci, predsjednik ▪ Sigilfredo Montinari, član ▪ Mato Njavro, član	▪ Miljan Todorović, predsjednik ▪ Antonio Moniaci, član ▪ Mato Njavro, član	▪ Sigilfredo Montinari, predsjednik ▪ Antonio Moniaci, član ▪ Mato Njavro, član

Pored navedenih tijela Nadzornog odbora, Nadzorni odbor imenuje i razrješava Revizorski odbor koji ima 3 (tri) člana.

Članovi Revizorskog odbora:

- Draško Popović, predsjednik
- Vedrana Cicvarić, član
- Goran Knežević, član

Tokom 2024. godine, Nadzorni odbor Banke je odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti, u kontinuitetu nadzirao poslovanje Banke, te periodično razmatrao izvještaje o finansijskom stanju, poslovanju i rizicima. Takođe, redovno su razmatrani izvještaji stalnih tijela i kontrolnih funkcija.

Nadzorni odbor Banke je razmatrao i izvještaje o obavljenim kontrolama CBCG, te je pratio realizaciju mjera i preporuka koje se tiču unapređenja poslovanja.

Upravni odbor

Upravni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, podzakonskim aktima i Statutom Banke.

Članove Upravnog odbora bira i imenuje Nadzorni odbor Banke.

Upravni odbor Banke:

- Esad Zaimović, predsjednik
- Ana Golubović, član
- Jelena Vuletić, član
- Nikola Špadijer, član
- Nataša Lakić, član

Upravni odbor Banke održava sjednice, po potrebi, a najmanje jednom mjesečno. Tokom 2024. godine, Upravni odbor Banke je održao 33 sjednicu, na kojima je odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Upravni odbor vodi poslove Banke i vrši nadzor nad radom zaposlenih u Banci, na dnevnoj osnovi.

Upravni odbor Banke obezbjeđuje da Banka posluje u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje Banke, te da uspostavi i sprovodi pouzdan sistem upravljanja Bankom u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. Upravni odbor Banke periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje efikasnost sistema upravljanja Bankom, uključujući primjerenost postupaka i efikasnost kontrolnih funkcija, i o zaključcima obavještava nadzorni odbor, te preduzima adekvatne mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Upravni odbor Banke je razmatrao i izvještaje o obavljenim kontrolama CBCG, kao i izvještaje drugih nadzornih institucija.

PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Banka je uspostavila korporativno upravljanje u skladu sa zakonskom regulativom, propisima CBCG i najboljom praksom.

Umjesto tzv. monističkog (jednolinijskog) modela, po kojem postoji jedan organ koji ostvaruje funkciju nadzora i upravljanja (odbor direktora), Banka je uspostavila organizacionu strukturu u skladu sa odredbama Zakona o kreditnim institucijama, kojim je razvijen dualistički (dvolinijski) model upravljanja po kojem funkciju nadzora vrši nadzorni odbor, a funkciju upravljanja upravni odbor kreditne institucije, čime su jasnije razgraničene funkcije upravljanja i nadzora a upravljanje kreditnim institucijama obezbjeđuje na dnevnoj osnovi.

Cilj uspostavljenog korporativnog upravljanja je obezbjeđivanje transparentne organizacione strukture i podjele dužnosti i odgovornosti korporativnih organa i njihovih tijela, ostvarivanje efektivnog nadzora, funkcionisanje i kontrolnih funkcija, sa naglaskom na upravljanje rizicima, zaštitu imovine i reputacije Banke.

Skupština akcionara Banke

Akcionari Banke ostvaruju svoja prava na Skupštini akcionara Banke. Skupština akcionara Banke odlučuje o pitanjima koja su propisana Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Nadzorni odbor Banke saziva Skupštinu akcionara, a pravo sazivanja imaju i akcionari sa najmanje 5% učešća u akcionarskom kapitalu Banke, saglasno Zakonu o privrednim društvima i Statutu Banke.

Sazivanje Skupštine akcionara Banke, postupanje na Skupštini, kvorum, donošenje odluka i druga pitanja od značaja za rad Skupštine akcionara, utvrđuju se Zakonom o privrednim društvima, Statutom i internim aktima Banke.

Nadzorni i Upravni odbor

Obaveze i odgovornosti članova Nadzornog i Upravnog odbora Banke utvrđeni su Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Postupak imenovanja i razrješenja, odnosno opoziva članova Nadzornog odnosno Upravnog odbora Banke utvrđeni su Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Članove Nadzornog odbora Banke bira Skupština akcionara, uz prethodno izdato odobrenje od strane CBCG. Mandat članovima Nadzornog odbora Banke traje 4 godine i isti mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnim odlukama CBCG i internim aktima Banke. Članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke. Nadzorni odbor ima najmanje 5 (pet) a najviše 9 (devet) članova, od kojih su dvije petine nezavisni članovi, saglasno odredbama Zakona o privrednim društvima.

Nadzorni odbor Banke formirao je sljedeća stalna radna tijela:

- 1) odbor za imenovanja;
- 2) odbor za rizike, i
- 3) odbor za primanja.

Upravni odbor Banke

Upravni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje čije su nadležnosti utvrđene pozitivnim zakonskim i drugim propisima i Statutom Banke.

Upravni odbor Banke ima pet članova koji se imenuju od strane Nadzornog odbora na period od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan.

Članovi Upravnog odbora Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnom Odlukom CBCG i internim aktima Banke.

Budući da članovi Upravnog odbora Banke vode poslove Banke, na dnevnoj osnovi, odgovorni su i za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u poslovanju. Predsjednik Upravnog odbora zastupa Banku u skladu sa odlukama Skupštine akcionara, Nadzornog odbora i Upravnog odbora. Pri preduzimanju pravnih radnji i pravnih poslova u ime i za račun Banke Predsjednik Upravnog odbora mora obezbijediti potpis još jednog člana Upravnog odbora, po pravilu funkcionalno nadležnog, za predmetnu oblast poslovanja, odnosno drugog člana Upravnog odbora. Članovi Upravnog odbora moraju biti u radnom odnosu u Banci, sa punim radnim vremenom i moraju voditi poslove Banke sa teritorije Crne Gore.

Sistem unutrašnje kontrole i upravljanja rizikom u odnosu na postupak finansijskog izvještavanja

U cilju pouzdanosti i objektivnosti računovodstvenih iskaza i izvještaja uspostavljen je sistem unutrašnje kontrole na način da su internom organizacijom i procedurama definisane kontrolne tačke, pa se osigurava kontrola tačnosti i potpunosti podataka, kao i da sve promjene budu tačno proknjižene i da poslovne knjige budu ažurne i međusobno usaglašene.

U Banci su uspostavljeni kontrolni postupci i aktivnosti koji se odnose na obradu podataka, podjelu dužnost, sistem odobrenja i ovlašćenja i područje izvještavanja.

Procjena rizika finansijskog izvještavanja obavlja se putem analiza i upravljanja internim i eksternim rizicima kod pripreme realnih i objektivnih finansijskih izvještaja u skladu sa usvojenim internim aktima Banke. Interna revizija kontroliše funkcionisanje sistema internih kontrola i daje preporuke za unapređenje istih, u okviru revizija predviđenih godišnjim planom rada. Postojećim sistemom unutrašnjih kontrola Banka nastoji smanjiti mogućnost grešaka u finansijskom izvještavanju.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Kao članica Udruženja banaka Crne Gore, Privredne komore Crne Gore i Crnogorskog udruženja preduzetnika, Banka se pridržava ciljeva i smjernica kodeksa poslovnog ponašanja navedenih relevantnih organizacija i u njima sadržanih načela.

Banka je član Montenegroberze AD Podgorica.

Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori - Kodeks, koji je usvojio Odbor direktora Montenegroberze AD Podgorica, namijenjen akcionarskim društvima čiji su finansijski instrumenti uključeni na berzansku kotaciju, sadrži skup pravila i principa za unapređenje prakse korporativnog upravljanja, a implementacija se zasniva na principu "primijeni ili objasni", pa slijedi dodatno objašnjenje načina regulisanja pitanja sprječavanja i rješavanja korporativnih sukoba.

Naime, internim aktima Banke su regulisana pitanja sukoba interesa, uključujući i pitanja sprječavanja i rješavanja sukoba interesa zaposlenih. Dalje, Banka je, u skladu sa propisima koji regulišu tržište kapitala, uredila, pored ostalog, pitanja sprječavanja negativnog uticaja sukoba interesa prilikom pružanja investicionih i pomoćnih usluga, obavljanja investicionih aktivnosti, uzevši u obzir interese Banke, drugih lica i klijenata. Takođe, Politikom o sukobu interesa uređeno je sprječavanje i rješavanje sukoba interesa članova Upravnog odbora. Kako Upravni odbor Banke upravlja Bankom, to, po analogiji, podrazumijeva i da rješava pitanja eventualnih (korporativnih) sukoba koji mogu nastati između akcionara i Banke. Prethodno, naročito, iz razloga što je Upravni odbor Banke odgovoran za obezbjeđivanje poslovanja Banke, saglasno zakonu, drugim propisima i internim aktima Banke, pa, samim tim, i za svođenje štetnih posljedica po Banku na najmanju mjeru, a koje mogu nastati i iz odnosa Banke i njenih akcionara. Niti jedan akcionar Banke do sada nije bio u sukobu sa Bankom, niti je podnosio tužbu protiv Banke.

Na osnovu prethodno navedenog, u skladu sa odredbama člana 15 i 19 Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 i 152/22), članovi Upravnog odbora Banke izjavljuju da primjenjuju Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori, kao i kodekse poslovnog ponašanja relevantnih organizacija, čija je članica.

POLITIKA RAZNOVRSNOSTI I STRUKTURA ORGANA UPRAVLJANJA BANKE

Obuhvat ove Politike je zasnovan na principu proporcionalnosti, odnosno uzimajući u obzir:

- vrstu, obim i složenost poslova
- rizični profil i
- poslovnu strategiju Banke.

Uopšteno, u pogledu raznovrsnosti, politika Banke je zapošljavanje najboljih kandidata na radna mjesta ili pozicije, nezavisno od toga da li se radi o kandidatima muškog ili ženskog pola ili starosne dobi.

Istorijski gledano, Banka je imala raznoliku strukturu i značajan broj osoba ženskog pola na vodećim pozicijama, a već nekoliko godina i izjednačen broj direktora muškog i ženskog pola.

I dalje će ciljevi Banke biti da se prilikom izbora, pored jednakosti polova, u obzir uzima stručnost kandidata, širok opseg vještina i kompetencija, kao i dotadašnje iskustvo, kako bi bili zadovoljeni svi potrebni kriterijumi za raznovrsnost, i to ne samo u organima upravljanja, već i u Banci u cjelini, a istovremeno omogućila i zastupljenost različitih stavova, iskustva i nezavisnosti mišljenja kao podsticaj donošenju odluka i izvršavanju zadataka u cjelini.

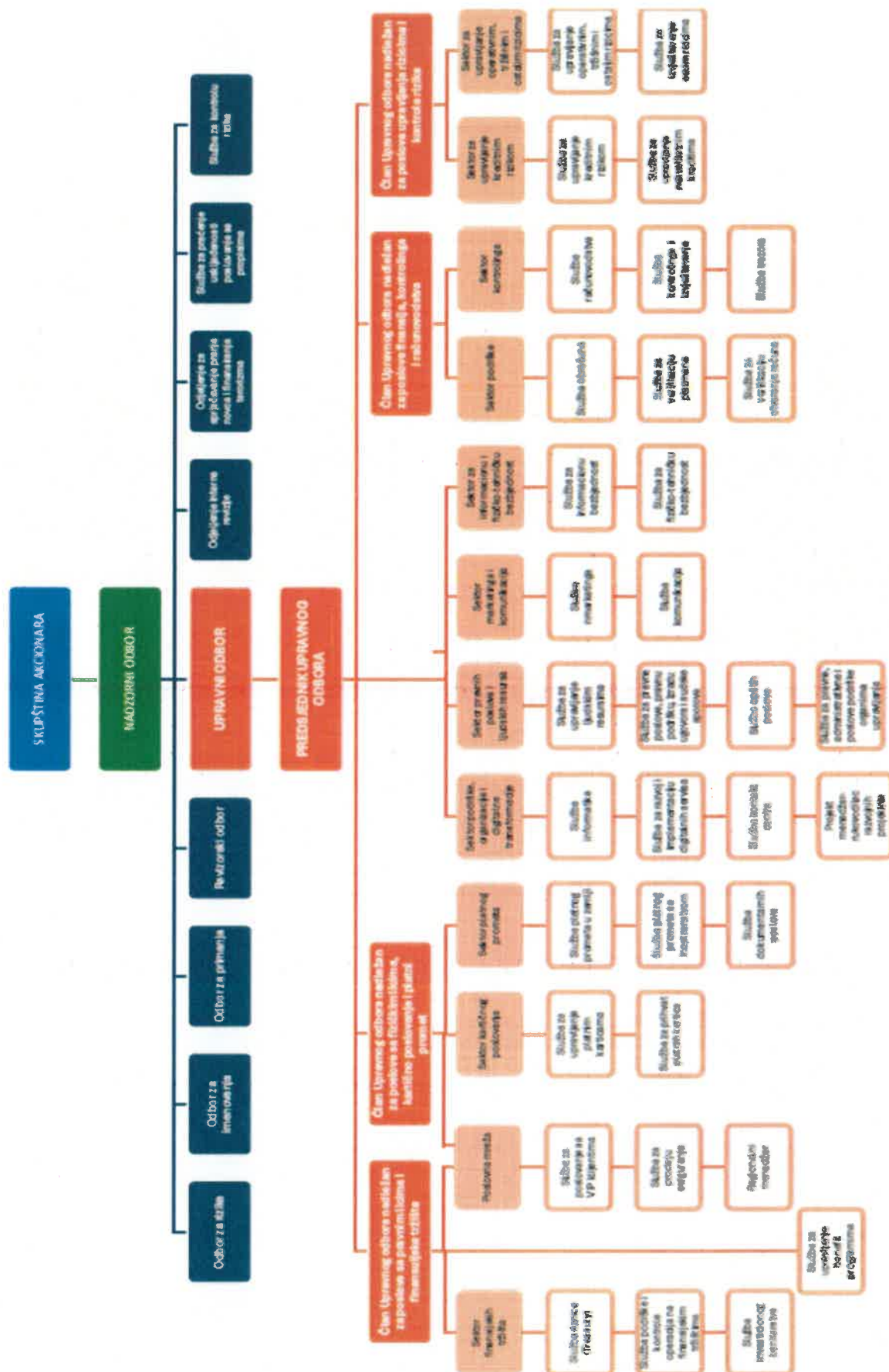
Struktura upravnog odbora Banke se definiše pozitivnim propisima, Statutom i drugim internim aktima Banke, kojim se obezbjeđuje da sastav upravnog odbora Banke u cjelini ima potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva, koji mu omogućava da nezavisno i samostalno vođenje poslova Banke i na taj način da uspostavi i sprovodi zakonito, sigurno i stabilno poslovanje Banke.

Nadležnost i odgovornost nadzornog odbora Banke i njegovih radnih tijela je određena pozitivnim propisima, Statutom i drugim internim aktima Banke, a struktura nadzornog odbora u pogledu raznovrsnosti, odn. ispunjenje kvantitativnog cilja za učešće manje zastupljenog pola, na nivou od najmanje jedne trećine, je u domenu akcionara Banke, pa usvajanjem ove Politike na Skupštini akcionara Banke, istovremeno akcionari preuzimaju obavezu u vezi sa ciljanom strukturom nadzornog odbora Banke.

RUKOVODSTVO BANKE

UPRAVNI ODBOR:	
▪ Esad Zaimović, predsjednik Upravnog odbora ▪ Nikola Špadijer, član Upravnog odbora za poslovanje sa fizičkim licima, kartično poslovanje i platni promet ▪ Ana Golubović, član Upravnog odbora za poslovanje sa pravnim licima i finansijska tržišta ▪ Jelena Vuletić, član Upravnog odbora za poslove upravljanja rizicima i kontrolu rizika ▪ Nataša Lakić, član Upravnog odbora za poslove finansija, kontrolinga i računovodstva	
KONTROLNE FUNKCIJE:	
ODJELJENJE INTERNE REVIZIJE	Veselin Ivanović, glavni interni revizor
SLUŽBA ZA PRAĆENJE USKLAĐENOSTI POSLOVANJA SA PROPISIMA (COMPLIANCE)	Danka Dragičević, direktor
SLUŽBA ZA KONTROLU RIZIKA	Goran Smolović, direktor
VIŠE RUKOVODSTVO:	
SEKTOR FINANSIJSKIH TRŽIŠTA	Gojko Maksimović, direktor
SEKTOR KARTIČNOG POSLOVANJA	Ivan Milatović, vd direktora
SEKTOR PLATNOG PROMETA	Milena Grupković, direktor
SEKTOR PODRŠKE ORGANIZACIJE I DIGITALNE TRANSFORMACIJA	Nikola Milović, direktor
SEKTOR PRAVNIH POSLOVA I LJUDSKIH RESURSA	Božo Đurašković, direktor
SEKTOR ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM	Milana Stevanović, direktor
SEKTOR ZA UPRAVLJANJE OPERATIVNI, TRŽIŠNIM I OSTALIM RIZICIMA	Nikola Pejović, direktor
SEKTOR KONTROLINGA	Mira Sekulić, direktor
SEKTOR PODRŠKE	Mirjana Marković, direktor
SEKTOR ZA INFORMACIONU I FIZIČKO-TEHNIČKU BEZBJEDNOST	Haris Dizadarević, direktor
SEKTOR MARKETINGA I KOMUNIKACIJA	Eva Ivanović, direktor
POSLOVNA MREŽA	Tamara Braunović, direktor
SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE BENEFIT PROGRAMIMA	Jelena Stojanović, direktor
ODJELJENJE ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA	Sanja Mijušković, Ovlašćeno lice

ORGANIZACIONA ŠEMA BANKE

II RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE

POSLOVNE OPERACIJE

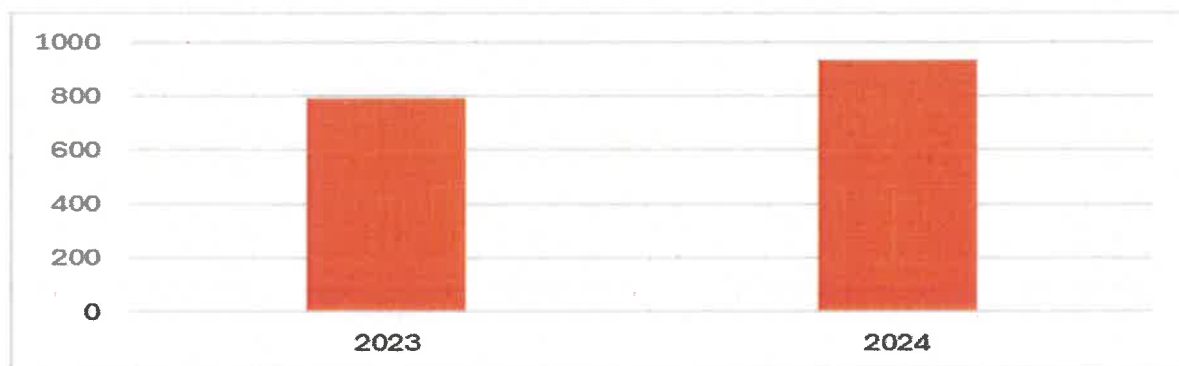
DEPOZITI

U 2024. godini je, u odnosu na 2023.godinu, ostvaren rast depozita od 17.95%, što pokazuje da je povjerenje građana i privrede u Banku, i pored visokog nivoa depozita i u prethodnoj godini, raslo i u 2024. godini, kao i prethodnih godina.

Stanje ukupnih depozita¹:

godina	Ukupni depoziti (u '000 EUR)	% promjene
2023	790.103	-
2024	931.956	17.95%

Grafički prikaz ukupnih depozita u '000.000 EUR:

Navedeni porast depozita je rezultat rasta broja klijenata, kao i porasta povjerenja u Banku. Zahvaljujući svim atributima koji karakterišu Banku, a to su prije svega sigurnost, profesionalnost i kvalitet ponude, prepoznati smo kao banka kojoj treba ukazati povjerenje, čime smo nastavili pozitivan trend porasta depozita.

Banka je održala adekvatnu strukturu depozita sa aspekta učešća oročenih i depozita po viđenju u ukupnim depozitima.

U ukupnim depozitima, učešće depozita pravnih lica je bilo 54.78% dok je učešće depozita fizičkih lica bilo 45.22%, što je prikazano na sledećem grafiku:

¹ Stanje depozita od klijenata i banaka ne uključuje obaveze za kamate i vremenska razgraničenja

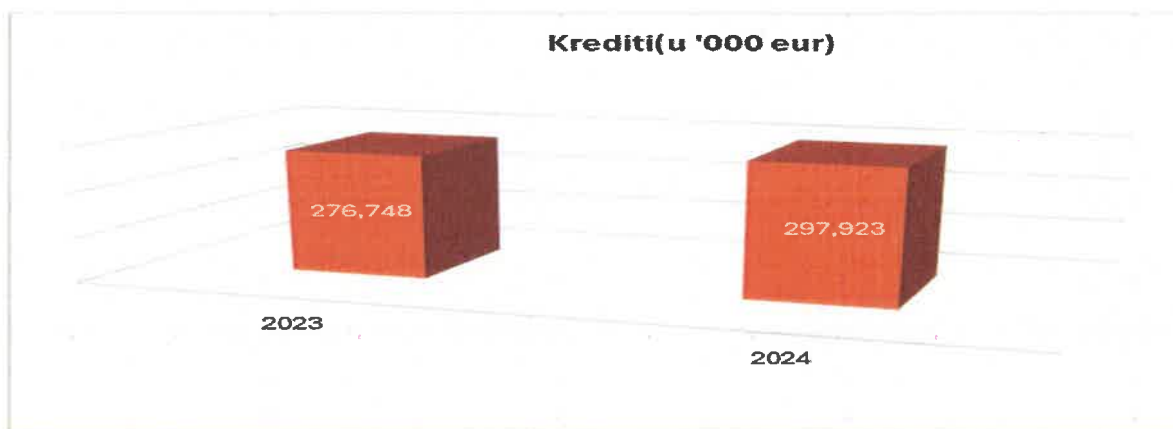
PLASMANI

Kao i prethodnih godina, i u 2024. godini, Banka je odobrila plasmane velikom broju novih klijenata. Kontinuirana podrška i dalji razvoj postojećih klijenata, je imperativ Banke i ključni fokus zaposlenih je uvijek na anticipiranju potreba, optimizaciji strukturiranja aranžmana i tarifa za postojeće klijente.

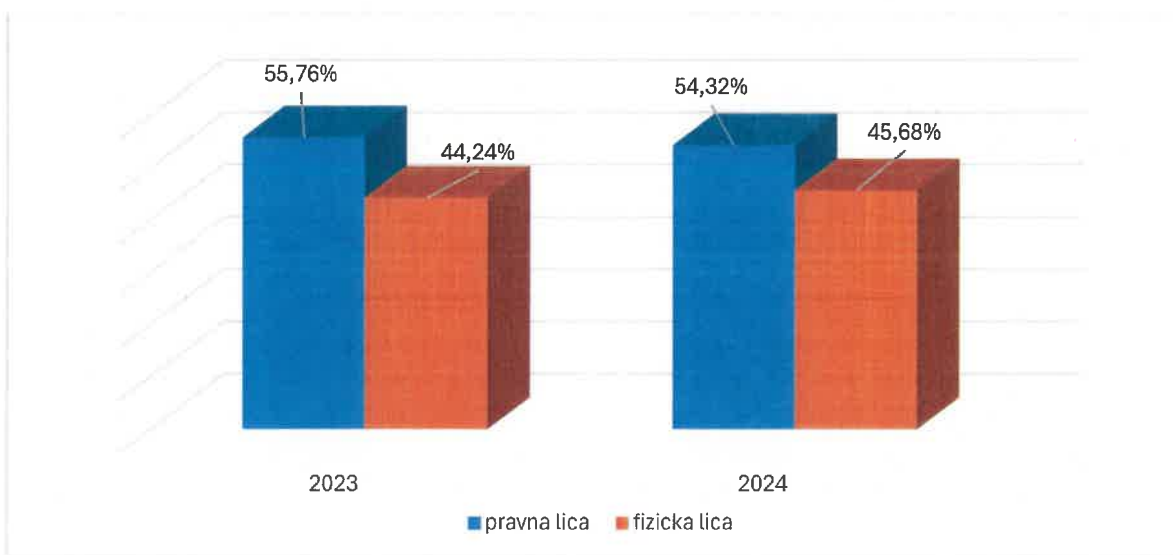
Jedna od prepoznatljivih karakteristika Banke je što klijentima, osim odobravanja plasmana istovremeno pruža savjetodavne usluge, a sve u cilju unaprijeđenja poslovanja i ostvarivanja boljih poslovnih rezultata kako Banke tako i njenih klijenata.

Stanje ukupnih kredita²:

Godina	Kredit (u '000 EUR)	% promjene
2023	276.748	-
2024	297.847	7.62%

U strukturi ukupnih kredita, krediti stanovništvu čine 45.68% dok je udio kredita pravnih lica 54.32% ukupnog kreditnog portfolija.

² Stanje ukupnih kredita predstavlja iznos bruto kredita plasiranih klijentima i bankama i ne uključuje potraživanja za kamate i vremenska razgraničenja

Banka je u 2024.godini nastavila sa optimizacijom portfolija za izdate garancije, vodeći računa o strukturi i namjeni garancija. Dosljedno tome, portfolio garancija je na kraju 2024.godine iznosio 80,2 miliona EUR.

U svojoj ponudi za pravna lica, Banka ima gotovinske kredite, revolving kredite, kredite za plaćanje obaveza dobavljačima, za refinansiranje obaveza kod drugih banaka, overdraft kredite, faktoring, kao i sve vrste garancija.

Banka, takođe, nudi širok spektar kredita za stanovništvo: gotovinske, namjenske, studentske, kredite za kupovinu automobila, za adaptaciju i izgradnju, za pomorce, overdraft kredite, limite za kupovinu na rate i dr., kao i sve vrste garancija.

RAZVOJ NOVIH PROIZVODA I USLUGA

Tokom 2024. godine, Banka je ostvarila značajan napredak u digitalizaciji i unapređenju svojih usluga, čime je povećana efikasnost, sigurnost i korisničko iskustvo. Uvođenjem novih tehnologija i prilagođavanjem globalnim standardima, Banka je dodatno osnažila svoje operativne kapacitete i konkurentnost na tržištu. Ključni projekti tokom godine obuhvatili su razvoj novih funkcionalnosti, unapređenje regulatorne usklađenosti i poboljšanje postojećih servisa, čime su korisnici dobili brže, sigurnije i intuitivnije usluge.

Projekat SPN/AML – Jačanje sistema upravljanja rizicima

Jedan od najvažnijih projekata u 2024. godini bio je unapređenje SPNFT (Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma) kapaciteta čija je svrha unapređenja upravljanja rizicima i osiguravanja regulatorne usklađenosti.

Realociranje data centra – Poboljšanje tehnološke infrastrukture

Radi povećanja sigurnosti i efikasnosti IT infrastrukture, Banka je uspješno realizovala projekat migracije opreme u One Data Centar. Nakon pažljive procjene opcija, odlučeno je da se kroz outsourcing omogući pristup vrhunskim sigurnosnim standardima i tehnološkim rješenjima. Novi data centar nudi unaprijeđene funkcionalnosti, uključujući neprekidno napajanje, poboljšano hlađenje, kontrolu pristupa, zaštitu od požara i napredni video nadzor. Ovim projektom osigurana je veća otpornost sistema na potencijalne incidente i unaprijeđeni su kapaciteti Banke za upravljanje poslovnim kontinuitetom.

Usklađivanje sa PSD2 direktivom – Sigurnost i otvoreno bankarstvo

Banka je nastavila proces regulatornog usklađivanja, a jedan od ključnih projekata bio je prilagođavanje poslovanja PSD2 direktivi. Ovim projektom poboljšana je sigurnost elektronskih transakcija i otvoreno bankarstvo, omogućavajući korisnicima veću kontrolu nad svojim finansijama.

Među ključnim komponentama ove inicijative ističu se:

- Uvođenje saglasnosti korisnika za pristup trećih lica njihovim računima (AISP) i potvrde plaćanja trgovaca (PISP).
- Implementacija snažne autentifikacije korisnika (SCA), što dodatno osigurava zaštitu podataka i minimizuje rizike od zloupotreba.
- Poboljšana transparentnost i mogućnost nadgledanja finansijskih tokova u realnom vremenu.

Korisnici su kroz ovaj projekat dobili lakši pristup svojim finansijama i bolju sigurnost, dok je Banka povećala konkurentnost i usklađenost sa evropskim standardima.

Digitalna banka – Prva faza transformacije

Jedan od strateških projekata Banke u okviru digitalizacije bio je razvoj digitalnog bankarstva, koji se odvija u fazama. Prva faza projekta "Digitalna banka" uspješno je završena i donijela niz poboljšanja korisničkog iskustva.

Ova faza obuhvatila je:

- Unaprijeđenje dizajna mobilnog i elektronskog bankarstva radi intuitivnijeg i jednostavnijeg korištenja.
- Poboljšanje postojećih usluga na osnovu korisničkih povratnih informacija.
- Uvođenje novih funkcionalnosti poput stalnih naredbi i biometrijske autentifikacije za brži i sigurniji pristup računima.

U narednom periodu, kroz drugu fazu projekta, planira se dalja digitalna transformacija koja uključuje:

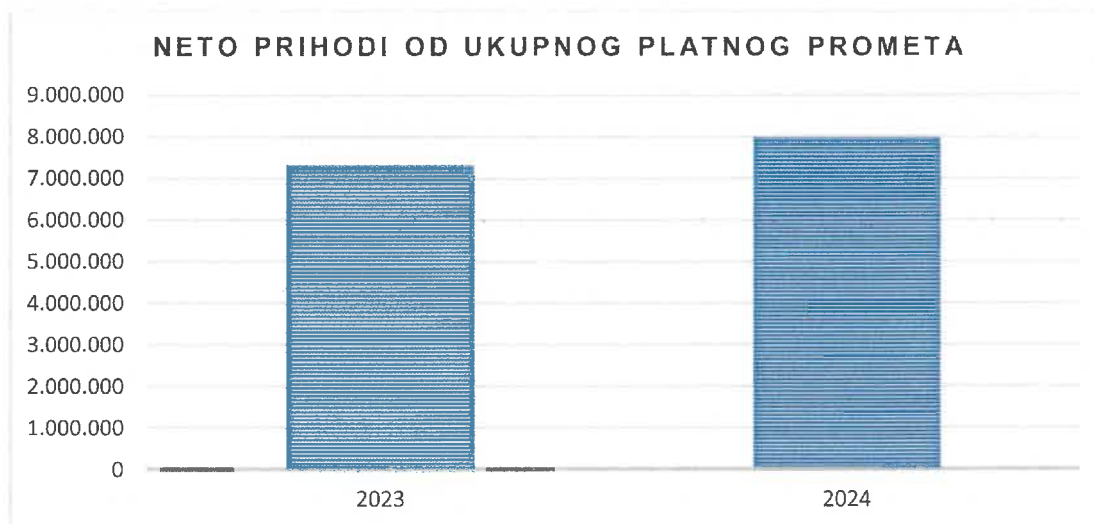
- Digitalni onboarding, omogućavajući korisnicima otvaranje računa online bez odlaska u filijalu.
- Online odobrenje kredita, pojednostavljajući proces apliciranja i odobravanja.
- Komunikaciju sa Bankom putem aplikacije, olakšavajući korisničku podršku i interakciju.
- Automatizovana slanja obavještenja korisnicima kroz aplikaciju, omogućavajući im da budu informisani u realnom vremenu.

Realizacijom ovih projekata Banka je značajno unaprijedila svoje poslovne procese, osiguravajući konkurentnost i pružajući korisnicima savremene i sigurne finansijske usluge.

PLATNI PROMET

Platni promet Banke u 2024. godini odlikuje prilagođavanje novim i značajnim regulativama, kao što je implementacija PSD2 direktive, što je rezultiralo poboljšanjima i izmjenama, kako u proceduralnom dijelu, tako i u unapređenju aplikativnih rješenja i doprinijelo poboljšanju sigurnosti i korisničkog iskustva klijenata Banke. Istovremeno, postignut je rast parametara koji definišu poslovanje ovog segmenta Banke, a postavljeni planovi u platnom prometu su postignuti.

Neto prihodi od ukupnog platnog prometa porasli su za 9,14% u odnosu na prethodnu godinu.

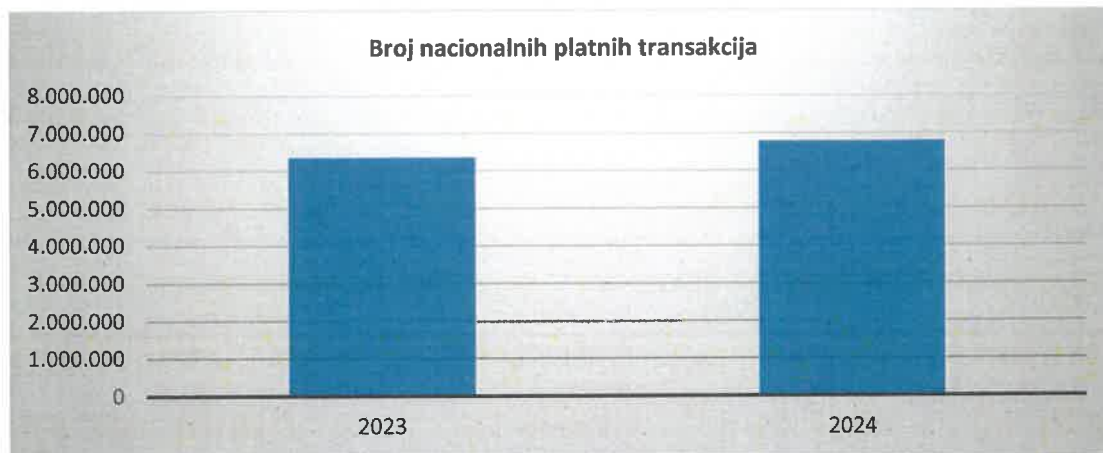
U strukturi neto prihoda od ukupnog platnog prometa 34% se odnosi na neto prihode od međunarodnog platnog prometa, a 66% na neto prihode od nacionalnog platnog prometa.

Nacionalni platni promet

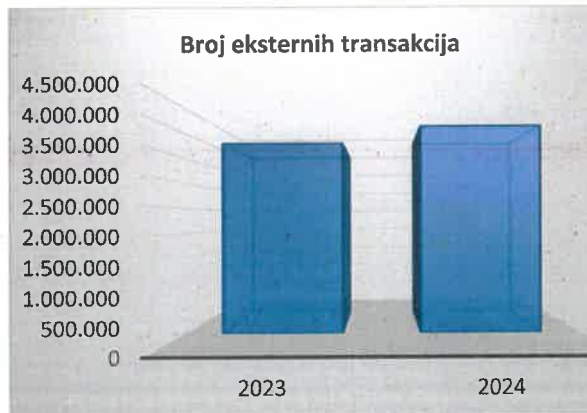
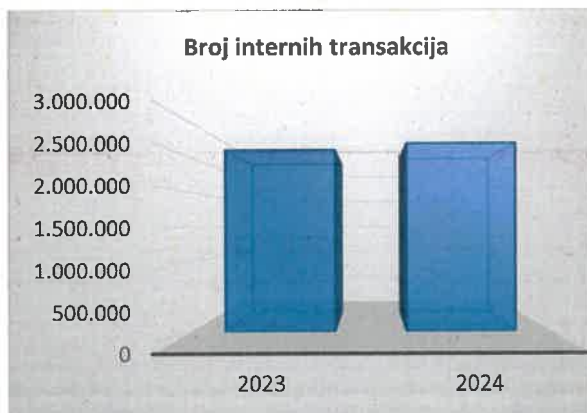
U protekloj godini, ovaj segment platnog prometa bilježi rast, kao nastavak trenda iz prethodnih godina. U skladu sa novom regulativom, unaprijedjena je, dopunjena i ažurirana podacima baza - Registar imalaca računa, kao i više drugih softverskih poboljšanja.

Ukupan broj transakcija u nacionalnom platnom prometu iznosio je cca 7 miliona, što predstavlja povećanje od 6,69% u odnosu na 2023. godinu. Pritom je broj gotovinskih transakcija iznosio cca 1 milion sto čini 16,57% od ukupnog broja transakcija.

Ukupan iznos priliva u nacionalnom platnom prometu je bio 6.062 miliona EUR, a ukupan iznos odliva 5.413 miliona EUR. Iznos gotovinskih naloga je bio 1.157 miliona EUR sto čini 10% od ukupnog iznosa svih transakcija i govori o padu trenda korišćenja gotovine u odnosu na prethodne periode.

Možemo naglasiti da je broj internih transakcija, u skladu sa opštim trendom, porastao za 3,68 % u odnosu na prethodnu godinu. Eksterne transakcije su takodje zabilježile porast od 8,75% u odnosu na 2023.

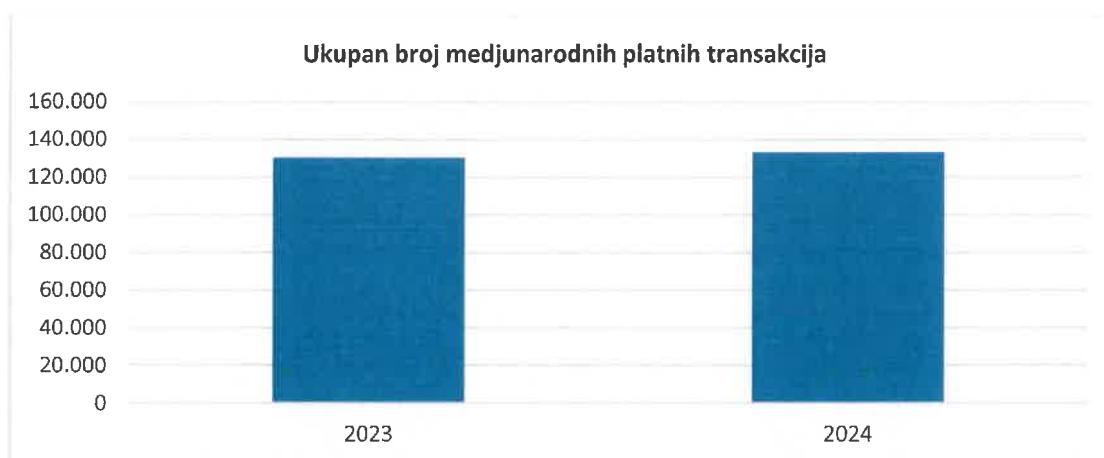
Novo aplikativno rješenje digitalne banke doprinijelo je značajnom porastu u broju elektronskih transakcija što znači da se nastavlja dobar trend i da se klijenti sve više okreću elektronskim aplikacijama i vrše plaćanja elektronskim platnim nalogima. Stoga je važno istaći da od ukupnog broja odlaznih transfera u papirnoj formi je inicirano 28%, a ostatak od 72% elektronskim putem – mHBklik, HBKlik i ATM.

Platni promet sa inostranstvom

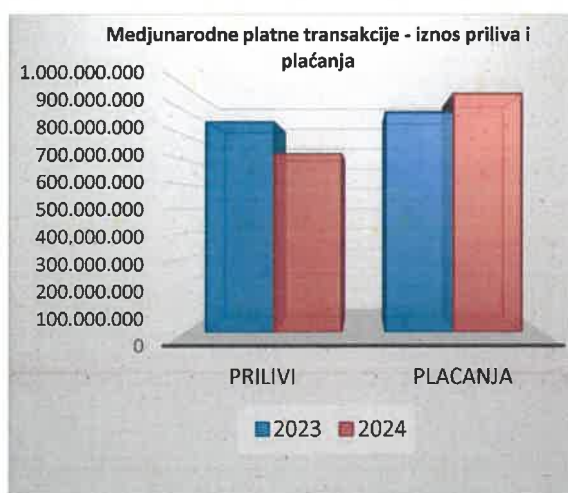
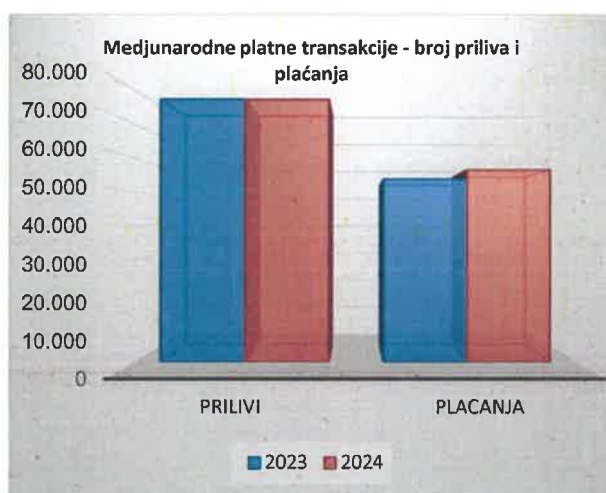
Ovaj segment poslovanja Banke tokom 2024. donosi stabilizaciju i plansko poslovanje, uz kontinuitet visokog broja i volumena, kako u plaćanjima, tako i u prilikima. Pritom su ispunjeni unaprijed utvrđeni targeti vezani za poslovanje preko korespondentnih banaka. U značajnoj mjeri su odradjene pripreme radnje za aplikaciju i izbor PSP-a za pristup SEPA Standard Credit Transfer platnoj šemi.

Povećanje broja i volumena transakcija s jedne strane, odnosno sve složeniji Compliance/AML/FT zahtjevi sa druge strane, a ponajviše značajno globalno povećanje eksternih prevara i nove, sofisticirane hakerske tehnike, zahtijevaju dodatne aktivnosti na poboljšanju i unapređenju određenih segmenata kontrole međunarodnih platnih transakcija, te je Banka implementirala SWIFT funkcionalnost Transaction Screening i pripremila za implementaciju dvije dodatne usluge - Proof of Value i PreValidation.

Na polju dokumentarnih poslova, Banka je u saradnji sa korespondentnim bankama i EBRD ostvarila standardno dobre rezultate i uspješno odgovorila potrebama klijenata.

Ukupan broj medjunarodnih platnih transakcija u 2024. je veći za 2,21% u odnosu na prethodnu godinu. Broj medjunarodnih plaćanja se povećao za 4,89% u odnosu na prethodnu godinu, dok je broj priliva na istom nivou.

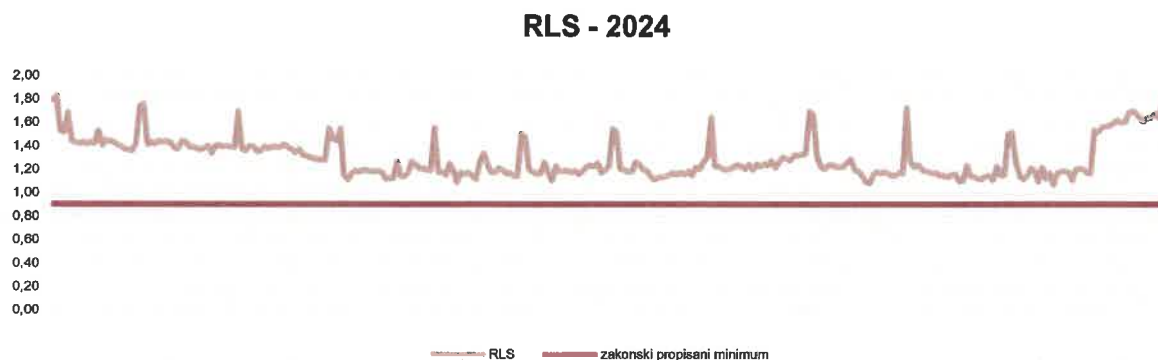

UPRAVLJANJE SREDSTVIMA

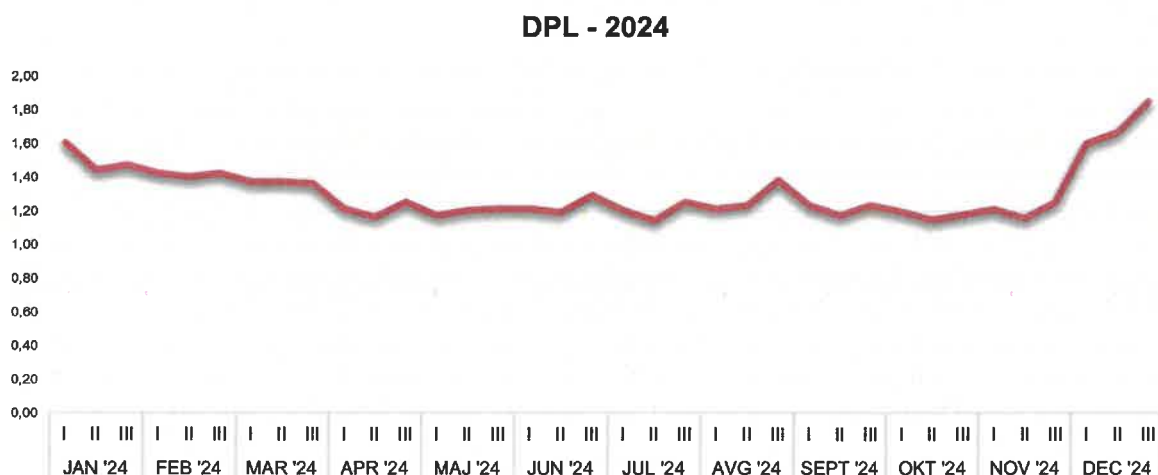
Obezbeđivanje optimalne likvidnosti je osnovni uslov za sigurno i efikasno poslovanje svake banke. Banka potrebnu likvidnost treba da obezbjedi racionalnim upravljanjem sredstvima i obavezama u cilju održavanja odgovarajućeg odnosa između likvidne aktive i ukupnih obaveza.

Služba riznice u okviru Sektora finansijskih tržišta je u 2024. godini racionalnim upravljanjem likvidnošću uspjela da održi nivo likvidnih sredstava kao i ukupnu likvidnu poziciju Banke na zadovoljavajućem nivou. Uz to je dnevnim, sedmičnim, dekadnim i mjesečnim planiranjima raspoloživih likvidnih sredstava vršila usklađivanje izvora sredstava sa plasmanima. Kroz saradnju sa ostalim sektorima i službama u Banci izvršena je adekvatna alokacija raspoloživih sredstava. Na taj način, Banka je bila u mogućnosti da redovno izvršava svoje obaveze prema kreditorima, kao i da izađe u susret svim zahtjevima klijenata u najkraćim mogućim rokovima.

Dnevni koeficijent likvidnosti, koji se računa po metodologiji koju je propisala CBCG, kretao se tokom cijele 2024. godine iznad zakonski propisanog minimuma od 0,90.

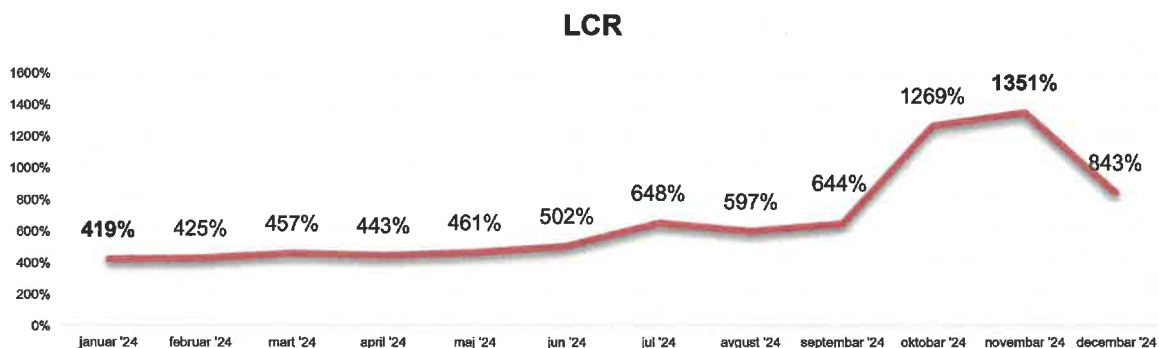

Takođe, dekadni koeficijent likvidnosti se kretao iznad zakonski propisanog minimuma od 1,00.

U cilju upravljanja likvidnošću na rok, Banka je redovno pratila pokazatelje strukturne likvidnosti kroz ročnu usklađenost finansijske aktive i pasive, pregled dospjeća većih depozita, kao i utvrđivanjem stabilnog dijela A-vista depozita po internom modelu i održavala istu u zadovoljavajućim okvirima.

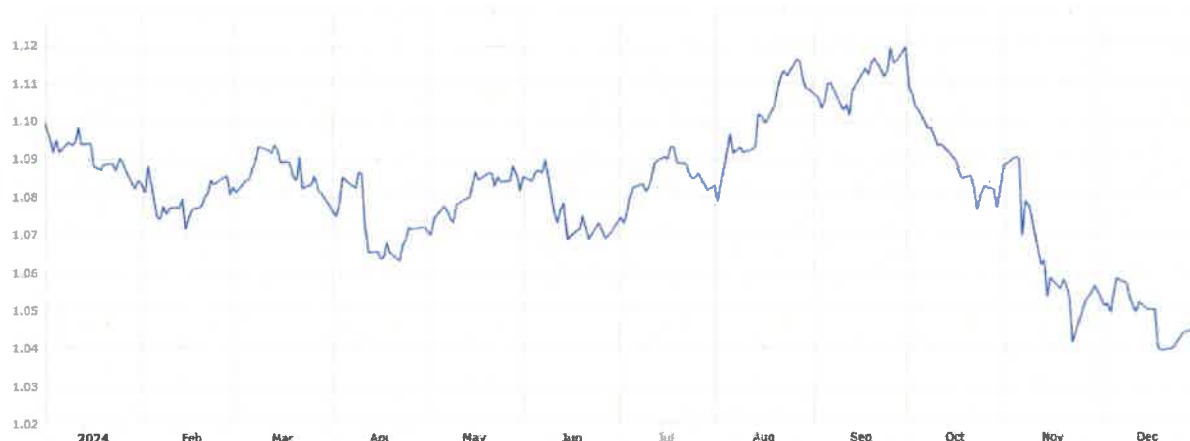
Tokom 2024. godine Banka je ostvarila visoke vrijednosti i po pitanju LCR koeficijenta. U skladu sa Regulativom CBCG minimalni iznos ovog koeficijenta iznosi 100%. Na kraju 2024. godine koeficijent je iznosio 843%. Visok nivo likvidne pokrivenosti rezultat je velikog broja hartija od vrijednosti koje zadovoljavaju potrebne kriterijume za svrstavanje u visoko likvidnu aktivu, kao i veliki broj depozita koji spadaju u kategoriju stabilnih depozita.

Banka je prepoznata kao jedna od najpouzdanijih i najlikvidnijih banaka u bankarskom sistemu Crne Gore. U prilog ovoj tvrdnji idu podaci koji pokazuju da je na kraju 2023. godine ukupni nivo depozita Banke iznosio cca 790 miliona EUR, a na kraju 2024. godine čak cca 930 miliona EUR. Viškovi likvidnih sredstava plasirani su u hartije od vrijednosti i u kratkoročne depozite u EUR i USD kod ino banaka. Nominalna vrijednost portfolija dužničkih hartija od vrijednosti na kraju 2024. godine iznosio je cca 406 miliona EUR. Kod oročavanja slobodnih novčanih sredstava ostvarena je saradnja sa osam banaka, a prosječan iznos koji je oročavan bio je cca 75 miliona EUR kumulativno.

U 2024. godini zabilježena su kolebanja valutnih kurseva, naročito valutnog para EUR/USD, koji ima najveći uticaj na izloženost Banke riziku promjene deviznog kursa. I u tim uslovima Služba riznice je uspjela da ostvari izuzetan rezultat po osnovu Prihoda od realizovanih kursnih razlika, što je rezultat adekvatnog upravljanja rizikom promjene deviznog kursa.

Na kraju 2024. godine ukupan prihod od kursnih razlika iznosio je cca 1,271 miliona EUR, što je imalo značajan uticaj i na konačni finansijski rezultat Banke.

INVESTICIONO BANKARSTVO

Crnogorsko tržište kapitala

Ukupan promet ostvaren na Montenegroberzi AD Podgorica u 2024. godini iznosio je cca 9.7 miliona EUR, što predstavlja pad od oko 21,16% u odnosu na ostvareni promet u 2023. godini. Tokom 2024. godine na crnogorskom tržištu kapitala zaključeno je 1.612 poslova, što predstavlja pad od oko 8% u odnosu na 2023. godinu.

Indeks MNSE10 (koji prati kretanje cijene 10 najlikvidnijih kompanija) je u protekloj godini ostvario rast od oko 2,09% dok je indeks MONEX u protekloj godini zabilježio rast od 5,46%.

Akcije Banke imaju 20% učešća u indeksu MNSE10.

Kretanje cijena akcija Hipotekarne banke u periodu od 01.01. - 31.12.2024. godine:

Posljednja cijena po akciji na kraju 2024. godine iznosila je 7,00 EUR (na datum 19.11.2024.), što predstavlja porast od 16,67% u poređenju sa posljednjom zabilježenom cijenom u 2023. godini (6,00 EUR na datum 6.12.2023.).

Tokom 2024. godine, Montenegroberza AD je imala šest aktivnih članova, od kojih su tri banke. Po ostvarenom prometu na Montenegroberzi AD, Banka se nalazi na prvom mjestu.

Brokerski i kastodi poslovi

Ukupan promet koji je Banka ostvarila na Montenegroberzi AD Podgorica u 2024. godini iznosio je 6.8 miliona EUR, što čini 35% ukupnog prometa. Posmatrajući realizovani promet, Banka je prva po učešću u ukupnom prometu ostvarenom na Montenegroberzi.

Struktura ostvarenog prometa Banke:

Tip hartije	Broj transakcija	Ostvareni promet u EUR
Akcije	286	5.633.766
Obveznice	10	1.146.000
UKUPNO	296	6.779.766

Ukupan promet u 2024. godini, ostvaren trgovanjem subordiniranim obveznicama HBO3 i HBO4 iznosio je 1.146.000 EUR, i to:

Naziv obveznice	Broj transakcija	Ostvareni promet u EUR
HBO3	2	210.000
HBO4	8	936.000
UKUPNO	10	1.146.000

Promet na inostranom tržištu koji je ostvarila Banka za račun klijenata u 2024. godini iznosio je cca 900 miliona EUR. Najveći dio navedenih transakcija se odnosi na OTC transakcije obveznicama.

Pregled zaključenih transakcija na međunarodnom tržištu u 2024. godini za račun klijenata:

Ukupan broj izvršenih transakcija:	976
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (EUR):	368.933.000
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (USD):	529.064.000

Na dan 31.12.2024. godine klijenti Banke držali su na kastodi računima cca 365 miliona EUR vrijednosti HoV, što je za oko 15% veći iznos u odnosu na kraj 2023. godine, čime je Banka zadržala poziciju lidera u oblasti kastodi poslovanja u Crnoj Gori.

III IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uopšteno govoreći, proces upravljanja rizicima podrazumijeva: identifikovanje, mjerenje, praćenje, kontrolu i izvještavanje o rizicima. U okviru organizacionih djelova zaduženih za upravljanje rizicima se razvijaju politike i procedure za upravljanje rizicima, kao i metodologije i postupci za njihovo mjerenje. Uspostavljanje sveobuhvatnog okvira za upravljanje rizicima kao i afirmacija kulture upravljanja rizicima u opštoj korporativnoj kulturi Banke neophodan je preduslov za dugoročan uspjeh svake bankarske strategije.

Ovaj proces integrisan je u okvir korporativnog upravljanja Banke i zasnovan je na modelu „tri linije odbrane“ - „prva linija odbrane“ su poslovne linije Banke, gdje nastaje rizik povezan sa proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima; „druga linija odbrane“ čine organizacioni djelovi Banke zaduženi za upravljanje i kontrolu rizika – Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, Sektor za upravljanje operativnim, tržišnim i ostalim rizicima i Služba za kontrolu rizika. „Treća linija odbrane“ su interna revizija, nezavisni spoljni revizor, a može podrazumijevati i eksterne nezavisne kvalifikovane subjekte.

U okviru upravljanja rizicima okvir se uspostavlja politikama i procedurama vezanim za upravljanje rizicima, kao i izradi potrebnih metodologija. Izvještavanje u okviru pojedinih sektora se vrši na nedjeljnom, mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou, a o aktivnostima informiše se Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Upravni odbor, Odbor za nefinansijske rizike, Nadzorni odbor, Odbor za rizike, kao i druga relevantna tijela.

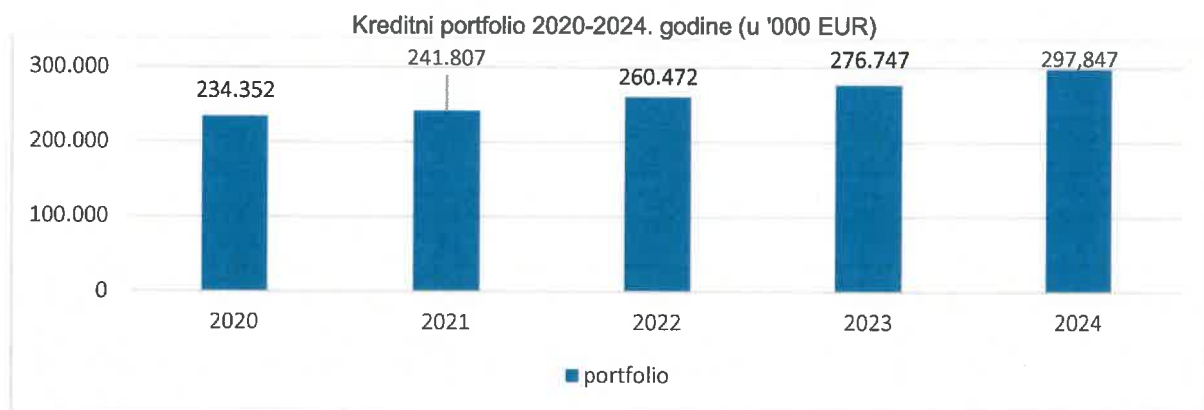
Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju su: kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik kamatne stope iz bankarske knjige, tržišni rizici i operativni rizik.

Kreditni rizik

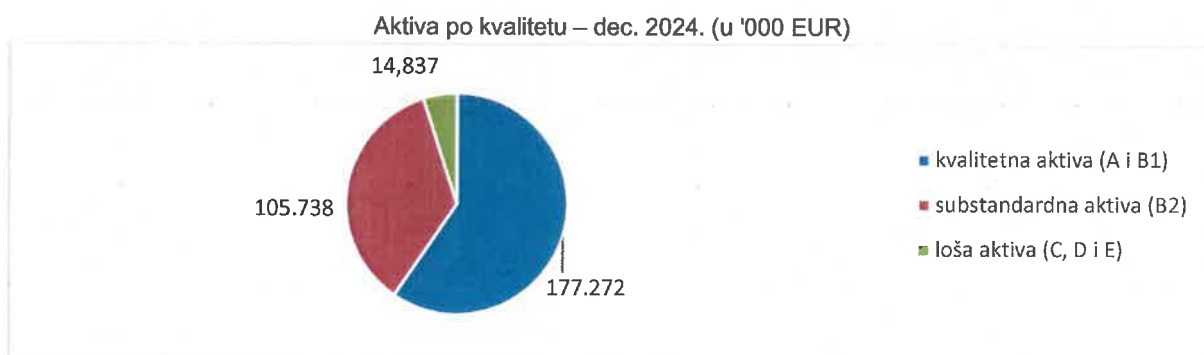
Upravljanje kreditnim rizikom predstavlja ključnu komponentu sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima. Kreditnim rizikom se upravlja na individualnom nivou (nivou pojedinačnog kreditnog plasmana) kao i na portfoliju nivou.

U narednim tabelama iznos kreditnog portfolija se sastoji od potraživanja za glavnicu kredita plasiranih klijentima i bankama i potraživanja za pale garancije.

Kreditni portfolio Banke je na kraju decembra 2024. godine u odnosu na kraj decembra 2023. veći za 7,62%.

Od ukupnog portfolija Banke, na kvalitetnu aktivu (A i B1) odnosi se 59,52%, na substandardnu (B2) 35,5% i na lošu aktivu (C, D i E) se odnosi 4,98%.

Kao osnovni indikatori kreditnog rizika mogu se izdvojiti: procenat rezervacija za procijenjene i potencijalne kreditne gubitke, procenat ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, kašnjenja u otplati kredita, učešće nekvalitetne aktive u ukupnom portfoliju (NPL %).

- Izdvojene rezervacije (CBCG) za kreditne gubitke na dan 31.12.2024. godine činile su 4,90% portfolija ili 14.597.159 EUR. Ako izvršimo poređenje u odnosu na kraj 2023. godine, rezervacije su se smanjile za 16,10% ili 2.801.150 EUR.

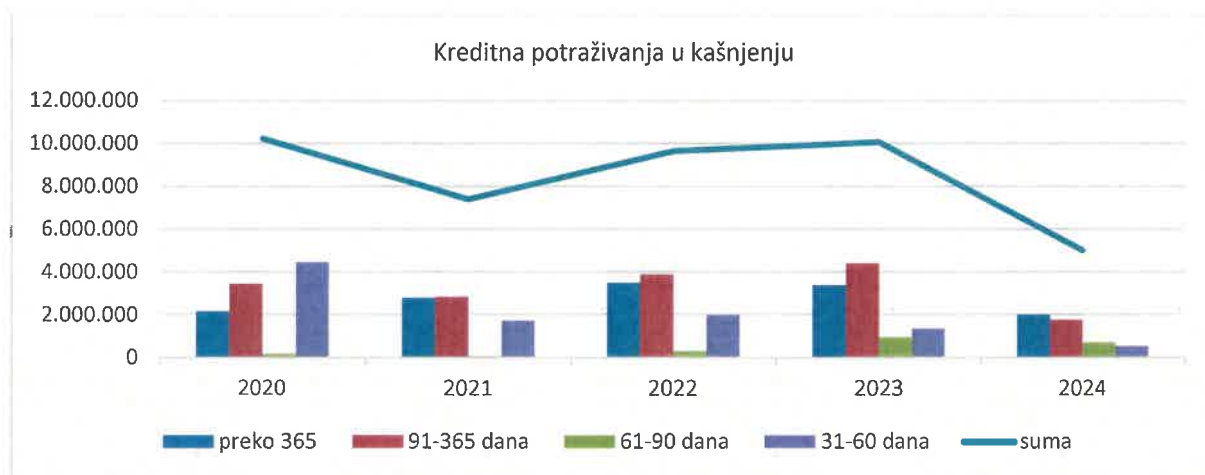
Portfolio / rezervacije po CBCG					
	31.12.2023.	31.03.2024.	30.06.2024.	30.09.2024.	31.12.2024.
Portfolio	276.747.161	290.608.572	301.663.145	288.843.339	297.847.030
Rezervacije	17.398.310	17.309.880	17.642.486	17.745.530	14.597.159
Rezervacije (%)	6,29%	5,96%	5,85%	6,14%	4,90%

- Ispravke vrijednosti za očekivane gubitke na 31.12.2024. godine su iznosile 17.177.449 EUR tj. 5,77% portfolija. U odnosu na kraj 2023. godine, ispravke vrijednosti su se povećale za 218.440 EUR ili 1,29%.

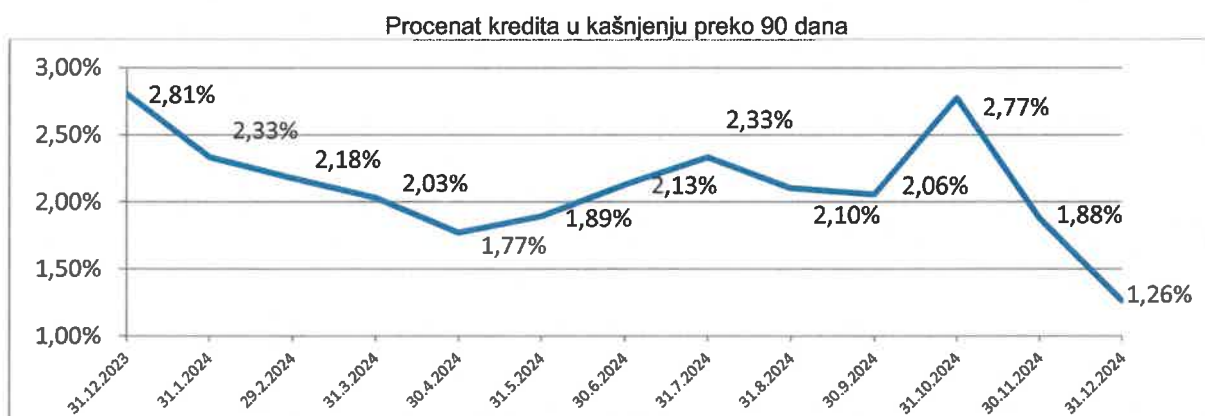
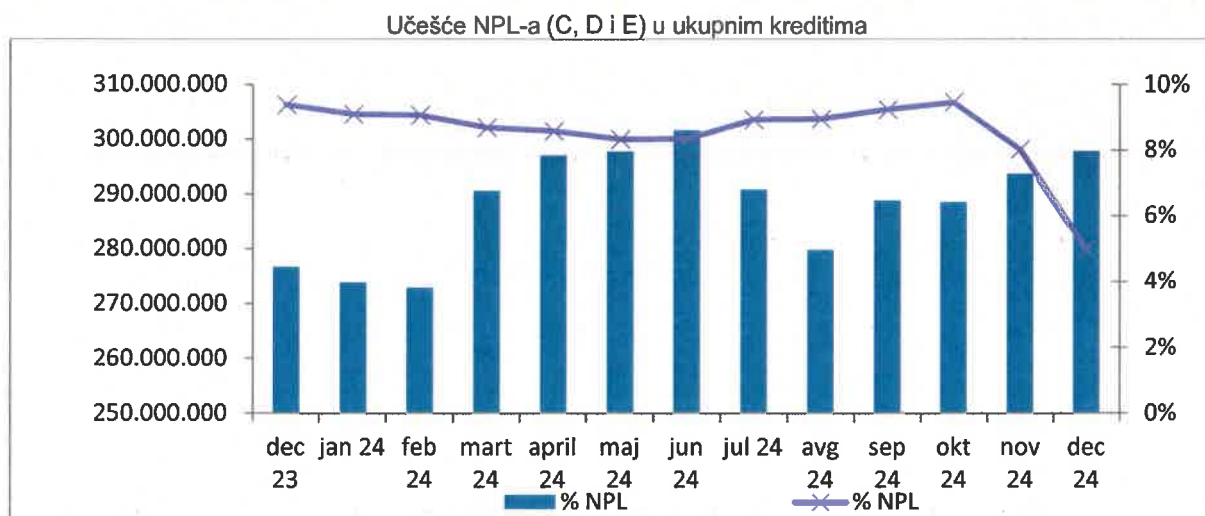
Portfolio / ispravke vrijednosti po internoj metodologiji (modelu)					
	31.12.2023.	31.03.2024.	30.06.2024.	30.09.2024.	31.12.2024.
Portfolio	276.747.161	290.608.572	301.663.145	288.843.339	297.847.030
Ispravke vrijednosti	16.959.009	17.987.117	18.662.752	18.940.357	17.177.449
Ispravke vrijednosti (%)	6,13%	6,19%	6,19%	6,56%	5,77%

Kašnjenje u otplati kredita:

- Iznos kredita sa kašnjenjem u otplati preko 30 dana, na dan 31.12.2024. godine iznosio je 5.004.379 EUR ili 1,68% ukupnog portfolija Banke, dok su na 31.12.2023. godine iznosili 10.057.779 EUR ili 3,63% ukupnog portfolija Banke.
- Iznos kredita sa kašnjenjem u otplati preko 90 dana na 31.12.2024. godine iznosio je 3.763.120 EUR ili 1,26% portfolija Banke, dok su na 31.12.2023. godine iznosili 7.768.738 EUR ili 2,81% ukupnog portfolija Banke.

NPL prema bonitetnim grupama (C, D i E) na kraju decembra 2024. godine iznosio je 14.837.097 EUR ili 4,98% portfolija, dok je na kraju decembra 2023. godine iznosio 25.974.264 EUR, odnosno 9,39% portfolija.

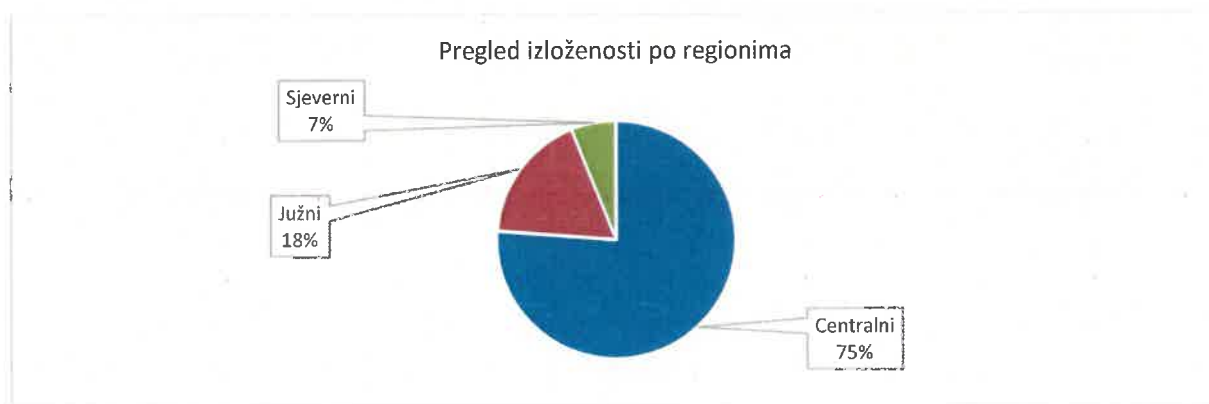

U tabeli u nastavku prikazana je struktura kreditnog portfolija prema djelatnostima na 31.12.2024. godine. Najveće učešće u kreditnom portfoliju bilo je prema sektoru trgovine i iznosilo je 15,39% portfolija, dok je učešće izloženosti prema fizičkim licima iznosilo 42,59%.

Struktura portfolija po sektorima privrede na 31.12.2024. (u '000 EUR)

Sektor	Iznos kredita	% portfolija	Limit
Fizička lica	126.852	42,59%	45%
Trgovina na veliko i na malo i popravka motornih vozila i motocikla	45.853	15,39%	40%
Građevinarstvo	29.405	9,87%	40%
Usluge pružanja smještaja i ishrane	20.738	6,96%	40%
Nerezidenti	14.322	4,81%	40%
Prerađivačka industrija	12.499	4,20%	40%
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	11.798	3,96%	40%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	10.911	3,66%	40%
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	4.773	1,60%	40%
Informisanje i komunikacije	3.528	1,18%	40%
Saobraćaj i skladištenje	3.470	1,17%	40%
Poslovanje nekretninama	3.203	1,08%	40%
Vađenje rude i kamena	3.179	1,07%	40%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2.397	0,80%	40%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.919	0,64%	40%
Snabdijevanje električnom energijom	1.124	0,38%	40%
Ostale uslužne djelatnosti	865	0,29%	40%
Snabdijevanje vodom	583	0,20%	40%
Zdravstvo i socijalna zaštita	292	0,10%	40%
Obrazovanje	136	0,05%	40%
Ukupno	297.847		

U grafiku u nastavku prikazana je izloženost Banke prema regionima u decembru 2024. godine.

Obveznički portfolio Banke na dan 31.12.2024. godine iznosi 405,86 miliona EUR, čija je struktura prema klasifikacionim grupama prikazana u sledećoj tabeli:

Klasifikacija	Iznos (000)	Procenat portfolija
A	380.286	93.70%
B1	21.542	5.31%
B2	1.000	0.25%
C1	2.074	0.51%
C2	0	0.00%
D	0	0.00%
E	957	0.24%
Ukupno	405.860	100.00%

Struktura obvezničkog portfolija prema geografskoj lokaciji:

Država	Iznos
Crna Gora	95,810
Supranacionalne organizacije	82,282
Francuska	33,479
Italija	20,957
Španija	16,000
Hrvatska	15,800
Austrija	12,000
Poljska	9,979
Njemačka	9,579
Rumunija	9,557

Sjeverna Makedonija	9,000
Mađarska	7,813
Češka	7,400
Belgija	7,000
Letonija	6,000
Litvanija	5,500
Slovačka	5,425
Finska	5,000
Portugal	5,000
Holandija	4,724
Bugarska	3,800
Čile	3,000
Rusija	2,957
Srbija	2,957
Švedska	2,900
Japan	2,457
Koreja	2,000
Sjedinjene Američke Države	2,000
Danska	1,957
Turska	1,649
Grčka	1,500
Katar	1,436
Luksemburg	1,287
Andora	1,000
Austrija	1,000
Irska	1,000
Njemacka	1,000
Sjedinjene Meksičke Države	1,000
Ujedinjeno Kraljevstvo	1,000
Maroko	600
Meksiko	574
Gruzija	479
Ukupno	405,861

Tržišni rizik

U okviru tržišnih rizika, Banka analizira sledeće rizike: rizik kamatne stope iz bankarske knjige, devizni rizik i pozicijski rizik.

Rizik kamatne stope iz bankarske knjige predstavlja potencijalni negativan uticaj promjena kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala (EVE) i neto kamatne prilhode Banke.

Prilikom izračuna uticaja promjene kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala putem gap analize, razmatran je uticaj u šest scenarija promjene kamatnih stopa:

- paralelni šok rasta;
- paralelni šok pada;
- šok nakošenja (eng. steepener), kratkoročne stope padaju, a dugoročne rastu;
- šok izravnjanja (eng. flattener), kratkoročne stope rastu, a dugoročne padaju;
- šok rasta kratkoročnih kamatnih stopa;
- šok pada kratkoročnih kamatnih stopa.

Najveći uticaj na ekonomsku vrijednost kapitala paralelni šok pada kamatnih stopa u kojem dolazi do promjene ekonomske vrijednosti kapitala u iznosu od 10,10%. Navedena vrijednost je znatno iznad zakonski propisanog limita od 20%.

Uticaj paralelnog rasta kamatnih stopa od 200 bp na neto prilhode od kamata iznosi -5,19 hiljada EUR.

Devizni rizik nema značajnijeg uticaja na ukupan rizični profil Banke. U tabeli je prikazana neto otvorena devizna pozicija po pojedinačnim valutama na dan 31.12.2024. godine

Devizna pozicija – 31. decembar 2024. (konvertovano u EUR)

Deviza	Aktiva	Obaveze	Neto pozicija
AUD	29.491	-24.353	5.138
CAD	18.849	-9.066	9.783
DKK	11.106	-925	10.181
JPY	0	0	0

KWD	0	0	0
NOK	810	0	810
SEK	0	-309	-309
CHF	3.273.768	-3.249.194	24.574
GBP	1.685.387	-1.568.915	116.472
USD	25.509.668	-23.951.902	1.557.766

Pozicijski rizik

Pozicijski rizik predstavlja rizik gubitaka uslijed promjene cijena finansijskih instrumenata. Na dan 31.12.2024. godine Banka nije imala pozicije u trgovačkoj knjizi.

Rizik likvidnosti

S obzirom na strateška opredjeljenja Banke održavanje visokog nivoa likvidnosti predstavlja imperativ u procesu upravljanja ovim rizikom. Reputacija visoko likvidne banke posebno je od značaja za obezbjeđenje rasta poslovanja kroz rast depozita stanovništva i privrede.

Mjerenje i praćenje rizika likvidnosti vrši se:

- Projektovanjem i praćenjem novčanih tokova;
- Mjerenjem i praćenjem koncentracije depozita i drugih izvora finansiranja;
- Mjerenje i praćenje pokazatelja likvidnosti;
- Uspostavljanjem, praćenjem i održavanjem adekvatne ročne usklađenosti sredstava i izvora sredstava;
- Stres testiranjem;
- Mjerenjem, praćenjem i procjenom stabilnosti depozita;
- Praćenjem potencijalnih obaveza evidentiranih u vanbilansu Banke;
- Korišćenjem finansijskih instrumenata za uspostavljanje adekvatne kompozicije sredstava i izvora sredstava;
- Utvrđivanjem i praćenjem ostalih pokazatelja rizika likvidnosti.

Jedan od načina upravljanja rizikom likvidnosti predstavlja upravljanje ročnom strukturom sredstava i obaveza Banke. Ročna usklađenost finansijske aktive i obaveza utvrđuje se prema ugovorenom i očekivanom dospjeću, pri čemu se kod očekivanog dospjeća vrši metodološko usklađivanje novčanih tokova. Banka u svim zonama dospjeća ima pozitivan *gap* očekivanih novčanih tokova.

Ročna usklađenost finansijske aktive i obaveza na dan 31.12.2024. godine. (prema očekivanom dospjeću)*:

I	Finansijska aktiva u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina
1.	Novčana sredstva, računi depozita kod centralnih banaka i potraživanja od banaka	251,351	0	0	0	0	0	22,687	0
1.a	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	228,664							
1.b	Sredstva izdvojene obavezne rezerve	22,687						22,687	
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	116,027	17,888	28,088	77,756	136,029	95,299	276,146	45,733
2.a	potraživanja od banaka (sredstva kod banaka)	107,347							
2.c	kreditni bankama	0	0	0	0	3,500	8,000	0	0
2.d	kreditni klijentima	5,030	315	2,332	25,370	26,992	67,752	132,823	25,732
2.e	hartije od vrijednosti	0	17,600	26,000	53,500	107,489	23,987	156,327	20,957
2.f	ostala finansijska sredstva								3,323
2.g	kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti	3,650	-27	-244	-1,114	-1,952	-4,440	-13,004	-4,279
3.	FVOCI	0	0	0	0	0	0	0	6,817
3.e	hartije od vrijednosti								6,817
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika								
7.	Ostala sredstva	2,611							
	Ukupno :	366,339	17,915	28,332	78,870	137,981	99,739	311,837	56,829
II	Finansijske obaveze u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina
1.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	57,220	27,776	43,772	75,236	136,027	209,560	387,094	15,815
1.a	depoziti banaka i centralnih banaka	36,170	0	0	0	0	10	15	0
1.b	depoziti klijenata	20,361	23,270	43,631	75,197	135,556	208,771	376,581	12,392
1.d	kreditni klijenata, koji nijesu banke	231	4,500	2	2	360	504	9,762	3,384

1.f	ostale finansijske obaveze	447							
1.g	kamate i vremenska razgraničenja	11	6	139	37	111	275	736	39
2.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Subordinisani dug	0	288	0	0	0	0	12,983	0
5.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite								
6.	Ostale obaveze	18,461							6,569
	Ukupno :	75,670	28,058	43,633	75,199	135,916	209,285	399,341	22,345
III	RAZLIKA :	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina
1.	Gap dospeljeća I-II	290,669	-10,143	-15,301	3,671	2,065	-109,546	-87,504	34,484
2.	Kumulativni Gap	290,669	280,526	265,225	268,896	270,961	161,415	73,911	108,395
	% od ukupnog izvora sredstava	29.40%	28.40%	26.80%	27.20%	27.40%	16.30%	7.50%	11.00%

* Prikazani izvještaj o ročnoj usklađenosti rađen je po metodologiji Centralne banke Crne Gore gdje se pozicije izvještaja 'kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti' oduzimaju od ukupne sume, pri čemu se ispravke vrijednosti prikazuju u negativnom iznosu.

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja vjerovatnoću ostvarenja gubitka za Banku, usled neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, uključujući i neadekvatnu informacionu tehnologiju, zbog angažovanja lica izvan Banke za obavljanje određenih poslova za Banku, slabosti ili propusta u izvršavanju poslova ili internih procesa, rada zaposlenih, protivpravnih radnji i eksternih događaja, koji mogu Banku izložiti riziku.

Upravljanje operativnim rizicima regulisano je internim aktima Banke, kao i aktima CBCG. Banka svakodnevno identifikuje događaje koji su nastali usled izloženosti operativnim rizicima. O identifikovanim rizicima, nastalim gubicima, kao i mjerama koje je potrebno preduzeti u cilju rešavanja identifikovanih problema izvještavaju se Upravni odbor i Odbor za nefinansijske rizike. U dijelu upravljanja operativnim rizikom konstantno se primjenjuje unaprijeđenje postojećih procesa, i to u najvećem dijelu vezano za edukaciju zaposlenih o važnosti identifikacije i prijavljivanja događaja vezano za operativne rizike, zatim unaprijeđenja u identifikaciji i procjeni operativnih rizika u okviru procesa samoprocjene, u oblasti novih proizvoda, procesa i sistema i prilikom eksternalizacije poslovnih aktivnosti.

Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je uspostavljanje efikasnog i efektivnog sistema upravljanja operativnim rizicima, polazeći od brojnih faktora rizika kojima je Banka izložena u obavljanju svojih aktivnosti, uključujući obim, sofisticiranost, prirodu i kompleksnost aktivnosti Banke a kojim se obezbjeđuje:

- identifikovanje postojećih izvora operativnih rizika i izvora operativnih rizika koji mogu nastati uvođenjem novih proizvoda, sistema ili aktivnosti;
- mjerenje operativnog rizika, tačnom i blagovremenom procjenom tog rizika;
- praćenje operativnih rizika analizama stanja, promjena i trendova izloženosti tom riziku;
- kontrolisanje operativnih rizika kroz održavanje tog rizika na nivou prihvatljivom za Banku, njegovo smanjenje ili potpuno eliminisanje;
- definisanje ovlašćenja i odgovornosti u procesu uspostavljanja sistema upravljanja operativnim rizikom;
- sistem izvještavanja i informisanja.

Operativnim rizikom se upravlja decentralizovano tako da su organizacione jedinice kod kojih postoji operativni rizik odgovorne za upravljanje istim u saradnji sa Sektorom za upravljanje operativnim, tržišnim i ostalim rizicima, koji je zadužen da pruža podršku kod identifikacije, mjerenja, ublažavanja i praćenja rizika, i da obezbijedi metodologiju koja pomaže izvršiocima da blagovremeno i sistematski upravljaju rizikom.

Regulatorni kapital i adekvatnost kapitala

Ukupni regulatorni kapital banke na 31.12.2024. godine iznosi **68.341** hiljada EUR i sastoji se od:

- Redovnog osnovnog kapitala u iznosu od **63.637** hiljada EUR.
- Dopunskog kapitala u iznosu od **4.704** hiljada EUR.

Koeficijenti adekvatnosti kapitala i minimalno zahtjevan regulatorni koeficijenti prikazani su u sledećoj tabeli:

CAR	31.12.2024.	Min
CET1*	15.61%	9.75%
T1**	15.61%	11.71%
Total***	16.76%	14.32%

*Koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala

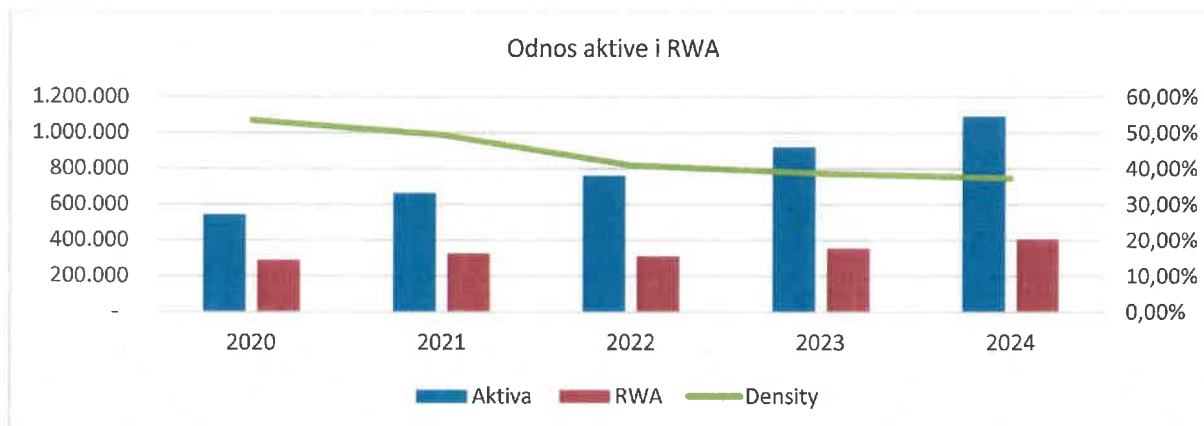
**Koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala

*** Koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala

Navedeni minimalni kapitalni koeficijenti uključuju kapitalne bafere kao i zahtjev za kapitalom u okviru stuba II Bazelskog okvira određen supervizorskom procjenom od strane CBCG.

Svi koeficijenti su znatno iznad zakonski propisanih minimuma.

Banka u zadnjih pet godina bilježi pozitivan trend u odnosu aktive i RWA što ukazuje na poboljšanje rizičnog profila sredstava.

IV NAČINI ZAŠTITE OD RIZIKA

Zaštita od rizika plasmana se radi proaktivnom i preliminarnom analizom na osnovu odnosa prinosa i rizika (klasifikacije po rejting agencijama i CBCG i očekivanih prinosa/kamata), poredjenja sličnih investicija i alternativa. Banka se bavi predanalizama prije investiranja (pregledom javno publikovanih rejtinga, korišćenjem eksternih rejtinga, etc.). Faktori kreditnog rizika se mogu mijenjati i tokom trajanja plasmana, pa se donose odluke o zadržavanju, redukovanju, prodaji ili reprogramiranju plasmana.

Kreditni rizik se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika (*default* dužnika) ili usled pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika.

Mjerenje i procjena kreditnog rizika se istovremeno vrše na nivou računa (dužnika) kao i na nivou kreditnog portfolija.

- Na nivou dužnika utvrđuje se potencijalna rizičnost klijenta na osnovu skupa karakteristika rizika. Za stanovništvo, te karakteristike obuhvataju socio-demografske i bihevioralne karakteristike, dok se za korporativne klijente kreditna sposobnost i potencijalni kreditni rizik utvrđuju na osnovu skupa parametara finansijskog rizika (koji se odnose na finansijsko stanje klijenta), kao i poslovnog rizika i rizika privredne grane. Značaj pojedine karakteristike rizika za svrhe predviđanja budućeg rizika klijenta se utvrđuje na osnovu analize istorijskih podataka koje Banka posjeduje o svojim klijentima. Sumiranje svih karakteristika rizika ponderisanih vjerovatnoćom njihovog nastanka, daje opštu mjeru rizika za pojedinog dužnika.
- Banka istovremeno vrši i mjerenje kreditnog rizika na nivou cjelokupnog portfolija. Banka kontinuirano vrši procjenu svog kreditnog portfolija u smislu promjena u kvalitetu, sastavu i nivou rezervisanja, i identifikuje uzroke takvih promjena ili mogućeg neispunjenja ciljnih rezultata. Analiza rizika na nivou portfolija, analiza pod-segmenata portfolija, kontinuirano testiranje efikasnosti procesa i primjene limita utvrđenih na osnovu rizika dobijaju sve veći značaj za kreditnu aktivnost Banke.

Zaštita od rizika na nivou računa i portfolija se vrši na način što se plasmani kolateralizuju, pored procjene cash flow-a (primarnog izvora naplate), kao sekundarni izvori naplate mogu se koristiti: depoziti, garancije, jemsta, sudužnici, žiranti, hipoteke, cesije.

Prate se i neke klase rizika koje uključuju: 1. Promjene kamatnih stopa, 2. Rizik reinvestiranja, 3. Rizik prijevremenog vraćanja i opcije opoziva (call risk), 4. Rizik likvidnosti, 5. Rizik deviznih kurseva, 6. Rizik inflacije, 7. Makroekonomski i eksterni rizici.

Zaštita od istih rizika se vrši na sledeći način:

Banka prati promjene kamatnih stopa i proaktivno se uskladjuje pokušajem da ima horizontalnu ili ročnu uskladjenost, samim tim i manje ročne gap-ove. Novi plasmani prate tržište i periodična uskladjivanja pasivnih i aktivnih kamatnih stopa kako bi kamatni spread ostao na istom nivou i omogućio Banci bolju profitabilnost.

Reinvesticioni rizik je vezan za ročnost. Što je kraći rok to je manji rizik. Manji je rizik da će novi plasmani imati značajnije promjene u kamatnim stopama i uslovima po kojima će biti plasirani u odnosu na tekuće. Banka vrši dominantno kratkoročne plasmane. U Banci dominantno učešće imaju plasmani pravnim licima, manji dio su

plasmani fizičkim licima i mahom dominiraju potrošački, gotovinski krediti i kartice, a minimalno stambeni krediti. Prosječan preostala ponderisana ročnost kreditnih plasmana data je u sledećoj tabeli:

Ponderisana ročnost	
Cjelokupan portfolio	3.30
Fizička lica	4.22
Pravna lica	2.52

Rizik od prijevremenog vraćanja je rizik od nemogućnosti predviđanja cash flow-a, planiranja i praćenja. Ovaj rizik, Banka smanjuje ugovaranjem klauzula o naknadi za prijevremeno vraćanje plasmana, a koje su usklađene sa Zakonom o potrošačkim kreditima. Naknada ima isključivu svrhu kompenzacije za troškove na osnovu plaćanja kamata za depozite i kreditne linije iz kojih se finansira i prati ročnu usklađenost plasmana sa izvorima (pasivom, depozitima i pozajmicama).

Rizik likvidnosti se ogleda u nemogućnosti Banke da se obezbijede sredstva na tržištu za finansiranje aktivnosti pod istim ili sličnim uslovima, kao i da proda plasmane pod istim ili sličnim uslovima. Banka se štiti od toga, nastojanjem maksimalnog usklađivanja pozicija plasmana sa izvorima i smanjenjem ročnih gap-ova. Novi plasmani prate spread-om nove cijene izvora. Transakcioni troškovi nabavke kreditnih linija, depozita i prodaje plasmana se kompenzuju naknadama i praćenjem istih na aktivnoj strani bilansa Banke.

Zaštita od deviznog kursa se vrši valutnom usklađenošću plasmana sa izvorima i pokušajem da Banka ima neto otvorenu deviznu poziciju na što manjem nivou. Na taj način promjene deviznog kursa se ne odražavaju na bilans uspjeha. Takođe, Banka sagledava valutu klijenta u kojoj isti posluje i ima cash flow, pa takvim klijentima odobrava valutne plasmane ili vrši investiranja.

Postoje mnogi eksterni faktori i makroekonomski činioci koji se ne mogu predvidjeti i vidjeti u sadašnjem trenutku. Ovdje su uključeni i politički rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da redovno servisiraju svoje obaveze, tu su i regulatorni rizik, transferi kapitala, prirodne katastrofe, korporativna restrukturiranja, kupovine, spajanja, akvizicije, itd. Banka prati rejtinge zemalja i raspoložive informacije i pokušava da drži rizik koncentracije na pojedine zemlje, proizvode, klijente, itd, u okviru limita koji ne mogu ugroziti opstanak i poslovanje Banke.

Operativne rizike, Banka smanjuje što većim stepenom automatizacije, procedura, duplih kontrola, edukacijom internih revizija kao i cjelokupnim sistemom internih kontrola.

V ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

U okviru svojih kontinuiranih napora da postigne održiviji poslovni model, Banka nastavlja sa implementacijom aktivnosti koje podržavaju zaštitu životne sredine, što predstavlja ključnu komponentu njenog strateškog zaokreta. Cilj Banke je da postane regionalni lider u pogledu stalne posvećenosti pozitivnom uticaju na okolinu i zajednicu. Kao značajan partner preduzetnicima i široj društvenoj zajednici, Banka prepoznaje svoju odgovornost da vodi i podržava zajednicu u nastojanjima koja su usmjerena ka održivosti. Kontinuirano se posvećuje proširenju svojih usluga, njihovoj digitalizaciji kao i unapređenju sistema podrške za klijente, nastojeći da obezbijedi kvalitetnu i odgovornu poslovnu praksu.

Kao prva banka u Crnoj Gori koja je potpisala principe odgovornog bankarstva Ujedinjenih nacija još 2021. godine, Banka je ostvarila značajan napredak tokom 2024. godine u procesu usklađivanja svog poslovanja sa globalnim ciljevima održivosti. Namjera Banke je da postavi visoke etičke standarde kao i primjere dobre i održive poslovne prakse i time inspiriše druge institucije u regionu da slijede ovaj pozitivan primjer.

Takođe, Banka je prepoznata kao prva crnogorska banka koja je objavila izvještaj o održivosti i izvršila procjenu materijalne značajnosti svojih poslovnih segmenata, čime potvrđuje svoju posvećenost transparentnosti i odgovornom poslovanju. Za 2024. godinu u pripremi je drugi po redu izvještaj o Održivosti i uticaju. Takođe, u pomenutom periodu, Banka je nastavila svoje aktivnosti u cilju pozitivnog uticaja na sredinu (koje će svoje mjesto naći u Izveštaju o održivosti i uticaju za 2024. godinu), a među kojima su: pridruživanje još dvije filijale Banke zelenom paketu EPCG kojim se obezbjeđuje 100% održivi izvori električne energije za predmetne ekspoziture, zatim osmišljavanje prvih zelenih proizvoda, ulaganje u zelene obveznice, veliki broj akcija u cilju ulaganja u okolinu ali i doprinos osnaživanju prava žena, njihovoj promociji u okviru same Banke, podsticanju na zdrav balans između posla i privatnog života kao i edukaciji svih zaposlenih. Navedene su samo neke od ključnih aktivnosti kojim je Banka konkretizovala svoju namjeru ulaganja u svoju zajednicu, okolinu i stejkholdere.

Iako su postignuti značajni koraci, Banka je svjesna da se proces stalnog unapređenja nastavlja. Cilj je razviti sveobuhvatan okvir za mjerenje uticaja Banke na životnu sredinu i društvo, sa ciljem postavljanja pozitivnog primjera.

U Banci prepoznavamo značaj održivog razvoja, sa posebnim fokusom na očuvanje životne sredine i dobrobit zajednice u kojoj poslujemo. Integracija principa zaštite životne sredine, društva i upravljanja nije opcija, već imperativ odgovornog poslovanja.

VI PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Tokom 2024. godine se nastavila nepovoljna geopolitička situacija, kao i dalja borba protiv inflacije. Prognoze svjetskog ekonomskog rasta i dalje nisu baš sjajne, što navodi na očekivanja da će i u 2025. godini rast biti spor i neizvjestan.

Prateći trendove kretanja opštih makroekonomskih pokazatelja globalne ekonomije, ali i crnogorske ekonomije, Banka svoju razvojnu orijentaciju usmjerava i dalje na podizanje kvaliteta usluge svojim klijentima u svim oblastima poslovanja, uz očuvanje postojećih vrijednosti, što i dalje podrazumijeva da Banka i u narednom periodu drži fokus na:

- kontinuiranom inoviranju postojećih tehničkih rješenja u upotrebi digitalnih servisa Banke, kako bi povećala dostupnost i kvalitet proizvoda i usluga;
- jačanju unutrašnjih kapaciteta kroz kontinuirane edukacije zaposlenih, otvaranje novih i inoviranje postojećih poslovnih jedinica;
- kontinuiranom praćenju i unapređivanju sistema internih kontrola na svim nivoima poslovanja radi obezbjeđivanja i održavanja kvaliteta poslovanja na visokom nivou, pokretanja inicijativa za rast prihoda i optimizaciju operativne efikasnosti;

a sve u cilju zadovoljenja svih stejkholdera Banke.

Edukacija i razvoj zaposlenih ostaje jedna od osnovnih stavki u budućem period, kojoj će se i u toku 2025. godini posvetiti pažnja.

I tokom 2025. godine, Banka će nastaviti da sprovodi aktivnosti u cilju usklađivanja sa kompleksnom regulativom, harmonizovanom sa standardima EU, ali i da pruža podršku društvenoj zajednici u različitim oblastima – obrazovanju, kulturi, zdravlju, čime će doprinositi društvenom i ekonomskom napretku.

VII ISTRAŽIVANJA, RAZVOJ I ULAGANJA U OBRAZOVANJE ZAPOSLENIH

U ovom segmentu poslovanja Banka je nastavila sa promovisanjem i aktivnostima na afirmaciji aktuelnih vrijednosti. Banka kontinuirano prati i učestvuje u istraživanjima tržišta, kao i analizama koje objavljuju renomirane agencije, tako da pribavljene podatke koristi za pozicioniranje brenda.

Ključni elementi uspjeha i naše organizacione kulture zasnivaju se na znanjima, vještinama i posvećenosti naših zaposlenih. Stoga, Banka kontinuirano planira razvoj i unapređenje vještina zaposlenih, kako organizovanjem edukacija, uz pomoć iskusnih, kompetentnih zaposlenih, tako i angažovanjem renomiranih inostranih konsultanata/konsultantskih firmi, specijalizovanih za upravljanje ljudskim resursima.

Osobito smatramo važnim da naglasimo specijalističke edukativne seminare namijenjene našem prodajnom osoblju, odnosno zaposlenima koji su na pozicijama gdje se najčešće ostvaruje komunikacija sa klijentima, a sa ciljem unapređenja njihovih vještina komunikacije, stilova prilagođenih različitim fazama te komunikacije, kao i dalje razvijanje vještina razumijevanja potreba klijenata, a u najboljem njihovom interesu. Dodatno, Banka je privržena konceptu kontinuiranog razvoja zaposlenih na menadžerskim pozicijama, pa angažuje eksterne konsultantske timove, za unapređenje njihovih vještina, saglasno savremenim standardima.

Tokom 2024. godine, organizovani su interni seminari i obuke kao što su:

- Fišing, Sajber prijetnje – odbrani se znanjem, Politika čistog stola i ekrana, Bezbjednost informacija, Razgovor sa klijentom - Smjernice, Upravljanje incidentima, Interna komunikacija, Povratna informacija i mnoge druge.

Osim navedenog zaposleni Banke pohađali su brojne eksterne seminare i obuke, te imali priliku da se sertifikuju za oblasti njihovog interesovanja i na taj način dodatno doprinesu kvalitetu usluga koje Banka pruža zajednici u kojoj posluje, odnosno svojim klijentima.

Ove aktivnosti predstavljaju ključne korake ka unapređenju profesionalnih vještina zaposlenih, sa ciljem postizanja većeg nivoa efikasnosti i usklađenosti sa industrijskim standardima.

VIII OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA

Tokom 2024. godine Banka nije otkupljivala sopstvene akcije.

IX FINANSIJSKI INSTRUMENTI OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA BANKE

Od finansijskih instrumenata koje je Banka koristila, a koji su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka izdvajaju se dvije serije subordinisanih obveznica koje je Banka izdala 2019 i 2021. godine, a koje su pozitivno uticale na povećanje dugoročnih izvora finansiranja i učvršćenja pokazatelja kapitalne adekvatnosti Banke. Dospijeće navedenih instrumenata je Januar 2026. godine, odnosno Januar 2028. godine.

X MREŽA POSLOVNIH JEDINICA BANKE

Mreža poslovnih jedinica Banke obuhvata filijale i ekspoziture:

Filijala Podgorica Adresa: Ul. Slobode br. 91 Tel: +382 19905 E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me	Filijala Herceg Novi Adresa: Kompleks PORTONOV, Donje naselje o4 Tel: +382 19905 E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me
Filijala Nikšić Adresa: Trg Save Kovačevića bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.niksic@hb.co.me	Filijala Zabljak Adresa: Narodnih heroja bb Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.zabljak@hb.co.me
Filijala Bar Adresa: Ul. Maršala Tita bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.bar@hb.co.me	Filijala Podgorica Adresa: Ul. Josipa Broza Tita br. 67 Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.centrala@hb.co.me
Filijala Budva Adresa: Mediteranska bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.budva@hb.co.me	Filijala Podgorica Adresa: Bul. Svetog Petra Cetinskog br.130 Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.podgorica1@hb.co.me
Filijala Kotor Adresa: SC Kamelija, Trg M. Petrovića bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.kotor@hb.co.me	Filijala Podgorica Adresa: Ul. Đoka Miraševića M3 Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.podgorica2@hb.co.me
Filijala Herceg Novi Adresa: Trg Nikole Đurkovića bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me	Ekspozitura Podgorica Adresa: Cetinjski put bb, Donja Gorica Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.podgorica3@hb.co.me
Filijala Bijelo Polje Adresa: Ul. Slobode bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.bijelopolje@hb.co.me	Ekspozitura Podgorica Adresa: Cetinjski put bb Shopping mol BIG FASHION Tel: +382 19905 E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me
Filijala Berane Adresa: Ul. Mojsija Zečevića bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.berane@hb.co.me	Filijala Cetinje Adresa: Ul. Bajova br. 74 Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.cetinje@hb.co.me
Filijala Ulcinj Adresa: Bul. Semi Fraseri bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.ulcinj@hb.co.me	Filijala Tivat Adresa: Ul. 21. Novembra br. 21 Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.tivat@hb.co.me
Filijala Danilovgrad Adresa: Baja Sekulića br. 8 Tel: +382 19905 E-mail: filijala.danilovgrad@hb.co.me	Filijala Tivat – Porto Montenegro Adresa: Porto Montenegro, zgrada Teuta, Obala bb Tel: +382 19905 E-mail: ekspozitura.porto.montenegro@hb.co.me
Filijala Herceg Novi Adresa: Bijela bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me	Filijala Gusinje Adresa: Čaršijska bb Tel: +382 19905 E-mail: filijala.gusinje@hb.co.me

XI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI

BILANS STANJA na dan 31. decembra 2024. godine (u '000 EUR)

R. br.	SREDSTVA	31-Dec-2024	31-Dec-2023
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	274,038	224,223
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	792,966	674,299
2.a.	Kredit i potraživanja od banaka	118,561	77,265
2.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	269,565	248,411
2.c.	Hartije od vrijednosti	401,517	345,861
2.d.	Ostala finansijska sredstva	3,323	2,762
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	6,817	6,368
3.a.	Kredit i potraživanja od banaka	-	-
3.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	-	-
3.c.	Hartije od vrijednosti	6,817	6,368
3.d.	Ostala finansijska sredstva	-	-
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	-	-
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	-	-
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	-	-
7.	Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
8.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	-	-
9.	Investicione nekretnine	-	-
10.	Nekretnine, postrojenja i oprema	10,403	9,129
11.	Nematerijalna sredstva	2,770	2,306
12.	Tekuća poreska sredstva	-	-
13.	Odložena poreska sredstva	22	43
14.	Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
15.	Ostala sredstva	4,785	5,037
16.	UKUPNA SREDSTVA:	1,091,801	921,405
OBAVEZE			
17.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	952,501	803,438
17.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	36,195	2,415
17.b.	Depoziti klijenata	897,102	788,852
17.c.	Kredit i banaka i centralnih banaka	4,500	-
17.d.	Kredit i klijenata koji nijesu banke	14,257	11,928
17.e.	Hartije od vrijednosti	-	-
17.f.	Ostale finansijske obaveze	447	243
18.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	-	-
19.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-
20.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite	-	-
21.	Promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
22.	Rezerve	1,542	924
23.	Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
24.	Tekuće poreske obaveze	3,507	2,233
25.	Odložene poreske obaveze	72	15
26.	Ostale obaveze	26,917	26,381
27.	Subordinisani dug	13,271	13,261
28.	UKUPNE OBAVEZE:	997,810	846,252
KAPITAL			
29.	Akcijski kapital	52,362	52,362
30.	Emisione premije	-	-
31.	Neraspoređena dobit	22,614	10,383
32.	Dobit/gubitak tekuće godine	18,461	12,257
33.	Ostale rezerve	554	151
34.	Interesi bez kontrolnog uticaja u kapitalu	-	-
35.	UKUPAN KAPITAL: (29. do 34.)	93,991	75,154
36.	UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (28. + 35.)	1,091,801	921,405

BILANS USPJEHA

od 1. januara do 31. decembra 2024. godine (u '000 EUR)

R. br.	POZICIJA	31.12.2024 cum.	31.12.2023 cum.
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	32,150	24,383
2.	Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	790	902
3.	Rashodi od kamata i slični rashodi	2,096	2,169
I.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	30,844	23,116
4.	Prihodi od naknada i provizija	32,226	28,997
5.	Rashodi naknada i provizija	18,670	17,334
II.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	13,556	11,663
6.	Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-171	-41
7.	Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	2,521	901
8.	Neto dobitak / gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	-	-
9.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	-	-
10.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	1,271	1,245
11.	Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	208	273
12.	Ostali prihodi	171	135
13.	Troškovi zaposlenih	8,636	7,040
14.	Troškovi amortizacije	2,980	2,572
15.	Opšti i administrativni troškovi	12,596	9,310
16.	Neto dobiti/gubici po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	-
17.	Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspjeha	1,993	3,561
18.	Troškovi rezervisanja	-64	148
19.	Ostali rashodi	144	129
	DOBITAK/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA: I+II+6+7+8+9+10+11+12-13-14-15+16-17-18-19	22,116	14,533
III.			
21.	Porez na dobit	3,655	2,276
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (III - 21)	18,461	12,257

Račun dobiti i gubitka

Banka je u 2024. godini ostvarila dobit u neto iznosu 18.461 miliona EUR. Prihodi od kamata u odnosu na prethodnu godinu veći su za 30,27% i iznose 32.940 miliona EUR, što je posljedica ulaganja u hartija od vrijednosti i povećanja kreditne aktivnosti klijenata. Prihodi od naknada u odnosu na prethodnu godinu veći su za 11,14% i iznose 32.226 miliona EUR. Rast prihoda od naknada se najvećim dijelom odnosi na porast prihoda od naknada vezanih za kartično poslovanje, platni promet i vanbilanse poslove. Neto prihodi od naknada iznose 31,92% neto prihoda iz redovnog poslovanja Banke.

Ostali prihodi u odnosu na prethodnu godinu veći su za 59,22% i iznose 4.001 miliona EUR.

Troškovi redovnog poslovanja, uključujući amortizaciju, iznose 24.356 miliona EUR i veći su za 27,85% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje troškova posljedica je povećanih aktivnosti Banke koje se odnose na razvoj poslovne mreže, broja zaposlenih, kao i ostalih troškova koji prate poslovanje Banke.

Kapital

Ukupan kapital Banke na dan 31.12.2024. iznosi 93.991 miliona EUR. U odnosu na prethodnu godinu, kapital je povećan za 25,07%. Na dan 31. decembar 2024. godine nominalna vrijednost akcionarskog kapitala iznosi 52.362 miliona EUR. U vlasničkoj strukturi Banke strana pravna i fizička lica učestvuju sa 81% akcijskog kapitala, dok je preostali akcijski kapital u vlasništvu domaćih pravnih i fizičkih lica.

Pokazatelji

Pozicija Banke u crnogorskom bankarskom sistemu na osnovu poslednjih, javno poznatih, podataka o finansijskim izvještajima svih banaka u Crnoj Gori na 31.12.2024.godine:

BILANSNE KATEGORIJE	HB	CG SISTEM	% učešće HB u CG sistemu	Rang HB u CG sistemu
	('000 000 EUR)			
Hartije od vrijednosti	408	1.322	31%	1
Kredit i potraživanja od banaka i klijenata	388	4.508	9%	4
Depoziti banaka i klijenata	933	5.848	16%	2
Ukupan kapital	94	895	11%	4
Bilansna suma	1.092	7.251	15%	2
Neto prihodi od kamata	31	275	11%	4
Neto prihodi od naknada i provizija	14	67	21%	2
Neto profit	18	161	11%	3

Finansijski pokazatelji poslovanja Banke na 31.12.2024.godine:

- ROAA – 1,83%
- ROAE – 21,83%

UPRAVNI ODBOR

Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić

Članica Upravnog odbora

Ana Golubović

Član Upravnog odbora

Nikola Spadijer

Članica Upravnog odbora

Nataša Lakić

Predsjednik Upravnog odbora

Esad Zaimović

